

30.11.2011

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

18 – 2011

Kokousaika: 30.11.2011 klo 16.00 – 23.34

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

18 – 2011

Mötestid: 30.11.2011 kl 16.00 – 23.34

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

30.11.2011

230 §.....	7
Esityslistan asia nro 1	7
NIMENHUUTO, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	7
Valtuutettu Saarnio	7
232 §.....	8
Esityslistan asia nro 3	8
ERÄIDEN VUODEN 2011 TALOUSARVIOON MERKITTYJEN MÄÄRÄRAHOJEN	8
YLITTÄMINEN SEKÄ ERÄÄN MÄÄRÄRAHAN SIIRTÄMINEN JA KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTTAMINEN	8
Valtuutettu Koskinen.....	8
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	8
236 §.....	9
Esityslistan asia nro 7	9
HELSINGIN KAUPUNGIN KULTTUURISTRATEGIA 2012-2017.....	9
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	9
Valtuutettu Pakarinen	12
Valtuutettu Sumuvuori	15
Valtuutettu Pajamäki.....	18
Valtuutettu Modig.....	21
Ledamoten Zilliacus-Tikkanen	24
Valtuutettu Huru.....	28
Valtuutettu Kolbe	29
Valtuutettu Vuorinen	33
Valtuutettu Hakanen	35
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	38
Valtuutettu Pelkonen.....	39
Valtuutettu Valokainen.....	40
Valtuutettu Siimes.....	41
Valtuutettu Urho.....	42
Valtuutettu Vuorela	44
Ledamoten Wallgren.....	44
Valtuutettu Mänttari-Buttler	45
Valtuutettu Näre.....	47
Valtuutettu Asko-Seljavaara	48
Valtuutettu Sydänmaa	48
Ledamoten Björnberg-Enckell	50
Valtuutettu Karhuvaara	52

30.11.2011

Valtuutettu Paavolainen	54
Valtuutettu Saarnio	55
Valtuutettu Kousa	56
Valtuutettu Sinnemäki	57
Valtuutettu Abdulla	59
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	60
Valtuutettu Kari	62
Valtuutettu Anttila	63
Valtuutettu Valtonen	64
Valtuutettu Holopainen	65
Valtuutettu Arhinmäki	66
Valtuutettu Romakkaniemi	68
Valtuutettu Hakanen	69
Valtuutettu Valpas	70
Valtuutettu Rantanen	70
Valtuutettu Autti	72
Valtuutettu Näre	73
Valtuutettu Abdulla	73
Valtuutettu Ingervo	73
Valtuutettu Valtonen	74
Valtuutettu Valpas	74
Valtuutettu Snäll	74
Valtuutettu Karhuvaara	74
Valtuutettu Arhinmäki	75
Valtuutettu Enroth	75
 241 §	 76
Esityslistan asia nro 12	76
SUUTARILAN TONTTIENTEN 40028/16-18, 40043/4, 40043/8, 40044/9-10, 40209/1-4, 40210/1 JA 40211/1 VUOKRAUSPERUSTEET	76
 Valtuutettu Koskinen	 76
 245 §	 76
Esityslistan asia nro 16	76
SOSIAALITOIMEN JA TERVEYSTOIMEN ORGANISAATION UUDISTAMINEN	76
 Valtuutettu Anttila	 76
Valtuutettu Ingervo	78
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	80

30.11.2011

Valtuutettu Moisio	80
Valtuutettu Vesikansa	82
Valtuutettu Hakanen	82
Valtuutettu Virkkunen.....	82
Valtuutettu Valtonen	83
Valtuutettu Peltokorpi.....	84
Valtuutettu Asko-Seljavaara	85
Ledamoten Björnberg-Enckell	85
Valtuutettu Luukkainen	86
Valtuutettu Paavolainen.....	86
Valtuutettu Rantanen	87
Valtuutettu Urho.....	88
Valtuutettu Pakarinen	89
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	89
Valtuutettu Holopainen	90
Valtuutettu Asko-Seljavaara	90
Valtuutettu Perkiö	91
Valtuutettu Ingervo.....	91
Valtuutettu Sydänmaa	92
Valtuutettu Koulumies.....	92
Valtuutettu Rauhamäki	92
Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro).....	93
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro).....	94
Valtuutettu Kantola	94
Valtuutettu Peltola.....	95
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	96
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro).....	97
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	97
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro).....	97
Valtuutettu Autti	98
Valtuutettu Vainikka	99
Valtuutettu Mäki	100
Valtuutettu Vikstedt.....	101
Valtuutettu Abdulla.....	102
Ledamoten Torvalds	103
Valtuutettu Puhakka.....	104
Ledamoten Wallgren.....	105
Valtuutettu Brettschneider	107
Valtuutettu Vesikansa	108
Valtuutettu Hakanen	109
Valtuutettu Tenkula.....	111
Valtuutettu Virkkunen.....	112

30.11.2011

Valtuutettu Männistö	114
Valtuutettu Snäll	115
Valtuutettu Anttila	115
Valtuutettu Urho.....	117
Valtuutettu Muurinen.....	118
Valtuutettu Peltokorpi.....	119
Valtuutettu Näre.....	120
Valtuutettu Asko-Seljavaara	121
Valtuutettu Ingervo.....	121
Valtuutettu Peltola.....	123
Valtuutettu Hakanen	124
Valtuutettu Huru.....	125
Valtuutettu Karhuvaara	126
246 §.....	127
Esityslistan asia nro 17	127
VALTUUTETTUIJEN TEKEMIEN ALOITTEIDEN KÄSITTELEMINEN.....	127
Aloite 1.....	127
Valtuutettu Kari	127
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	128
Ledamoten Wallgren.....	128
Valtuutettu Peltokorpi.....	129
Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)	129
Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)	130
Ledamoten Björnberg-Enckell (replik).....	130
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	130
Valtuutettu Hakanen	130
Aloite 3.....	131
Valtuutettu Peltola.....	131
Valtuutettu Valokainen.....	131
Aloite 4.....	132
Valtuutettu Näre.....	132
Valtuutettu Autti	132
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	133
Valtuutettu Arhinmäki.....	134
Valtuutettu Kanerva	134
Valtuutettu Hakanen	134
Apulaiskaupunginjohtaja Rätty	135
Valtuutettu Autti	135
Valtuutettu Virkkunen.....	135

30.11.2011

Valtuutettu Hakanen	136
Valtuutettu Autti	136
Ledamoten Wallgren.....	136
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	136
Valtuutettu Virkkunen.....	137
Valtuutettu Männistö	137
Valtuutettu Koskinen.....	138
Valtuutettu Taipale.....	138
Valtuutettu Näre.....	138
 Aloite 8.....	 138
Valtuutettu Ylikahri.....	138
 Aloite 13.....	 139
Valtuutettu Arhinmäki.....	139
Valtuutettu Siimes.....	139
Valtuutettu Näre.....	140
Valtuutettu Abdulla.....	140
Ledamoten Björnberg-Enckell	141
Valtuutettu Pakarinen	141
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	142
Valtuutettu Virkkunen.....	143
Valtuutettu Lohi.....	143
Valtuutettu Arhinmäki.....	144
Valtuutettu Peltokorpi.....	144
Ledamoten Torvalds	145
Valtuutettu Puhakka.....	145
Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen.....	146
Valtuutettu Kuikka.....	146
Valtuutettu Arhinmäki.....	146
 Aloite 18.....	 147
Valtuutettu Valokainen	147
Valtuutettu Hakanen	147
 Aloite 25.....	 147
Valtuutettu Peltola.....	147
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	148
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	149
Valtuutettu Taipale.....	149
 Aloite 27.....	 149
Valtuutettu Taipale.....	149

30.11.2011

230 §

Esityslistan asia nro 1

NIMENHUUTO, LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta jossain vaiheessa nyt, kun järjestäydymme tähän kokoukseen, olisi syytä käsitellä lyhyesti kokouskäytäntö, tämä sähköinen kokouskäytäntö, joka on osoittautunut ryhmäkokouksen pitämisessä erittäin monimutkaiseksi. Toivoisin, että otettaisiin aivan vakavasti se, että järjestelmää kehitettäisiin niin, että me emme olisi täällä lukemattomien asioiden kanssa vaan olisimme luettujen asioiden kanssa. Eli tehtäisiin tästä järjestelmästä sellainen, joka mahdollistaisi ennalta tutustumisen asioihin perusteellisesti. Ja tämä on minusta vakava puheenvuoro eikä vain ihan leikkiasia eikä liity pelkästään minun avuttomuuteeni.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ehkä sillä, että kukaan ? .

30.11.2011

232 §

Esityslistan asia nro 3

ERÄIDEN VUODEN 2011 TALOUSARVIOON MERKITTYJEN MÄÄRÄRAHOJEN
YLITTÄMINEN SEKÄ ERÄÄN MÄÄRÄRAHAN SIIRTÄMINEN JA KÄYTTÖTARKOITUKSEN
MUUTTAMINEN

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta mielenkiintoisin kohta tässä on tämä ”Kiinteistöjen ostot ja lunastukset 6,5 milj. euroa”, ja siihen summaan sisältyy 3,9 milj. euroa tämän Arctic Sport Centerin omistaman hallikiinteistön lunastamiseen. Kyseessä on tämä Kivikon hiihtohalli. Olisi mielenkiintoista kuulla, että minkälaisia käyttötarkoituksia tai ideoita kaupungilla on hallin suhteen, jos lunastaminen onnistuu.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Päätösesityksessä varaudutaan konkurssimenettelyn etenemiseen tämän kyseisen hiihtohallin suhteen, ja varsinaista suunnitelmaa käytöstä ei ole olemassa, kun ei ole tiedossa, miten tämä konkurssimenettely etenee mahdollisine konkurssihuutokauppoineen. Eli varsinaista suunnitelmaa tässä vaiheessa ei ole.

30.11.2011

236 §

Esityslistan asia nro 7

HELSINGIN KAUPUNGIN KULTTUURISTRATEGIA 2012-2017

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pieniä teknisiä ongelmia. Ihan ensimmäiseksi, teille on jaettu sinne pöydille tämän kulttuuristrategian taustaselvitys, joka ei sisällä kulttuuristrategisia linjauksia, jotka ovat nyt tässä teillä käsittelyssä, joista te päätätte. Tässä on taustaselvitys, joka on myös siellä sähköisessä versiossa teillä liitteenä, mutta olemme sen tehneet tällaiseen luettuun muotoon, eli siihen kannattaa tutustua.

Kulttuuristrategiaa on valmisteltu pitkään, ja tähän perustuu valtuuston linjaukseen siitä, että kaupungin yleisen strategian rinnalla tuodaan valtuustolle oma kulttuuripoliittinen strategia, joka on todella tärkeä ja osoittaa sen, että valtuusto pitää kulttuuria tärkeänä ja keskeisellä sijalla. Tämä valmistelutyö on tehty kulttuurikeskuksessa, ja kulttuurilautakunta on tämän esityksen eteenpäin laittanut. Sen jälkeen se on ollut laajalla lausuntokierroksella, josta on puristettu tämä tiivis linjauspapereiksi tulevaisuuden linjauksiksi vuoteen 2017 saakka, joka on Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuosi.

Helsinki on historiansa aikana näyttänyt tietä kulttuurille, antanut kulttuurille suuntaa. Helsingissä taidekenttä alkoi varsinaisesti kehittyä, kun Helsinki tuli pääkaupungiksi 200 vuotta sitten. Erityisesti tämä näkyi musiikkielämässä, kun keisarillinen Aleksanterin yliopisto siirtyi sitten vuonna 1828 Helsinkiin. Aiemmin taide oli pitkään säätyläisten harrastus, ja erilaiset seurat pitivät yllä taide-elämää. Vasta 1800-luvulla kehittyi näkemys kaupungin tukemasta taidelaitoksesta musiikin osalta, jossa siis ohjelmisto haluttiin osoittaa kaikelle kansalle.

Musiikkielämästä tämä esimerkki kertoo hyvin sen, kun alussa klassisen musiikin toiminta oli vahvasti yläluokan toimintaa, niin vuonna 1914 orkesteri muuttui Helsingissä kaupunginorkesteriksi, ja sen tehtäväksi tuli tarjota kaikille musiikkielämyksiä. Jo tuolloin käytiin vahvaa keskustelua siitä, että pitääkö kunnan olla se, joka pitää yllä orkesteritoimintaa.

30.11.2011

Nyttemmin tänä päivänä ymmärrämme hyvin laajasti, että kulttuuri kuuluu todellakin kaikille, ja siinä valtiolla ja kunnalla on keskeinen rooli. Sittemmin 50-, 60- ja 70-luvuilta lähtien kulttuuripalveluja on rakennettu osana hyvinvointivaltioprojektia, ja se on nähty kuuluvaksi olennaisena osana hyvinvointiyhteiskuntaa. Tämän kulttuuristrategian yksi keskeinen linjaus on, että kulttuurit ovat yksi meidän peruspalveluistamme siinä missä perusopetus tai terveystakeskukset tai päivähoito.

Helsinki on tehnyt aiemminkin kulttuurisuunnitelmia. -91 tehtiin hyvin laaja komiteatyö, ja vuonna 2001 jatkona vuoden 2000-vuoden kulttuuripääkaupunkihankkeelle tehtiin seuraava kulttuuriohjelma ja siinä painotuttiin ruohonjuuritason ja festivaalitoimintaan. Nyt tässä ohjelmassa on haluttu nostaa näitä keihäänkärkiä, keskeisiä alueita esiin, vaikkakin tässä on hyvin laaja työ takana. Tämän kulttuuristrategian keskiössä on sivistystoimiala, vaikkakin tässä on mukana erittäin laaja yhteistyökuvio ja laaja kuuleminen eri tahojen kanssa. Tässä korostuu kaupungin rooli mahdollistajana, toteuttajana mutta myös siten, että me näemme, että me emme kaikesta vastaa itse ja tee kaikkea itse vaan hyvin laajasti myös yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kuten sanoin, tähän tehtiin hyvin laaja selvitystyö taustalle, josta sitten on linjaukset tehty. Miten sitten viedään eteenpäin näitä linjauksia, niin tarkoituksena on, että se tapahtuu sitten ihan normaalin toiminnan, talousarviovalmistelun ja kulttuurikeskuksen ja eri toimijoiden työn tuloksena, ja rahoitus näin ollen päätetään kulloinkin budjetin valmistelun yhteydessä. Tämä paperi nyt antaa pohjaa tulevalle valtuustokaudelle ja toimii myös pohjana tulevaa koko kaupungin strategiaa valmisteltaessa, eli näitä linjauksia, mitä tässä otetaan, voidaan käyttää hyväksi tuossa työssä.

Helsinki haluaa olla monimuotoinen, omaleimainen taiteen, luovuuden ja kulttuurin keskus, ja me haluamme olla myös kansainvälisesti kiinnostava edelläkävijä. Kulttuurilla on jo itsessään itseisarvona tärkeä merkitys, taiteella ja kulttuurilla, mutta kulttuurilla on myös monia seurannaisvaikutuksia, välillisiä vaikutuksia, joista merkittävimmät tänä päivänä ymmärretään myös tulevan taloudelle ja työllisyydelle. Suomessahan on kulttuuri hyvin vahvasti keskittynyt tänne Helsinkiin ja pääkaupunkiseudulle. Kulttuurialojen liikevaihdosta, joka on siis kaikkien alojen liikevaihdosta 18 %, siis koko meidän maassamme, niin kulttuurialojen liikevaihdosta ottaa 40 %, eli 40 % syntyy täällä. Samoin vastaava osuus henkilöstöstä kulttuurialoilla työskentelee täällä, ja kulttuurialojen toimipaikoistakin kolmasosa on täällä, eli 30 000 henkeä noin arvioidaan työllistyvän kulttuurialalle.

30.11.2011

Kulttuurilla on myös monia yhteisöllisyyteen ja hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä: se edistää terveyttä ja hyvinvointia. Tässä ohjelmassa tämä onkin nostettu keskiöön, ja täällä on lapset ja nuoret nostettu erityisesti esille. Halutaan, että lasten ja nuorten mahdollisuudet taustasta, varallisuudesta riippumatta ovat tasavertaiset kaikilla päästä nauttimaan kulttuurista ja myös nähdä itsensä mahdollisena kulttuurin tuottajana.

Strategian päälinjaukset löytyvät sieltä siis neljästä kokonaisuudesta: hyvinvointia kulttuuripalveluista, monien kulttuurien Helsinki, ympäristö ja kaupunkirakenne, kulttuuri – kaupungin vetovoima. Näistä muutamia keskeisiä: Hyvinvointiosuudessa nostetaan siis lasten ja nuorten ja senioreiden kulttuuripalvelut esiin. Meillä on käynnistymässä nyt Kulttuuria kouluihin -hanke, johon me olemme tuottaneet ansiokkaan aineiston. Lähtölaukausseminaari pidettiin 200 opettajalle, tästä on tullut erittäin hyvää palautetta sen seminaarin jälkeen.

Nyt tämä Kulttuuria kaupunkiin -hanke, olen vienyt sen myös opetusvirastossa tulospalkkiotavoitteisiin, eli me haluamme, että kulttuuri näkyy kouluissa ja että sinne mennään myös sisään. Tämän osana Annantalo on käynnistänyt myös projektin, jossa taiteilijoita työllistetään opetusministeriön projektirahoituksella kouluihin, ja he ovat siellä opettajien työn tukena opetuksessa. Eli koulu on se, joka saa aikaan, että kaikki pääsevät osallisiksi ja mukaan. Tietenkin taidelaitosten yhteistyö on tärkeää. Tämä on elinikäisen oppimisen kannalta aivan olennaista, että tämä alkaa jo lapsena.

Monien kulttuurien Helsinki: Me haluamme tukea paikallisen ja omaehtoisen kulttuuritoiminnan mahdollisuuksia ja kulttuuristen vähemmistöjen mahdollisuuksia, erilaisten vähemmistöjen. Ja tietenkin tässä on hyvin vahva painotus siihen, että kaikki pitää tapahtua vuorovaikutuksessa, kuulla kaupunkilaisia, ottaa kaupunkilaiset mukaan.

Ympäristö ja kaupunkirakenne -osiossa puhutaan sitten uusista alueista ja miten siellä kulttuuripalvelut toteutetaan. Me haluamme, että kun uusille alueille rakennetaan nyt julkisia tiloja, kuten kouluja ja päiväkotia, että niissä ratkaisuihin otetaan huomioon se, että niitä voidaan hyödyntää myös kulttuuripalvelujen käytössä. Samoin vanhoja tiloja, niiden osalta korostetaan, että tulee katsoa ensin vanhojen tilojen käyttömahdollisuudet kulttuuriin ennen kuin mietitään niistä mahdollisesti luopumista.

Taiteen prosenttiperiaate on edelleen Helsingin kaupungilla käytössä, ja siitä ovat valmistuneet nyt työryhmän esitykset, jotka tulevat kaupunginhallitukseen, joilla täsmennetään sitä, miten prosenttirahaperiaatteen kanssa mennään eteenpäin, varsinkin nyt, kun suuret isot asuin-

30.11.2011

alueet rakentuvat. Sehän on merkittävä tuki myös taiteilijoille, kun se toteutuu.

Kulttuurilla on kaupungin vetovoimatekijänä suunnaton merkitys, kuten tuossa aiemmin sanoin, mutta kulttuurin kautta kaupunki näyttäytyy hauskana, toimivana, mukavana paikkana elää, jonne halutaan tulla ja jossa on kaikilla ihmisryhmillä hyvä elää. Eli tässä esittely, kiitos puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin asema pääkaupunkina velvoittaa; olemme Suomen ikkuna maailmalle. Kulttuuritarjontamme vaikuttaa siihen, miten houkutteleva Helsinki on matkailukohteena, opiskelukaupunkina tai asuinpaikkana. Kulttuuri ja taide tekevät kaupungista elävämmän ja lisäävät hyvinvointia. Kulttuuri innoittaa luovuuteen ja innovaatioihin muillakin aloilla, joten sillä on myös taloudellista merkitystä. Samoin suurin osa kulttuurin ja luovien alojen työpaikoista on Helsingissä.

Kokoomuksen valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että helsinkiläisen kulttuurin toimintaympäristöstä on tehty kattava selvitys ja sen perusteella laadittu kulttuuristrategia ja konkreettiset toimenpide-ehdotukset. Sekä yleinen toimintaympäristö että kulttuurin oma kenttä muuttuvat jatkuvasti, joten kaupungin strategiakaan ei voi perustua vanhentuneisiin lähtökohtiin.

Kulttuuri kuuluu kaikille helsinkiläisille. Kulttuuristrategiassa on pohdittu hyvin esim. väestön vanhenemisen vaikutuksia kulttuuripalvelujen tarpeeseen. Se, että kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palvelutarjonnassa pyritään siihen, että yhä useampi vanhus pystyy asumaan mahdollisimman pitkään kotona, haastaa myös kulttuuritoimijat pohtimaan, miten kulttuuripalvelut saataisiin mahdollisimman hyvin kotona asuvien saataville. Taide- ja kulttuurinautinnot parantavat ikäihmisten terveyttä ja elämänlaatua. Musiikkia sekä tanssia ja kuvaamataiteita on laajalti käytetty sekä psykiatristen että muistisairaiden potilaiden menestyksekkääseen hoitoon.

Koulut ovat perinteisesti olleet suomalaisten kylien kulttuurielämän keskuksia. Koulupäivän jälkeen koulurakennukset toimivat nykyäänkin monenlaisten henkisten ja fyysisten harrastusten järjestämispaikkana. Kulttuurisuunnitelman liittäminen koulujen toimintasuunnitelmiin lisää kulttuuriin tutustumiseen pitkäjänteisyyttä. Koulut ja oppilaitokset voivat

30.11.2011

omassa perustoiminnassaan edistää taiteen ja kulttuurin osaamista ja toisaalta vaikuttaa kulttuuripalvelujen käyttötottumuksiin järjestämällä oppilaille ja opiskelijoille tilaisuuksia niiden käyttöön. Lapset ja nuoret oppivat ilmaisemaan ajatuksia, kokemuksia ja tunteita usein taiteen avulla.

Kirjastot ovat suomalaisen sivistyksen kivijalka. Kirjastojen toiminnan kehittämisestä strategiassa olisi voinut olla enemmänkin linjauksia. Esim. lasten ja nuorten houkuttelevuus kirjan ääreen on runsaan kulttuuritarjonnan viidakossa entistä haasteellisempaa. Keskustakirjastosta tulee aikanaan monipuolinen kulttuurin kokoontumispaikka, mutta muutkin kirjastot voivat profiloitua kukin omalla tavallaan.

Kaupunginteatteri on jäänyt kulttuuristrategiassa verrattain vähälle, vaikka se on kansallisestikin ja kävijämäärältään suurin teatterimme. Se on mainio esimerkki siitä, että pääkaupungin laitos voi saavuttaa omalla alallaan johtavan aseman. Kaksikielinen kaupunginteatterimme pitää kaupunkimme lippua korkealla myös kulttuuriviennissä.

Kulttuurinautinto ei aina edellytä osallistuvilta yhteistä kieltä. Toisaalta kulttuuripalvelut ja osallistuminen kulttuurin tuottamiseen ovat monelle maahanmuuttajalle luonteva keino suomen kielen oppimiseen ja verkostoitumiseen suomalaisten kanssa. Monimuotoisessa Helsingissä meillä on omassa kulttuurissamme paljon annettavaa mutta myös paljon vastaanotettavaa muilta.

Ärade ordförande, bästa fullmäktige.

Vår stads tvåspråkighet är en viktig del av stadens identitet. Helsingfors är Finlands största tvåspråkiga stad. Kultur är ett sätt att främja tvåspråkighet. Finlandssvenska kulturyrtingar som teater attraherar också finskspråkiga och ökar deras intresse att lära sig svenska. Den kulturstrategi som vi nu diskuterar sträcker sig från år 2012, då designhuvudstaden Helsingfors har varit huvudstad i 200 år, till år 2017, när vi jubilerar Finlands 100 års självständighet. Kultur skapas dock genom ett ständigt pågående utvecklingsarbete som inte upphör med något specifikt märkesår. Lika viktigt som de stora evenemangen är att kulturen ska nå alla och att kulturverksamhet decentraliseras till stadsdelar.

Hyvät valtuutetut.

Kaupunginosissamme tuotetaan runsaasti kulttuuritapahtumia, jotka edistävät yhteisöllisyyttä ja antavat alueen eri-ikäisille asukkaille mahdollisuuden esittää taitojaan ja osallistua. Näissä tapahtumissa alueen asukkaiden vapaaehtoistoiminnan osuus on ratkaisevan tärkeä, joten

30.11.2011

verrattain pienillä avustuspanostuksilla saadaan aikaan paljon hyvää ja lisätään merkittävästi kaupunkilaisten hyvinvointia.

Kokoomuksen valtuustoryhmän mielestä myös kulttuurimäärärahojen vaikuttavuutta on kyettävä mittaamaan. Kulttuurin tukemisessa pitää olla pitkäjänteisyyttä. Avustusten saajien joukkoa on kuitenkin aika ajoin tarkasteltava sillä perusteella, voitaisiinko samalla panostuksella saada toisaalla tuotetuksi kaupunkilaisille enemmän hyvää. Myös uusilla toimijoilla ja uudenaikaiseen toimintaan pitää olla mahdollista saada avustusta. Koska määrärahoja ei voida määrättömästi kasvattaa, tarvitaan jatkuvaa seurantaa siitä, että kaupungin avustuksia on käytetty parhaalla mahdollisella tavalla – ei turhiin rakenteisiin vaan toimintaan. Avustusten saajien luetteloa on tällä perusteella tarvittaessa karsittava ja toisaalta täydennettävä.

Kulttuuristrategiassa viitataan joissain kohdin yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen kulttuurin tuottamisen keinona. On muistettava, että kulttuurialalla toimii paljon pienyrittäjiä ja ammatinharjoittajia. Yrittäjyyteen kuuluu lähtökohtaisesti aina yrittäjäriski. Kuten kulttuuristrategiassakin todetaan, yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen liittyvät pelisäännöt ovat vielä vakiintumattomia. On tärkeää, ettei luoda mallia, jolla loukataan kilpailuneutraliteetin ja tasapuolisen kilpailun periaatteita. Myös normaalin kilpailun säännöin toimivat yrittäjät tuottavat yhteiskunnallista hyvää kulttuurin saralla.

Helsinki on 2010-luvulla aivan eri kaupunki kuin vielä muutama vuosikymmen sitten. Helsinki on itse asiassa kehittynyt viime vuosina niin nopeasti, että kansainväliset tunnustukset, vaikkapa nimitys brittiläisen Monocle-lehden toimesta maailman parhaaksi kaupungiksi, saavat meidät vielä hämillemme. Tärkeä osa tätä Helsingin parhautta on laaja kulttuuritarjonta.

Helsingin vetovoimaisuuden lisääntymisestä kertoo sekin, että Guggenheim-säätiö on kiinnostunut museon perustamisesta Helsinkiin. Guggenheim-museo lisäisi kaupungin kiinnostavuutta matkailukohteenä ja todennäköisesti kasvattaisi myös muiden helsinkiläisten museoiden kävijämääriä ja antaisi piristysruiskeen helsinkiläiselle taide-elämälle laajemminkin. Odotamme mielenkiinnolla, mitä konsepti- ja kehitysselvitys tuo mukanaan ja millaista panostusta museon perustaminen kaupungilta vaatisi.

World Design Capital -vuosi on perustellusti jätetty kulttuuristrategiassa lyhyehkön kappaleen varaan, koska strategia kattaa 6 vuoden periodin. Tällaisen merkivuoden ja hankkeen merkitys on erityisesti siinä, että se kerää luovia toimijoita yhteen ja antaa esim. sekä kaupungille itsel-

30.11.2011

leen että yrityksille kimmokkeen kehittää tuote- ja palvelumuotoilua. Parhaimmillaan WDC-vuosi synnyttää uusia ideoita, jotka kantavat vähintään koko strategiakauden ajan.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa kulttuuristrategian hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

Joskus parasta kulttuuria syntyy ilman minkäänlaista strategiaa. Kulttuuristrategiaa toteutetaankin parhaiten jättämällä tilaa myös spontaaneille ja yllättäville ideoille ja tapahtumille.

Strategista ajatteluakin kuitenkin tarvitaan. Strategialla voi vaikuttaa siihen, mihin suuntaan kaupungin kulttuuriorganisaatiota ja taidelaitoksia kehitetään. Se voi vaikuttaa myös avustusjärjestelmän uudistamiseen entistä paremmaksi. Hyvin toteutettuna sillä voi olla myös positiivinen vaikutus kulttuurialan työllisyyteen ja kaupungin vetovoimaisuuteen ja kiinnostavuuteen.

Kulttuuripolitiikassa päädytään usein keskustelemaan rahasta, eikä syyttä. Valtiolliset ja kunnalliset avustusjärjestelmät ovat kulttuurielämälle ja kulttuurin tekijöille elintärkeitä. Aina kysymys ei ole kuitenkaan pelkästään rahasta vaan viranomaisten asenteesta ja hallintobyrokratiasta. Kaupunkikulttuuri ei välttämättä tarvitse aina rahaa vaan joustavampaa hallintoa.

Vihreä valtuustoryhmä haluaa, että Helsinki sanoisi uusille asioille ja ideoille useammin ”kyllä”. Kaikki hauska ja älykäs ei todellakaan aina synny virastoissa. Oikeastaan päinvastoin – byrokratialla on myös taipumus taltuttaa ja kieltää uusia ja innostavia asioita.

Kulttuuristrategia tukee ajatusta kaupunkilaisten omaehtoisen kulttuuri-toiminnan tukemisesta. Jo johdannossa nostetaan keskiöön ihmisten ajatukset, ideat, unelmat ja luova toiminta ilmapiiriin synnyttäjinä.

Kaupunkiin on syntynyt viime vuosina paljon uutta liikehdintää, joka on lähtenyt kaupunkilaisten omasta aktiivisuudesta. On vietetty ravintola-

30.11.2011

päiviä ja järjestetty pop up -tapahtumia ja järjestetty eri kaupunginosien BlockParty-juhlia ja iskelmätansseja. Kalasataman konttiaukiolla on vietetty kesällä minifestareita, maalattu graffiteja ja pystytetty taidenäyttelyitä. Kalasatama onkin erinomainen esimerkki väliaikaisesta tilasta, jonka kaupunkilaiset ottivat itse haltuun. Kalasataman alue toi Helsinkiin viime kesänä kaivattua rosoisuutta, eläväisyyttä ja aktiivisuutta.

Mielestämme kaupunki hengittää ja kehittyy, kun omaehtoista kulttuuri-toimintaa ei murskata byrokratialla. Mielestämme leikkipuistoissa saa myydä kahvia. Kaupungista on löydyttävä pysyviä tai väliaikaisia paikkoja katutaiteelle. Kulttuuriavustuksia on kanavoitava entistä enemmän myös vapaaseen ja omaehtoiseen toimintaan.

Kaupungin on hyödynnettävä kulttuurikäytössä nykyistä paremmin tyhjiä tiloja ja rakennusaikaisia alueita. Näyttelyitä, konsertteja, festivaaleja, kaupunginosatapahtumia ja muita kaupunkilaisten aktiivisuudesta syntyviä rientoja täytyy voida järjestää mahdollisimman pienellä byrokratialla.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lupakäytäntöjä on joustavoitettava ja vapaat tai vapautuvat tilat on karotettava. On selvitettävä, millaista väliaikaiskäyttöä esimerkiksi myynnissä olevissa kiinteistöissä voisi olla. Lupakäytäntöjä helpotetaan konkreettisesti myös tinkimällä jonkin verran luovutettavan tilan vaatimustasosta, jos kyseessä on väliaikainen käyttö.

Strategiaan on kirjattu, että koulutilojen käyttöä laajennetaan taiteen perusopetukseen sekä kulttuuri-, taide-, kansalais- ja yhteisötoimintaan. Pidämme tätä tavoitetta hyvänä. Koulut ovat tärkeitä erityisesti lasten ja nuorten harrastus- ja kulttuuritoiminnan lisäämisessä. Vaadimme, että selvitetään myös muiden kaupungin omien tilojen soveltuvuus vastaaviin tarkoituksiin.

Myös erilaiset yrittäjät vaikuttavat kaupungin ilmapiiriin. Hauskassa kaupungissa voi olla kahvila-autoja, lippakioskeja ja väliaikaisia myymälöitä. Niiden kilpailutuksessa ei saisi toimi liian jäykästi. Jos paikat varataan vain eniten maksaville, saattavat hauskimmat ideat jäädä toteuttamatta.

Helsingin kulttuurielämässä luova ruohonjuuritason toiminta elää hyvin rinnakkain alansa huippuammattilaisten tekemän korkeatasoisen kulttuurin kanssa. On ensiarvoisen tärkeää, että kaupunki pitää omista osaajistaan huolta ja on omalta osaltaan turvaamassa heidän toimintamahdollisuuksiaan ja työllisyyttään.

30.11.2011

Kulttuurielämällä on tärkeitä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia. Kulttuuri on merkittävä työllistäjä. Strategiassakin todetaan, että noin puolet koko maan kulttuurialan tekijöistä asuu Helsingissä. Kulttuurielämän monipuolisuus ja elinvoimaisuus vaikuttavat paljon myös kaupungin yleiseen kiinnostavuuteen – oli kyseessä sitten turistit, investoijat tai nykyiset ja tulevat asukkaat.

Kulttuurin tukemisessa myös alueellinen tasa-arvo on tärkeää – kulttuurilaitoksia ja -tapahtumia täytyy olla kantakaupungin ulkopuolellakin. Myös taiteen perusopetuksen tukemisessa on alueellinen tasa-arvo huomioitava nykyistä paremmin.

Lähiöiden elinvoimaisuuteen vaikuttaa oleellisesti myös tarjolla olevat kirjasto- ja kulttuuripalvelut. Kirjastoja voi tulevaisuudessa käyttää yhä enemmän monimuotoisten tapahtumien järjestämiseen. Kannatamme alueellisesti kattavaa kirjastoverkkoa. Toivomme myös, että Helsingin keskustakirjastohanke etenee ripeästi. Mikäli keskustakirjaston tuleva sisältö on monipuolista, se voi kehittyä Tukholman keskustassa sijaitsevan Kulturhusetin kaltaiseksi kaupunkilaisten ja kaupungissa vieraillevien olohuoneeksi.

Helsinki on Suomen kansainvälisin ja monimuotoisin kaupunki – tulevaisuudessa se tulee näkymään entistä enemmän myös kulttuuripalveluiden tarpeessa, kun maahanmuuttajien osuus väestöstä kasvaa. Kulttuurikeskus Caisan vuokrasopimus on päättymässä muutaman vuoden kuluttua. Vihreiden mielestä Caisan toimintojen jatkuminen on varmistettava ajoissa. Samalla on selvitettävä mahdollisuus organisoida toimintaa yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuurissa pienilläkin varoilla voidaan tehdä huikeita tuloksia. Vihreä ryhmä on erittäin tyytyväinen, että Vihreiden tavoite avustusten nostamisesta toteutuu ensi vuoden budjetissa. Ensi vuonna kulttuuriavustukset nousevat 700 000 eurolla, joista puoli miljoonaa kohdistuu yhteisöjen avustamiseen. Tämä suunta on juuri se, jota strategiallakin tavoitellaan. Avustusten nouseminen helpottaa etenkin kulttuurin vapaan kentän tekijöiden asemaa. Strategiaan nostettu tavoite avustusten lisäämisestä ja avustusjärjestelmän kehittämisestä on siis saanut jo katetta. Avustusjärjestelmä ei saa jähmettyä automaattiksi, joka jakaa rahaa vuodesta toiseen samoille tahoille tarkistelematta tarkemmin avustuskriteerien täyttymistä.

30.11.2011

Myös kulttuuriorganisaatio kaipaa uudistamista. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan on pystyttävä jatkossa tarkastelemaan paremmin kulttuurikentän koko kokonaisuutta. Katsomme, että organisaatiouudistukset ovat välttämättömiä strategian toteuttamisen kannalta.

Vihreä valtuustoryhmä haluaa painottaa, että kulttuuristrategia ei toimi, jos se jää vain kulttuuriasiankeskuksen paperiksi. Sen on sidottava muitakin hallintokuntia. Etenkin lupa- ja tila-asioissa eri virastojen on muistettava strategian tavoitteet. Toivon, että strategiaa luetaan ja toteutetaan ahkerasti myös kiinteistövirastossa, rakennusvirastossa, rakennusvalvontavirastossa, kaupunkisuunnitteluvirastossa, opetusvirastossa, sosiaalivirastossa, nuorisoasiainkeskuksessa, liikuntavirastossa ja kaikissa hallintokunnissa, jotka kulttuurin kanssa pääsevät tekemisiin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuuristrategian tavoitteena on kulttuurin aseman näkyminen, kuumuminen ja vahvistuminen Helsingissä tulevana vuosina. Vihreä valtuustoryhmä yhtyy tähän tavoitteeseen ilmielien ja kannattaa strategian hyväksymistä. Ensi vuosi on ajoitukseltaan paras mahdollinen strategian hengen toteuttamiseen, kun vietämme sekä Helsingin pääkaupungiksi-tulon 200-vuotisjuhlia että maailman muotoilupääkaupunkivuotta.

Kiitos.

Lopuksi haluaisin lähettää vielä terveiset kotikatsomoon kulttuurilautakunnan jäsenelle Hannu Oskalle, joka pelaa kulttuuristrategiasta sanabingoa.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vuoden 2011 kulttuuristrategia on aika hieno pakka. Siinä on ihan kaikkea. Siitä ei oikeastaan puutu mitään. Voi ihan kiittäen sanoa, että sen eteen on tehty selvästi paljon työtä. Tulee itselle siis selkeä intohimo puuttua jokaiseen yksityiskohtaan, mutta tämä meidän kokousaikamme ei riitä siihen, ja oikeastaan meidän roolimme täällä valtuustossa ei olekaan tehdä tälle strategialle muuta kuin koettaa jäsentää sitä omien poliittisten arvojemme mukaan ja toimia omalta osaltamme sen edellyttämällä tavalla.

Tämän strategian jäsentäminen onkin ihan mielettömän vaikeaa. Minä

30.11.2011

yritin miettiä sitä niin, että mieltäisin, mistä tämä vuoden 2011 strategia muistetaan 10 vuoden päästä. Vuoden -90 strategia – meillä on siis kaksi aikaisempaa lähihistoriassa – vuoden -90 niin sanottu Donnerin strategia muistetaan käytännössä siitä, että silloin tuli Kaapelitehdas ja useita monitoimitaloja. Vuoden 2000 Jaakko Iloniemen kulttuuristrategia muistetaan ehkä monikulttuurisuudesta. Silloin kaupungin kulttuuristrategioissa ruvettiin huomioimaan monikulttuurisuus.

Nyt sanotaan, että uusi strategia korvaa nämä kaksi aikaisempaa strategiaa. Hyvä niin. Ehkä olisi kuitenkin järkevää noin presentistisesti pohtia vähän sitä, että olisiko niissä jotain päivitettävää, miettiä sitä, että miten rakennetaan nyt yhä uudenlaisia ja erilaisia monitoimitiloja uusille osayleiskaava-alueille. Ja mitä tulee tähän monikulttuurisuuteen, niin Helsingissä on tapahtunut 10 vuoden aikana aika iso muutos, että jos Iloniemen kulttuuristrategia käytännössä oli – miten nyt sanoisi – sosiaalipoliittista hoivaamista tässä monikulttuurisuus-kontekstissa, niin nyt tällä hetkellä Helsingin kaupunki on täynnä muualta tänne muuttaneita kulttuurin huippuammattilaisia, joiden kulttuuritalo taitaa olla tyyliin Hesperiankadun Arkadian kansainvälinen kirjakauppa.

Kun tätä strategiaa jäsentää tässä mittasuhteessa näihin aikaisempiin strategioihin, niin on minusta aika selkeä vastaus, että mistä tämä muistetaan. Ajan hengen mukaisesti tämä kulttuuripolitiikka on nyt korostetusti elinkeinopolitiikkaa. Tämä on sekä hyvä että huono asia. Ohjelmassa lukee, että ”julkisesti rahoitettavilla kulttuuripalveluilla tavoitellaan yhteiskunnallista vaikuttavuutta”, ”kulttuurilaitoksilla on merkittävä rooli, kun luodaan ihmisiä, yrityksiä ja investointeja houkuttelevaa kansainvälistä toimintaympäristöä”, ”monipuolinen ja elämyksellinen kulttuuritarjonta edistää alueen asukkaiden hyvinvointia”, ”kulttuuritarjonta ja palvelut vaikuttavat myös kaupungin profiiliin, kilpailukykyyn ja vetovoimaisuuteen”.

Voi tietysti olla ihan hyvä, että kulttuuriin tajutaan nyt panostaa, kun päättäjille puhutaan sillä kielellä, jota nykyään ymmärretään, eli tällä bisnesdiskurssilla. Älkää siis tulkitko väärin, kun sanoin, että tämä on sekä hyvä että huono asia, mutta on kuitenkin ehkä pikkuisen prolea ajatella, että maailma ja kaupunki toimii noin yksinkertaisesti. Pitäisi ymmärtää se, että on tärkeää, että kaupungissa kaikin keinoin tehdään tilaa sille, että täällä voidaan tehdä kulttuuria ja että vain tinkimätön taidetekee kaupungista kulttuuritarjontansa vuoksi vetovoimaisen. Koko tämä kulttuuri-sana hämärtyy, jos kaikki inhimillinen toiminta on kulttuuria.

Meidän pitää pystyä pohtimaan sitä, että onko kulttuuri jonkinlainen tukitoiminto kaikelle vai itseisarvo, päämäärä itsessään. Silloin mennään

30.11.2011

vinoon, kun esim. Guggenheim-museohanketta tarkastellaan tekemällä antropologisia, luentofilmeistä tuttuja kartoituksia risteilymatkustajien kulutuskäyttäytymisestä. Ihan totta, me tilastoimme sitä koko ajan, että mikä kansallisuus käyttää 30 euroa ja mikä kansallisuus 50 euroa Helsinki-visiitillään. Samalla me mm. puhumme halveksuvasti siitä, että Espoosta ja Vantaalta tullaan tänne käyttämään meidän kulttuuripalveluitamme.

Mitä tulee tähän elinkeinopoliittiseen kuvioon, niin voisi sanoa, että meidän pitäisi itse asiassa kiinnostuneempi espoolaisista ja vantaalaisista kuin ehkä risteilymatkustajista. Ei pidä pitää tätä lähialuekulttuuriturismia itsestäänselvyytenä. Lähikuntien asukkaita meidän elinkeinolämämme tulisi kiittää. Vai uskooko joku, että käytyään konsertissa täällä Helsingissä vantaalaiset kiiruhtavat illalliselle Tikkurilan Pormestariin? Olisiko jo niin, että vuosi 2011 olisi sellainen vuosi, että me voisimme toivottaa lähikuntien asukkaat tervetulleeksi Helsingin kulttuuritarjonnan pariin, ajatella niin, että Länsimetro on kulttuurimatka? Se on todella itse asiassa totta.

Tämä meni vähän tämän elinkeinopolitiikan kanssa negatiivissävytteiseksi, mutta korostan sitä, että...

Välihuuto!

Korostan sitä, kiitos Anni, että tämä strategian toimenpideosuus on mielipuolisen hieno. Taiteen prosenttiperiaatteen laajentaminen, rakennussuojelu, lapsille, nuorille, vanhuksille luvattu kulttuuritarjonnan monipuolistaminen, lupaus säilyttää vahva alueellinen kulttuuriverkosto jne.

Nyt tässä strategiassa on kuitenkin olemassa suuri riski, että nämä kaikki taidekentän toiveet ja haaveet, jotka on kirjattu strategiaan sisälle, jäävät toteuttamatta, kun strategiaa ei millään tavalla ole priorisoitu eikä jäsennelty niin, että tiedettäisiin mitä tehdään ja missä järjestyksessä. Sen takia ehdotan, että nämä kulttuuristrategian konkreettiset hankkeet kirjataan omaksi investointiohjelmakseen, jotta sitten voidaan sitä noudattaa kohta kohdalta tietysti talousarvion puitteissa. Vuonna yksi toteutetaan Tanssin talo, vuonna kaksi toteutetaan elokuvatalo, vuonna kolme toteutetaan se, että koululaiset voivat matkustaa joukko-liikenteellä koulupäivän aikana meidän taidelaitoksiimme. Silloin voidaan sanoa, että meillä on käsissämme strategia, jolla on arvoa.

Teen siis yhden ainoan ponnen:

30.11.2011

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kulttuuristrategian kaikki toimenpide-ehdotukset ja rakennushankkeet kirjataan omaksi investointiohjelmakseen. Hankkeille ja toimenpide-ehdotuksille lasketaan hinta ja määritetään toteuttamistaho ja -vuosi.

Näin tämä hieno toiveiden tynnyri jäsentyy, ja samalla me näemme kaikkien poliittisten toimijoiden todellinen tahtotila edistää kulttuuria Helsingissä. Tässä priorisoinnissa oma liikkeenä sosialidemokraatit on vuosikymmenestä toiseen hyvin perinteisesti puolustanut alueellisten kulttuuripalveluiden asemaa: lähikirjastoja ja alueellisia kulttuurikeskitymiä, kuten Stoa ja Malmitaloa. Ja tätä, hyvät valtuutetut, tätä perinnettä sosialidemokraatit haluavat jatkaa edelleen.

Meillä on jo nyt riskivyyhykkeitä, kuten Koillis-Helsinki, jota kulttuuriasainkeskuskin määrittää negatiiviseksi koilliskäytäväksi, kun on tutkittu taiteen perusopetusta. Voi olla vähän elitististä sanoa ääneen, mutta on ihan totta, että ilman kirjastoa ei juuri viitsisi mennä tapulikaupunkiin eikä ilman Malmitaloa Malmille. Meidän ykkösprioriteettimme ovat siis nämä vahvat alueelliset kulttuuriverkostot, mutta on myös halu tehdä hyvää, tinkimätöntä taidepolitiikkaa sekä kannattaa sitä, että kasvatetaan kulttuuriyleisöjä.

Toistan vielä, ja lopetan tähän, että taide ja kulttuuri ovat itseisarvo – ei tukitoiminto terveyskeskuksille tai elinkeinopolitiikalle. Jos tämä ydin unohdetaan, jäljelle ei jää mitään. Talouselämän päättäjätkin etsivät kulttuurista laadukkainta tarjontaa. Juuri heille ei mene läpi se, että Kansallisoopperan nimeksi muutetaan Bolshoi ja kutsutaan kylään. Kauppalehdestä voi lukea parhaat taidekritiikit.

Kiitän vielä meidän ryhmämme puolesta niitä lukuisia ihmisiä, jotka ovat strategian laadintaan antaneet oman panoksensa. Me koitamme saada siitä sitten osaltamme sitä ydinmehua irti.

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Myös Vasemmistoliiton ryhmä haluaa kiittää kaikkia tätä strategiaa tekemässä mukana olleita.

30.11.2011

Kulttuuristrategia on yksi tärkeimpiä strategiapapereita, joita tämä valtuusto hyväksyy. Sen kautta vaikutetaan niin moneen muuhun keskeiseen tavoitteeseen. Tämän strategian linjaukset ohjeistavat toimintaa tilojen käytöstä sosiaalipalveluihin, se heijastuu niin elinkeino- kuin matkailualalle ja sillä on tärkeä merkitys sille, millainen ilmapiiri kaupungissamme vallitsee.

Helsinki on erityisen kiitollisessa tilanteessa laatiessaan uutta kulttuuristrategiaansa, sillä kuluva vuosi on ollut Helsingissä poikkeuksellisen elävä. Musiikkitalo avasi ovensa, mutta sen lisäksi meillä oli Ravintolapäivää, meillä oli erilaisia pop-up yrityksiä. Kalastaman konttialue löysi käyttäjänsä, ja Alppipuistossa soi musiikki melkein joka viikonloppu viime kesän aikana. Näiden hyvien kansalaisten itsensä järjestämien aktiviteettien jatkuminen on mahdollistettava, se on ensiarvoisen tärkeää. On ymmärrettävä, että kulttuuri ja elävä kaupunki syntyvät ihmisistä. Kaikkea ei voi määrätä ylhäältä päin, monesti riittää se, että annetaan tila ja mahdollisuus. Siksi kulttuurin toteutuminen ja näkyminen on pitkälle kiinni asenteesta. Sen takia yhdyn valtuutettu Sumuvuoren näkemykseen siitä, että toivottavasti kaikissa virastoissa myös luetaan tätä paperia ahkerasti, koska oli kyse kahvila-auton luvan saannista tai kaupunginosan juhlan järjestämisestä, meillä on turhan paljon erilaisia pieniä esteitä innovatiivisuudelle.

Kulttuuri on myös tärkeä työkalu ihmisten ja tapojen yhteensovittamiselle. Sen merkitystä suvaitsevaisuuden ja ymmärryksen luojana ihmisryhmien välillä ei voi liikaa korostaa.

Varsinkin tänä aikana kun asenteet tuntuvat kovenevan ja vaikea taloudellinen tilanne huolestuttaa ihmisiä, on erityisen tärkeä panostaa kulttuuriin.

Haasteellinen taloustilanne vaikuttaa myös kulttuurin mahdollisuuksiin. Tiukkoina aikoina on muistettava, että kulttuurin tuottoa ei aina voi mitata rahassa ja juuri tiukkoina aikoina on entistä tärkeämpää satsata kulttuuriin ja sen kautta ihmisten täysivaltaiseen hyvinvointiin ja koko yhteiskunnan hyvinvointiin.

Näistä lähtökohdista, arvoisa puheenjohtaja, kulttuuristrategia on mielestämme pääsääntöisesti hyvä ja oikeilla linjoilla.

Tyhjien tilojen väliaikaisen kulttuurikäytön lisääminen on erittäin kannattavaa. Myös tästä valtuutettu Sumuvuori puhui ansiokkaasti. Tämä voisi olla mahdollisuus myös luovien alojen tukemiselle, jossa on paljon käyttämätöntä potentiaalia mutta joka jää mielestäni paperissa kaipaamaan konkretiaa.

30.11.2011

Strategian liitteissä todetaan, että nuorten keskuudessa musiikki on kaikkein suosituin kulttuurin muoto ja että 13–18-vuotiaat pojat ovat vaikein kohderyhmä, kun nuoria halutaan kulttuurin pariin. Lyhyelläkin matematiikalla voisi kuvitella, että bänditoiminta voisi olla helpoin muoto, johon teini-ikäisiä poikia saisi houkuteltua mukaan. Kohtuuhintaisten treenikämppien mahdollistaminen olisi pienen rahan suuri satsaus helsinkiläisiin nuoriin. Esimerkiksi väestösuojat tarjoavat tähän oivan mahdollisuuden.

Myös erittäin kannatettava arvoyhteisöllisyys on esillä tässäkin strategiapaperissa niin kuin se on kaikissa kaupungin strategioissa. Kun yhteisöllisyys mainitaan meillä joka toisessa paperissa, voisi olla paikallaan pohtia syvemmin mitä yhteisöllisyys tarkoittaa ja miten se toteutuu.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä näkee demokratiaryhmän perustamisen valtuuston suurimpana yksittäisenä satsauksena yhteisöllisyyteen. Se, että jokainen kokee voivansa vaikuttaa ympäristöönsä ja on vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa, on ensisijaisen tärkeää yhteisöllisyydestä puhuttaessa.

Ryhmämme pitää myös hyvänä kirjauksia kaupunkitilan merkityksestä. Katutaide ja ympäristötaide tunnistetaan elävän kaupunkikulttuurin rakennuspalikoina. Nämä ovat niitä satsauksia, jotka välttämättä eivät vaadi niinkään rahaa vaan avointa mieltä. On ymmärrettävä, että kulttuuri syntyy meistä helsinkiläisistä. Helsinkiläisten kohtaamisille ja tuotoksille on löydettävä tästä kaupungista tilaa. Siksi teen seuraavan ponnen, liittyä asiaan, josta me olemme täällä paljon keskustelleet, eli luvattomaan ilmoittamiseen ja tarrojen ja julisteiden liimaamiseen. Ponneni kuuluu:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että keskeiselle paikalle kaupunkikeskustassa toteutetaan ilmainen ilmoitusseinä, joka mahdollistaa erilaisten tapahtumien mainostamisen.

Sitä paikkaa voidaan katsoa sen mukaan, missä niitä laittomia on kaikkien eniten liimattu.

Kaupunginosafestivaalit ovat omiaan luomaan yhteisöllisyyttä. Niiden kautta alueiden identiteetit kehittyvät, kun alueen ihmiset tekevät yhdessä. Näitä on jatkossa tuettava. Ilahtuneena luimme myös kirjauksen siitä, että nk. prosenttiperiaatetta kehitetään edelleen. Se, että rakennusinvestoinnista osoitetaan tietty määräraha rakennushankkeessa toteutettavaan taideteokseen, on erittäin hyvä. Tästä on hienona esimerkkinä Arabianrannan alue, jossa tila ja ympäristötaide lomittuvat osaksi kaupunginosaa ja sen identiteettiä.

30.11.2011

Lopuksi, arvon puheenjohtaja, strategiassa mainitaan myös muutama konkreettinen isompi hanke, Guggenheim. Se on viimeisen vuoden aikana ollut keskustelussa ja herättänyt hyvin paljon tunteita kaupunkilaisissa. Meidän valtuustoryhmämme suhtautuu hankkeeseen avoimesti mutta kriittisesti. Mahdolliseen projektiin otetaan kantaa vasta siinä vaiheessa, kun selvitykset on saatu ja esillä on konkreettinen ehdotus. Mutta Guggenheimia pohdittaessa on erityisen tärkeää varmistaa, että kansainvälinen brändi tuo lisäarvon suomalaiselle ja helsinkiläiselle taide-elämälle – ei toisinpäin. Kulttuuripiirien esittämä huoli siitä, että koko Helsingin kaupungin taidemuseo alistetaan tälle taiteen pikaruokalalle, on mielestäni aivan aiheellinen. Jatkossa on varmistettava, että suunnitelma ei uhkaa paikallisia tekijöitä. Voisiko tässä olla paikallaan kokeilla demokratiaryhmänkin suosittelemaa kuntalaisäänestystä?

Erityisen positiivisena pidämme, että strategiaan on kirjattu tavoite omasta Tanssin talosta. Esimerkit osoittavat että tanssin oma talo on omiaan nostamaan ja sähköistämään alaa. Tärkeintä tässä tavoitteessa on se, että talo joku päivä myös toteutuu.

Mutta pidämme tärkeänä, että aina uusia kulttuuritiloja suunniteltaessa on ensin katsottava, onko joku jo olemassa oleva tila soveltuva kyseeseen käyttöön. Uusia kulttuurilaitoksia suunniteltaessa tulee myös sijoituspaikkaa katsoa rohkeasti. Merkittäviä kulttuurilaitoksia on hyvä löytää eri puolilta kaupunkia, erilaisista kaupunginosista, hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelta. Tämä elävöittää koko Helsinkiä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vasemmiston valtuustoryhmä tukee kulttuuristrategiaa ilomielin.

Ledamoten Zilliacus-Tikkanen

Ordförande, hyvät valtuutetut.

Helsingin kulttuuristrategia sisältää paljon hyviä ajatuksia ja tärkeitä linjavetoja. Olen iloinen siitä, että apulaiskaupunginjohtaja Tuula Haatainen johdannossa korostaa taiteen itseisarvoa. Kulttuuri ei ole vain työllistäjä tai taloudellisesti hyödyllinen. Kukoistava taide- ja kulttuurielämä takaa kaupunkilaisten elämänlaadun, vahvistaa henkistä hyvinvointia sekä ehkäisee syrjäytymistä.

Arvostan myös sitä, että johdannossa korostetaan kaupungin kaksikielisyyttä olennaisena osana kaupungin historiaa ja identiteettiä. Hyvien

30.11.2011

ajatusten lisäksi olisin kaivannut ehkä vielä enemmän konkreettisia uusia ehdotuksia. Tällaisena strategia toivottavasti takaa hyvien käytäntöjen jatkuvuuden. Kulttuuria ei kuitenkaan ehkä riittävästi nähdä innovatiivisena voimana yhteiskunnan, kaupungin ja Suomen kehittäjänä.

Tyngdpunkterna i kulturverksamhet idag är rätt i många avseenden. Till exempel satsningen särskilt på barnkultur i form av starka satsningar på musikskolor, projekt i samarbete med skolorna och de inslag av konstfostran som idag ingår i alla teatrar och muséers verksamhet, där barn får göra kultur själva. De här prioriteringarna nämns i strategin och bör understrykas. Också Annegårdens verksamhet är i det här avseendet mycket viktig.

Kulturen har också en viktig roll i samhällsdebatten. Olika kulturformer lyfter fram aktuella samhällsfrågor och innebär i sig inlägg i diskussionen. Det här kunde ske ännu mera än nu. Enligt holländsk modell kunde kulturevenemang oftare kombineras med politisk debatt. I dagens debattklimat har kulturinstitutionerna en ännu viktigare roll som en röst i samhället för eftertanke, tolerans och intellektuellt meningsutbyte.

Kulturen har också en viktig roll för samhörigheten bland invånarna. Gemesamma upplevelser stärker den kollektiva gemenskapen, och därför är både stadsdelsevenemang, som stärker hembygds känslan, och öppna evenemang för hela staden, i stil med Konstens natt, relevanta för invånarnas intresse för sin hemstad och deras känsla av delaktighet.

Kulttuuri voi edistää suvaitsevaisuutta sekä parantaa eri ihmisryhmien välistä ymmärrystä. Helsinki kasvaa ja asukaskunnasta tulee heterogeenisempi. On löydettävä tapoja tuoda eri kulttuureja yhteen luontevalla tavalla.

Esimerkiksi Blomängenin ruotsinkielisessä alakoulussa on vietetty Det mångkulturella feståre, eli on juhlittu myös muiden uskontokuntien juhlia, ei ainoastaan meidän perinteisiä joulu- ja pääsiäisjuhliamme. Ensimmäinen askel on, että kaikki saavat harjoittaa ja kehittää omaa kulttuuriaan, toinen, että opimme toistemme kulttuureista. Ja tässä ei ole mitään ristiriitaa, päinvastoin, kun kohtaamme uusia kulttuureja, myös oma identiteetti vahvistuu.

Muséerna har en mycket viktig roll när det gäller att tydliggöra vårt ursprung. En livskraftig kultur måste känna till sina rötter och erkänna de influenser som har skapat grunderna för samhället. Den svenska journalisten John Chrispinsson påminner i boken Den glömda historien svenskarna om det svenska arvet i Finland, Baltikum och Ryssland.

30.11.2011

Han tycker sig se en lobotomering av minnet om svenskheten i öster. Samma lobotomering upplever vi på vår sida av gränsen när det gäller insikten om hur avgörande det svenska arvet har varit för Finlands utveckling. Det samhällssystem och författningsarv som också levde vidare under autonomitiden var helt avgörande för Finlands framtid. Utan det arvet hade Finland inte haft en chans att motstå en assimilation i det ryska riket och hade inte varit en del av väst idag.

Pohjoismaiden hyvinvointivaltio mainitaan ensimmäisenä kaupungin arvona strategiassa. Juuri tämä johtuu meidän pitkästä historiastamme, jota ei pidä unohtaa. Tämä on osittain myös museoiden tehtävä muistuttaa meitä siitä.

Biblioteken är en otroligt viktig kulturbärare. Helsingfors stadsbibliotek har fått pris och väckt uppmärksamhet internationellt för att man har följt med sin tid och utvecklat sina tjänster så att de fortfarande lockar stora mängder användare. Det är mycket viktigt att det fortsättningsvis gratis är möjligt för alla att ta del av litteratur, musik, tidningar och elektroniska tjänster. De har också en mycket viktig social roll. Det skulle vara viktigt att höja bibliotekersättningarna till författarna också till en nordisk nivå.

När det gäller statliga kulturstöd borde Helsingfors egentligen ha en särställning på grund av det stora antalet konstnärer som är bosatta inom huvudstadsområdet, vilket vi redan har hört flera gånger. Också de största och viktigaste kulturinstitutionerna finns här. Det här syns inte alltid i fördelningen. Staten ska naturligtvis också garantera livskraftig kultur på annat håll i landet, men det borde vara en nationell angelägenhet att se till att det är möjligt att få toppartister till landet till exempel inom ramen för Helsingfors Festspel. Den svenska kulturen syns väldigt lite i strategin och egentligen inte alls i åtgärdsförslagen.

Ainoa toimenpide-ehdotus, jonka voisi tulkita koskevan ruotsin kieltä, on maininta ”vähemmistön mahdollisuuksia harjoittaa omaa kulttuuriin halutaan edistää samoin kuin yhteisiä kulttuurihankkeita”. Tällainen hanke voisi olla yhteistyö koulujen ja toisen kotimaisen kielen teattereiden ja kirjailijoiden kanssa. Tämä voisi edistää kiinnostusta kielten opimiseen.

On erittäin tärkeää, että ruotsinkielinen kulttuuritoiminta suunnitellaan ja tuotetaan ruotsiksi. Ruotsinkielinen kulttuuritoiminta ei saa olla pelkästään käännöstyötä. Juuri ilmestynyt Opettajan kulttuurikäsi kirja, tämä mitä tuollakin näytti, on hyvä esimerkki siitä, miten tämä pitäisi tehdä. Tämä Kulturhandbok för läraren, tästä on tehty eri versiot, mutta niitä ei

30.11.2011

ole käännetty suoraan vaan ne on tehty alusta alkaen erilaisiksi. Palaan tähän asiaan ponsiehdotuksella.

Slutligen ännu någonting om hur vi kunde använda kulturen mera innovativt som motor. Jag hade förmånen att besöka festival i Edinburgh med styrelsen för Helsingfors Festspel och blev imponerad av hur man där har valt att satsa på samarbete, på gemensam marknadsföring och på hur viktig man ser kultursatsningen som en del av stadens image. Vi talar ofta om att Edinburgh och Helsingfors har olika grundpremissier. En huvudstad har också andra agendor, medan Edinburgh fokuserar på sin identitet som festivalstad. Engelskan gör det lättare att nå ut och så vidare.

Vid närmare eftertanke tror jag inte vi ska dra för stora växlar på skillnader i geografi och språk. Helsingfors är inte så känt i världen att vi inte kunde genom kultur placera oss ännu bättre på kartan. Våra program med oftast internationella artister är också presenterade på engelska och därför i princip tillgängliga för hela världen. Det är därför inte yttre dåliga odds som är skillnaden, utan det faktum att Edinburgh har valt att satsa på sin festival med ett starkt engagemang både lokalt och regionalt. Satsningarna har varit mera strategiska än stora. Man har satsat på gemensam biljettförsäljning, marknadsföring och nätverksbyggande inom olika sektorer. Good news är alltså att det här är lika möjligt för Finland, det beror på hur vi gör.

Man kunde börja med ett bättre samarbete mellan alla aktörer inom stadens kultursektor och stadens egen verksamhet. Det finns kanske inte resurser för en omfattande global marknadsföring, men mycket kunde göras för mindre riktade insatser. I Edinburgh var det knappast så att den ekonomiska nyttan för regionen kom först och satsningen internationellt sedan.

Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp godkänner Helsingfors kulturstrategi men föreslår en hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att den svenskspråkiga kulturverksamheten inte är en översättning av finskspråkig verksamhet utan att den både planeras och produceras på egna villkor. Detta gäller speciellt verksamhet för barn och äldre.

Tack.

30.11.2011

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja lehtereillä istuvat kaupunkilaiset.

Helsingin kulttuuristrategia on tehnyt kierroksen eri lautakunnissa ja on käsiteltävänä tänään. Kulttuuristrategian liite käsittää laajan tietopaketin Helsingin kulttuurillisesta maailmasta. Perussuomalaisen valtuustoryhmä lausuu kiitokset kaikille ehdotuksen selvitystyöhön osallistuneille henkilöille.

Kulttuuristrategiassa tarkastellaan kulttuuria eri näkökulmista kaupunkilaisten kannalta. Kulttuuri lisää hyvinvointia, edistää terveyttä, vähentää eriarvoisuutta, estää syrjäytymistä, luo yhteisöllisyyttä ja toimii kaupunkilaisia osallistavana tekijänä – kaikkea hyvää siis. Vaikka strategiassa ajoittain painottuu huomio lasten ja vanhusten kulttuuripalveluihin, kulttuuri kuuluu kaikille. Se nivoutuu ihmisen elämään koko elinkaaren ajan.

Jos Helsingin kulttuuristrategian 2012-2017 ehdotusosaan kirjattiin seuraava virke sivulle 10: ”vahvistetaan kulttuuristen vähemmistöjen mahdollisuuksia harjoittaa omaa kulttuuriaan”, olisiko samalla pitänyt kirjata strategiaan vaatimus vastapoolista suomalaisen kulttuurillisen identiteetin säilymiseksi? Eriyttäkö ennemmin kuin yhdistääkö esitetty lainaus kaupunkilaisia? Korostan, kulttuuri kuuluu kaikille, olitpa sitten yhteiskunnan vähemmistöä tai et.

Avoimessa maailmassa kaikki liikkuu eikä mikään ole syrjässä. Helsingin kulttuuristrategiassa hahmotellaan kulttuurin saavutettavuutta, eli keskeistä on sijainti. Keskuskirjasto-ajatus on jämähtänyt keskustaan, mutta kysyykö kukaan, voiko Tanssin talo sen sijaan olla muun esittävän taiteen jatkumona Töölönlahdella? Strategian liiteosassa on maininta, että ”Helsingin kattava kirjastoverkko säilytetään ja lastenkirjallisuuden keskittävää taloa tavoitellaan Helsinkiin perustetun yhdistyksen toimesta”. Hyvä niin. Tutkimusten mukaan kirjaston käyttö kuuluu myös nuorten vapaa-ajan elämään. Kulttuuri elää uusien kulttuurikuluttajien ansiosta. Siihen siis kasvetaan ja kasvatetaan.

World Design Capital 2012 -vuonna Helsingillä on näytön paikka, kuinka ekspansiivinen ulospäin levittyvä kaupunki voi olla. Jäävätkö hyvät käytännöt elämään, ja lisääntyvätkö työpaikat eri hallintokuntien yhteistyöllä? Erityiset kiitokset on lausuttava Helsingin kaupungin elinkeinopalveluille sen ponnisteluista luoda asiakaslähtöisempi palvelukulttuuri. Esitän seuraavan toivomusponnen:

30.11.2011

Hyväksyessään Helsingin kulttuuristrategian valtuusto edellyttää, että kartoitetaan mahdollisuudet ja keinot laatia vastuu ja seurantajärjestelmä koskien kulttuuristrategian ehdotusten toimeenpanoa ja rahoitusta.

Suomeksi sanottuna tämä siis tarkoittaa, ettei rahaa vaan syydetä ilman, että katsotaan, mihin se menee.

Professori Antti Hautamäen tutkimuksen mukaan menestykseen kuuluvat innovaatiot, monimuotoisuus, erilaisuus, luovuus ja verkostomainen toimintatapa. Nämä ominaisuudet löytyvät kulttuuritoimijoiden kentästä, ja niillä on merkitystä kaupungin vetovoimaisuuteen ja kilpailukykyyn. Kulttuurin ja talouselämän symbioosia ei voi kieltää, mutta kysyä voi, mitä iloa on siitä, että kaupunki on hauska ja vetovoimainen, jos perusrakenteet ontuvat, tuottavuusohjelma on uuvuttanut henkilöstön tai turvallisuudessa on puutteita.

Jos kaupungilla on varaa sijoittaa kulttuuriin, toimivien tilojen tarjoamiseen, on kaupungilla oltava myös varaa sijoittaa lähellä sijaitseviin peruspalveluihin tai pelastustoimeen tai huolehtia siitä, että induktiosilmukat toimivat uudessa Musiikkitalossa. Kulttuuristrategia luo uskoa tulevaisuuteen, mutta sen on toimittava myös tänään käytännössä ja tuettava kulttuurin johtamista.

Missä on ainutlaatuinen Suomen luonto kulttuuristrategiassa? Helsinki on ainoa Euroopan pääkaupunki meren läheisyydessä. Meri on matkailuvalttimme. Meri rytmittää kaupunkia, ja se lainehtii vapaana. Ruoho ja kukoistava Helsinki, saako se arvoisensa kunnian suunnitellun kulttuuristrategian puitteissa? Toivottavasti.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä kannattaa kulttuuristrategian hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Kunnioitettu puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja kuulijat todellakin lehteillä.

Hauskaa huomata, että monet meistä helsinkiläisistä tänään tuntevat syvää iloa siitä, että käsillä on vihdoinkin Helsingille oma kulttuuristrategia. Tärkeää on myös huomata, että tämä strategian käsittely tapahtuu tilanteessa, jossa toinen alan keskeinen toimija – nimittäin Suomen

30.11.2011

valtio – hakee säästöjä alan keskeisiltä toimijoilta. Olemme syksyn aikana saaneet lukea, miten esimerkiksi museoviraston määrärahoja on pienennetty yli 15 %, museoita lakkautetaan eri puolella Suomea ja miten teatterit, orkesterit jne. tulevat olemaan seuraavia säästökohteita.

Siksi, koska edelleenkin ja oikeastaan viimeisen 200 vuoden aikana keskeiset kulttuurialan toimijat ovat täällä pääkaupungissa, tulee tarkan euron politiikka vaikuttamaan alan kehitykseen juuri täällä. Pääkaupunki on siis sekä tila, jossa kulttuuria tuotetaan että se paikka, jossa tulevaisuuden suuntaviivoja määritellään. Juuri siksi nyt käsillä oleva kulttuuristrategia antaa toivoa, valoa ja uskoa parempaan tulevaisuuteen.

Me tiedämme tämän kehityksen, johon monet ovat jo viitanneet. Viimeisen kahden vuosikymmenen aikana kulttuuri on palannut yhteiskunnallisen keskustelun ytimeen, kuten viimeaikaiset innovaatio-, luovuus- ja kulttuuristrategia osoittavat.

Kulttuuri on se toiminnan ala, johon tehtyjen uudistusten ja investointien nähdään antavan hyvän pohjan koko yhteiskunnan uudistamiselle. Tässä on tietysti se riski, että kulttuurista tulee eräänlainen väline, ei itsetarkoitus, kuten jo muutamat puhujat ovat täällä viitanneet. Olojen vakaus, koulutus, tutkimus ja tuotekehitys nähdään myös suhteessa kulttuuriseen ulottuvuuteen.

Keskusta on tukenut kansalaislähtöistä ruohonjuuritason kulttuurielämää osaksi suomalaisten yhteisöjen arkea. Kulttuurin kenttä elää ja muuttuu, mutta kulttuuri on vahvasti jo 1800-luvulta alkaen vaikuttanut yhteiskunnallisen hyvinvoinnin lisäämiseen ja peräti kansakunnan identiteetin määrittelyyn. Vaikka kulttuurin kunnioitus on meillä tavattoman syvällä – kulttuurin ja sivistyksen kunnioitus – tulevien vuosikymmenten tai vuosien haasteisiin ei vastata luomalla menneen maailman byrokratiaa. Tarvitaan reaktioherkkyttä.

Tiedämme, että jo nyt kulttuuri- ja taidealoille koulutetaan runsaasti optimistisin mielin varustettuja nuoria ihmisiä. Heille pitää taata tulevaisuus ja työpaikat, ja tässä suhteessa Helsinki on tietenkin edelläkävijä: jo reilu kymmenesosa pääkaupunkimme väestöstä saa elantonsa kulttuurialojen parista. Kysymys on siis suuresta taloudellisestakin ulottuvuudesta.

Hyvää on tietysti se, että Helsingin kulttuuristrategiassa kulttuurin käsite halutaan pitää laajana, se kuuluu ajan henkeen. Kulttuuri nähdään edelleen hyvän ja arvokkaan elämän edellytysten vahvistajana, ja nämä apulaiskaupunginjohtaja Haataisen esittelemät neljä kulttuurialan kokonaisuutta tuntuvat edelleenkin ajankohtaisilta.

30.11.2011

Silti strategian toimenpiteet rajautuvat ensisijassa kaupungin oman hallinnollisen sivistystoimialan tulevaisuuteen. Tässä kannamme tietysti – ja historian opettajana saanen sanoa – menneisyyden painolastia. Helsingissä näkyy erittäin vahva kulttuuritoimijoiden kerroksisuus. Tiedämme, että vanhimpana ovat orkesteri ja kirjastot, sitten muotoutuivat museot ja työväenopistot, lopulta uudempaa kerrostumaa edustavat taidemuseo, liikuntavirasto ja nuorisoasiainkeskus. Taide on keskeisellä sijalla Suomen pääkaupungissa.

Kulttuurin puolella Helsinki on siis vain saamapuolella, tai siis suuresti saamapuolella. Väestökehitys on jo muuttanut kulttuuripolitiikan toimintamaailmaa, muuttotappioalueilla kulttuuripalvelut heikkenevät ja kasvukeskuksissa kysyntä kasvaa. Siksi kulttuuripolitiikassa luovuus, palvelut, talous ja kansalaisuusaktiivisuus ovat toisiinsa sidoksissa. Suomessa kulttuurin piiri kokoa runsaasti vapaaehtoistoimijoita, ja kaupallinen kulttuuritoiminta puolestaan parhaimmillaan kanavoi muuta aktiiviteettia. Tämä on aika kiinnostava ja tärkeä kansallinen erikoisuus: kulttuuri ei kuulu kenellekään, vaan se kuuluu laajasti kaikille.

Valtuustoryhmämme korostaa kirjastojen merkitystä vetovoima- ja hyvinvointitekijänä. Erityisen tärkeitä ovat koulujen ja palvelukeskusten yhteydessä tai lähistöllä olevat kirjastot, joihin mm. lasten ja ikääntyneiden on helppo päästä. Lähikirjaston hyvä saavutettavuus edistää lasten lukuharrastusta. Ryhmämme on aina puhunut lähikirjastojen puolesta, mutta jatkossakin on huolehdittava riittävästä aineistohankintamäärärahoista.

Kirjastot voivat olla myös kaupunginosatiteetille tavattoman tärkeitä paikkoja, ja tässä tavallaan tämä esikaupunki- ja lähiötyö-osio nousee tärkeänä esiin. Siksi haluaisin korostaa juuri tätä lähiötyötä ja esitän ensimmäisen ponnen, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään kulttuuristrategian valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta koostaa esimerkiksi kirjastojen ja koulujen yhteyteen ”kaupunginosamuseoita” vahvistamaan alueidentiteettiä.

Lasten ja nuorten kulttuuriharrastuksiin on täällä jo kiinnitetty huomiota, samoin väestön ikääntymisen vuoksi tuleamme saamaan keskuuteemme kulttuuria kuluttavat suuret ikäluokat. Suuri haaste, ikäluokka on räjäyttänyt kaikki järjestelmät altaan, tulee räjäyttämään myös kulttuurikentän uudella energisyydellään.

30.11.2011

Helsinki ohjaa avustuksia taideinstituutioille, oppilaitoksille, produktioille ja ammattitaiteilijoille. Helsingissä on myös paljon puhuttuja kulttuurin seiniä, on tärkeitä ja olennaisia kulttuurirakennuksia, joiden ylläpitäminen syö varoja. Silti katsomme, että edelleenkin tarvitaan näitä kuuluisia seiniä. Nyt ne kantavat nimeä Musiikkitalo, Guggenheim, keskustakirjasto, Konepajahalli-hanke ja Tanssin talo. Tanssin taloon suhtaudumme erityisen lämpimästi.

Ryhmämme haluaa kiittää kaikkia kulttuuristrategian valmisteluun osallistuneita virkamiehiä ansiokkaasta osaamisesta ja kotiseuturakkaudesta. Voi sanoa todella, että strategia valaa uskoa siihen, että kulttuuri suorine ja kerrannaisine vaikutuksineen saa sille kuuluvan näkyvän arvon.

Kulttuurin toimialan bruttokansantuote on pysytellyt Suomessa 4–5 %:n tuntumassa. Tämä on erittäin merkittävä luku. Kulttuuritoimijoiden työpaikkoja on lähes 100 000, ja siihen voidaan lisätä vielä kulttuuriammattien teolliset muotoilijat ja monet muut keskeiset alat. Kulttuurin käsite tulee päivittää 2010-luvulla, siihen edelliset puhujat ovat viitanneet festivaaleihin, designiin, katutapahtumiin jne. Tämä on aikamme ilmapiiirille olennaista.

Ryhmämme haluaa nostaa ruokakulttuuriin tehdyn panostuksen, ensinnäkin sen, että olemme tyytyväisiä, että Helsingin kaupunki on näkyvästi osallistunut ruokakulttuurin professuurin rahoittamiseen, ja se mahdollistaa alan opetuksen ja tutkimuksen. Samoin Tukutori-hanke, sitä odotamme.

Ruoka on muutakin. Se on yhdessä tekemisen kulttuuria, antamista ja ottamista, tarjoilua ja ateriointia, nauttimista, iloa ja aistimellisuutta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, annan yhden ponnen vielä.

Tämä Ravintolapäivä, johon on viitattu, laaja kiinnostus itse tehtyyn ruokaan vie siihen, että teen ponnen, jossa tämä ruokakulttuurinen omaehtoisuus otettaisiin vakavasti. Ponsi kuuluu:

Hyväksyessään kaupungin kulttuuristrategian valtuusto edellyttää, että selvitetään edellytyksiä, joilla pienimuotoista kioskikahvila- ja ravintolatoiminnan harjoittamista rajoittavat esteet saataisiin minimoitua.

30.11.2011

Näillä sanoilla, kiitos kuulijat, Keskustan valtuustoryhmä tukee kulttuuristrategiaa.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja muut ystävät.

Kristillisdemokraattinen ryhmä kiittää kaikkia, jotka ovat myötävaikuttaneet tämän Helsingin kulttuuristrategian syntyyn vuosiksi 2012-2017. Erikoisen kiitosmaininnan ansaitsee tämä taustaselvitys, joka mielestäni avaa selkeästi ja monipuolisesti Helsingin kulttuuritarjontaa ja tulevia visioita.

On hienoa, että strategian alussa määritellään kulttuuripolitiikkamme yhteiset arvot. Olisihan toki näihin arvoihin, jotka ovat luovuus, asukaslähtöisyys, ekologisuus, oikeudenmukaisuus, taloudellisuus, turvallisuus, yrittäjämielisyys, voinut lisätä myös tämän tärkeän sanan ”yhteisöllisyys”, joka tosin tulee myöhemmin mainittua strategiassa.

Toki toivon myös, että kulttuurin tekijät, että päättäjät myös muistaisivat, millaisten arvojen varaan me kulttuuria rakennamme tässä kaupungissa. Helsingin aiemmin tehdyt kulttuurisuunnitelmat, joihin täällä on viitattu, vuosina -91, -99 ja 2000 ja 2010 ovat kantaneet hyvän hედelman, mutta monet hyvät asiat jäivät myös toteuttamatta. Suora lainaus tästä taustaselvityksestä sanoo näin: ”osa toimenpiteistä jäi toteuttamatta, koska suunnitelmassa ei asetettu selvää vastuuta ja seurantarajajärjestelmää koskien ehdotusten toimeenpanoa ja rahoitusta”. Toivottavasti nyt on toisin ja ymmärretään, että koko strategian toteutuminen on kiinni toimeenpanosta, rahoituksesta ja siihen liittyvästä seurannasta.

Kristillisdemokraatit pitävät hyvänä sitä, että ohjelmassa on nostettu tämä yhteisöllisyys. Myöhemmin mainitaan näin: ”Tavoitteena on myös yhteisöllisyyden ja henkisen hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymiskehityksen ehkäisy ja monikulttuurisen kaupungin kehitys. Kulttuurinen moninaisuus auttaa kulttuurin perustan vahvistamista ja uudistumista.” Ja myöhemmin lisätään: ”kulttuuri vahvistaa yhteisöllisyyttä ja edistää terveyttä”, ja näinhän se toki on.

Kulttuurin keskeisinä rahoittajina ovat valtio, Helsinki ja yksityinen sektori. Tiedämme, että valtion rahat menevät lähinnä taideinstituutioiden lakisääteiseen tukeen. Siksi Helsingin kaupungilla on erityinen rooli ja vastuu vapaan kentän avustamisessa. On hyvä, että tämä asia on tie-

30.11.2011

dostettu ja mainittu kulttuuristrategiassa. Kaupungin avustusjärjestelmä on, tai sen ainakin tulisi olla, valtion järjestelmää joustavampi ja näin mahdollistaisi kehitystä ja muutosta, etteivät avustukset mene aina samoihin taskuihin.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuuria ei voida tehdä ainoastaan taivasalla, vaan siihen tarvitaan seiniä ja kattoja – tiloja, mihin kokoontua. Kiinteistölautakunta antoi marraskuun alussa kokouksessaan esimerkillisen lausunnon kaupunginhallitukselle, josta haluan lukea muutaman otteen. ”Kiinteistötoimi näkee esitetyt kaupungin kulttuuristrategiset tavoitteet tärkeiksi ja on valmis osaltaan edistämään tavoitteiden ja niitä toteuttavien toimenpite-ehdotusten toteuttamista. Erityisen tärkeänä lautakunta pitää erilaisten kulttuuritoimen tilahankkeiden toteuttamisessa kestäväää kehitystä, ekologiaa ja taloudellisia sekä monikäyttöisiä ratkaisuja. Samalla myös hyvillä paikoilla olevien vanhojen tilojen käyttö ja tilojen moninaiskäyttö nousee entistä tärkeämmäksi. Tässä on onnistuttu hyvin mm. Kaapeli- tehtaan, Suvilahden ja Töölön raitiovaunuhallien osalta.”

Kiinteistölautakunta on harvoin antanut näin hyvää lausuntoa, joten lu- en siitä vielä toisenkin otteen. ”Kirjastoverkko: Etenkin lasten ja nuorten kulttuuritarpeiden kannalta sivukirjastojen verkko on erittäin tärkeä. Uu- den keskuskirjastohankkeen toteuttamisen ei tulisi aiheuttaa tarvetta purkaa kirjastoverkkoa, vaan sitä tulisi ylläpitää ja kehittää asuntoaluei- den rakentamisen tahdissa. Toiminta tukisi osaltaan myös Helsingin lä- hiöiden elävöittämispyrkimystä.” Ja toki KD tukee näitä periaatteita. Lautakunnan käsityksen mukaan ”erilaiset tapahtumat tukevat osaltaan Helsingin kulttuuristrategian toteuttamista. Tapahtumahinnasto tulisi yh- tenäistää eri virastojen välillä, ja sen tulisi mieluummin edesauttaa ta- pahtumien toteutumista kuin sitä vaikeuttaa.” Mistä lienee tällainen vii- saus tullutkin kiinteistölautakunnalle.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuuristrategiassa on hyvin huomioitu lapset ja nuoret, vanhukset ja vähemmistöt. Tekijöinä on mainittu mm. asukasjärjestöt, urheiluseurat, tanssitalo jne. Mutta yksi suurimmista ja kulttuurihistoriallisestikin mer- kittävä taho, joka tuottaa paljon kulttuuripalveluja, on strategiasta unohdettu – se on kirkko ja seurakunnat. Vielä taustaselvityksessä on maininta eri alojen järjestöistä ja seurakunnista, jotka tarjoavat kulttuu- ripalveluja. Hieman ihmetyttää, että miten näin merkittävä vaikuttaja on jätetty pois kaupungin kulttuuristrategiasta, vaikka virkamiehet kulkevat lähes joka päivä Suurkirkon ohi. Olisi mielenkiintoista kuulla apulais- kaupunginjohtaja Haataiselta näkemys ko. asiaan.

30.11.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Lopuksi sananen Guggenheimista. Osa valtuustosta on täysin hurma-
henkiintynyt kuullessaan sanan "Guggenheim". Tuntuu niin kuin velat
muuttuisivat saataviksi ja maailman miljoonat turistieurot valuisivat
kohden Helsinkiä. Taantuman tummat pilvet hajaantuvat itään ja län-
teen, Guggenheim on tulossa.

Hyvät ystävät.

Kaupungin talous velkaantuu. Taantuma voi lisääntyä, taloudellinen
kasvu hiipua. Nyt olisi syytä kuunnella presidentti Paasikiveä ja laihia-
laista tuoretta aviomiestä. Paasikivi sanoi: "tosiasioiden tunnustaminen
on kaiken viisauden alku". Laihialainen puolestaan opettaa meille sääs-
tämistä, käytännössä tosin kohde oli väärä mutta periaate hyvä. Siis
nuori aviomies lähti häämatkalle Kokkolaan, ja kun Kokkolassa kyseltiin
"eikö vaimo tullutkaan mukaan?", vastaus oli, "ei, se on jo käynyt Kok-
kolassa".

Valtuutettu Hakanen

Hyvät valtuutetut, bästa fullmäktige.

"Taide kuuluu kaikille". Tämä Helsingin Juhlaviikkojen tunnus voisi olla
vähän mukaillen myös kaupungin kulttuuristrategian motto: "Kulttuuri
kuuluu kaikille".

Helsinki on hieno kaupunki paljolti siksi, että tämä ei ole vain hallinnon
ja talouden vaan myös kulttuurin monipuolinen keskus. Se tulee varsin
hyvin esille nyt käsiteltävän kulttuuristrategian tausta-aineistossa. Vali-
tettavasti varsinainen strategiapaperi edustaa kyllä yksipuolisempaa
näkemystä kulttuurista.

Kulttuuri herättää meissä ajatuksia, tunteita ja mielialoja. Se jäsentää
ajatuksiamme, se on osallistumista ja oman jäljen jättämistä. Kulttuuri
auttaa ymmärtämään itseämme ja suhdetta toisiin, hahmottamaan nä-
kymiä onnellisempaan, kauniimpaan tulevaisuuteen. Tämän strategian
lähtökohtana ovat kulttuuripolitiikkaa ohjaavat arvot. Niihin kuuluvat tie-
tysti tässä esitetty luovuus, myös asukaslähtöisyys, ekologisuus ja oi-
keudenmukaisuus. Mutta näiden ohella arvoiksi esitetyt taloudellisuus,
turvallisuus ja yrittäjämielisyys kuvaavat ehkä pikemminkin kulttuurin
välineellistämistä ja muuttamista kauppatavaraksi kuin varsinaisia kult-
tuuriarvoja.

30.11.2011

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuuripalvelujen kehittämisen periaatteissa ensimmäisenä on tässä ehdotuksessa aiheellisesti kulttuuri peruspalveluna. Se näkyy myös monissa toimenpide-ehdotuksissa, kuten Kulttuuria kouluihin -hanke, lasten lähikulttuuripalvelut ja kulttuurinen vanhustyö. Mutta sitten kun katsotaan, mihin ehdotuksessa suunnataan eniten resursseja, periaate peruspalveluista ei näytäkään koskevan tasavertaisesti kaikkia.

Helsingin keskustaan on tulossa useita suuria hankkeita, mutta sen sijaan alueellisten kulttuuritalojen suunnittelu lopetetaan. Koulutilojen käyttöä esitetään laajennettavaksi, mutta sen esteenä olevia korkeita vuokria ei luvata alentaa, ja eräitä lähikouluja uhkaa taas lopettaminen. Työväenopiston alueopistoja ollaan ajamassa alas, ei työväenopistojen johtokunnan vaan kaupunginhallituksen enemmistön tahdosta.

Tausta-aineistosta ilmenee, että Helsingissä on valtaosa Suomen kulttuurialojen ammattilaisista ja opiskelijoista. Monet heistä ovat työttöminä tai sinnittelevät hyvin pienillä tuloilla. Strategiassa esitetään taiteilijoiden työllistymisen edistämistä mm. hyvinvointipalveluissa. Käytännössä kulttuurin tekemisen painopiste näyttää kuitenkin olevan suurissa hankkeissa ja yhteistyössä kaupallisten palvelujen tuottajien kanssa. Suurissa tuotannoissa on harvoin sijaa paikallisilla taiteilijoilla ja myöskään pienemmillä kulttuurin aloilla. Tällainen painopiste kaupungin kulttuuritoiminnassa on sitäkin ongelmallisempi, kun valtion avustukset suuntautuvat pääosin taideinstituutioiden lakisääteiseen tukeen, ja kulttuuriministeri Arhinmäki on aloittanut kautensa leikkaamalla kulttuurin määrärahoja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kulttuuritoiminta on Helsingissä laajaa, eikä mitään tapahtumaa tai kulttuurilaitosta ole syytä nostaa muiden yläpuolelle. Silti tuntuu yllättävältä, että kulttuuristrategiassa ei esitetä mitään kehittämissinjaa Helsingin Juhlaviikoille, kaupunginteatterille, Musiikkitalolle tai esimerkiksi Tennispalatsille. Ne ovat kuitenkin suuria voimavaroja, joiden avulla voidaan tarjota kulttuuria kaikille ja edistää mm. eri ikäryhmien, kaupungin eri alueiden, erilaisten kulttuurien, vähemmistöjen ja myös erilaisten isojen laitosten ulkopuolelta tulevien taiteilijoiden ja vapaiden ryhmien mahdollisuuksia.

Toimenpide-ehdotuksista suurisuuntaisimpia ovat varautuminen Guggenheim-museon toteutumiseen tai toteuttamiseen ja uuteen keskustakirjastoon. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, jos Guggenheim-säätiö haluaa perustaa tänne museon omalla rahoituksellaan, mutta pidän ky-

30.11.2011

seenalaisena Helsingin taidemuseon – siis Suomen 4. suurimman taidemuseon – koko tulevaisuuden alistamista tälle hankkeelle. Oma lukunsa on sekin, missä määrin verovarjoja on syytä laittaa tällaisen kansainvälisen museoketjun tukemiseen. Ovatko ne poissa helsinkiläisten taiteilijoiden tukemisesta, ja mihin museorakennus sitten olisi syytä sijoittaa?

Keskustakirjaston osalta olisin odottanut strategiaan kirjausta siitä, että hankkeen toteuttaminen ei saa vähentää lähikirjastoja ja niiden resursseja – asia, joka täällä joku tuli lausuntojen kautta esille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Rakennettu ympäristö, saaristo, keskustapuisto ja muut viheralueet ovat tärkeä osa Helsingin kulttuuria. Helsingissä tuhottiin erityisesti 60-luvun lopulla paljon arvokasta kulttuuriympäristöä ja kaupunkikuvaa. Kaupunkisuunnittelussa näyttää tänäänkin olevan vallalla yksipuolinen taloudellinen tehokkuusajattelu, joka on avannut portit taivasta myöten liikemiesten voiton tavoittelulle.

Jollekin alueelle Helsingissä voi rakentaa korkeampaakin, mutta esim. Jätkäsaaren ja Punavuoren kaltaiset pilvenpiirtäjähankkeet ovat kulttuurivandalismia. Niissä on kyse häikäilemättömästä rahastuksesta, jota aiotaan tehdä asukkaiden mielipiteestä piittaamatta. Tällaisia koko kaupunkikuvaa muuttavia ratkaisuja ei pitäisi tehdä ainakaan ilman asukkaiden osallistumista ja yleiskaavatason käsittelyä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin kulttuurielämään on aina kuulunut myös työväenkulttuuri, erilaiset vastakulttuurin ja vaihtoehtoisen kulttuurin tekijät. Missä ovat tämän päivän työväentalot, työväen näyttämöt, Tulenkantajat ja kiilat? Entä tämän päivän Lepakkoluolat, vapaat teatteriryhmät ja vaihtoehtolehdet? Miten kaupunki suhtautuu näihin vasemmistolaisen ja radikaalin kulttuurin perinteisiin ja uusiin ilmiöihin? Miten Helsinki huomioi esimerkiksi Elvi Sinervon syntymän 100-vuotispäivän, maahanmuuttajien moniäänisen kulttuurin eri puolilla kaupunkia tai Kallio-liikkeen kaltaisen uuden omaehtoisen kaupunkikulttuurin? Kaikelle tälle Helsingin demokraatiaryhmän esitysten toteuttaminen avaa toivottavasti pian lisää mahdollisuuksia.

Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää seuraavat ponnet:

1:

30.11.2011

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että koulutilojen käytön edistämiseksi kulttuuri-, kansalais- ja yhteisötoiminnassa selvitetään, miten tilavuokria voidaan alentaa ja mahdollisesti tarjota tiloja myös maksutta tähän toimintaan.

2:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupungin tilasuunnitelmia valmisteltaessa selvitetään mahdollisuudet laajentaa alueellisten kulttuuritalojen ja asukastalojen verkostoa.

3:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uuden keskustakirjaston toteuttaminen ei heikennä lähikirjastojen toimintaa ja rahoitusta.

4:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että ei-kaupallisten asukastapahtumien järjestämistä helpotetaan tarjoamalla lainnattavia tai edullisesti vuokrattavia tapahtumapalveluja ja nykyistä halvempia sähkösopimuksia.

5:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kulttuuristrategian toteuttamisessa vahvistetaan asukaslähtöisen kulttuurin ja vaihtoehtoisen nuorisokulttuurin tukemisen osuutta.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Nämä ryhmäpuheenvuorot osoittivat sen, että tähän asiaan on perehdytty. On hieno kuulla, että valtuusto hyvin laajasti jakaa samanlaisia käsityksiä kulttuurista ja sen merkityksestä Helsingin kaupungille. Tässä keskustelussa nousi esiin kysymys, joka on tärkeä, siis kysymys taiteesta, kulttuurista itseisarvona, arvona sinänsä. Samalla pohdittiin tämän arvolähtökohdan asemaa suhteessa kulttuurilla nähtyyn instrumentaaliseen välinearvoon. Tätä keskustelua käydään aika ajoin. Olin reilu vuosi sitten Brysselissä kulttuuripääkaupunkitapahtumassa paneelissa keskustelemassa, ja siellä käytiin tätä vastaavanlaista keskustelua. Minusta on hyvä, että sitä myös käydään ja tunnustetaan se, että kulttuurilla, taiteella on erilaisia motiiveja takana, erityisesti sen tukemisella ja rahoituksella.

30.11.2011

Tämä strategia tunnustaa kulttuurille nämä molemmat lähtökohdat, sekä vahvan itseisarvon taiteelle että myös sen mukanaan tuomat välineelliset arvot tai tavoitteet tai päämäärät. Näiden ei tarvitse olla minun mielestäni vastakkaisia, mutta haluan korostaa sitä, että on tärkeää, että nämä molemmat intressit tunnustetaan ja tunnustetaan.

Kun puhutaan kulttuurista, niin minusta tässä pätee vähän samanlainen analogia tai havainto, kun Pekka Kuusela oli aikanaan oivalluksessa hyvinvointiyhteiskunnasta. Hänhän nosti esiin, miten sosiaaliturvalla ja hyvinvoinnilla on itseisarvo sinänsä ihmisten hyvinvoinnille ja tasa-arvoisuudelle mutta että hyvinvointiyhteiskunnalla on myös erittäin tärkeä välinearvo talouden ja elinkeinoelämän toimivuudelle. Eli vastaavanlaista ajattelua kulttuurin puolellakin on hyvä muistaa pitää yllä.

Tässä strategiassa, tässä paperissa on nyt nostettu esiin nämä keihäänkärjet, eli siinä on tehty valintoja siitä, mitä otetaan esiin ja mitä linjataan, mutta se taustaselvitys on paperi, jossa laajemmin käsitellään kulttuuripolitiikkaa, ja siellä on puhuttu myös monista niistä asioista, joita tässäkin keskustelussa nousi esiin. Täällä kysyttiin, että missä esim. mainitaan kirkko tai seurakunnat. Ne on siellä tausta-asiakirjassa mainittu osana toimintaympäristöä, jossa toimimme, eli osana kansalaisyhteiskuntaa. Ne tunnustetaan erittäin tärkeänä osana kansalaisyhteiskuntaa ja toimijana samoin kuin muita järjestöjä ja toimijoita.

Sitten täällä nostettiin esiin investointikysymys. Tätä pohdimme, mutta tähän ei tehty konkreettista investointiohjelmaa rinnalle, koska siihen ei olisi ollut edellytyksiä, sillä monet näistä linjauksista, investoinneista, joihin pyritään, ovat tyypillisiä yhteistyöhankkeita, joissa on monia toimijoita, ja osa niistä on sellaisia, joissa kaupunki ei itse ole rakentamassa jotain vaan saattaa yhteen toimijat ja mahdollistaa sen, että tilajärjestelyt onnistuvat. Mutta kiitos oikein hyvästä keskustelusta.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin on oltava innovatiivinen, positiivinen ja ulospäin suuntautunut sekä houkutteleva eurooppalainen pääkaupunki. Tämä edellyttää kaupungilta rohkeutta tarttua uusiin haasteisiin ja uskoa omaan kykyihinsä. On tärkeää, että helsinkiläisen kulttuurin toimintaympäristöstä on tehty kattava selvitys ja sen perusteella laadittu kulttuuristrategia ja konkreettiset toimenpide-ehdotukset. Monipuolisesta kulttuurielämästä nauttivat

30.11.2011

niin kaupunkilaiset kuin turistitkin, ja tämän vuoksi siitä kiittää viime kädessä myös kaupungin kassa.

Tärkeitä kulttuurihankkeita tulevina vuosina ovat tietenkin jo moneen otteeseen tänään mainitut Guggenheim-museohanke ja keskustakirjasto. Kaupunki toimii vuonna 2012 myös yhtenä maailman design-pääkaupungeista sekä viettää pääkaupungiksi tulonsa 200-vuotisjuhlaa. Lisäksi mahdollisesta MTV Music Awards -gaalasta on myös huhuttu, ja urheilun suur tapahtumia ovat tietenkin puolestaan jääkiekon MM-kisat ja yleisurheilun EM-kilpailut.

Kaikki nämä tapahtumat näkyvät ensi vuonna eri puolilla kaupunkia houkutellen niin helsinkiläisiä kuin turistejakin nauttimaan kaupungista. Uskon, että Helsingillä on ensi vuonna todellinen mahdollisuus näyttää parastaan ja taata turistien tulva jatkossakin. Mutta, mikä hienointa, kaiken kaupungissa tapahtuvan ei kuitenkaan tarvitse olla suurella budjetilla järjestettyä tai kansainvälisesti brändättyä. Helsingistä viihtyisän tekevät sen erilaiset asukkaat ja kaupunkilaisten kasvava yhteishenki. Tästä esimerkkejä on nähty erilaisten kaupunginosayhdistysten ja vapaaehtoisuuteen perustuvien kansalaisliikkeiden järjestämissä tapahtumissa. Mm. Kallio-liike on järjestänyt kirpputoreja, Punavuorella on vietetty BlogParty ja Ravintolapäivä on levinnyt sosiaalisen median kautta.

Meidän valtuutettujen tehtävä on huolehtia siitä, että Helsinki voi tarjota tällaiselle kansalaisaktiivisuudelle jatkossakin mahdollisimman hyvät puitteet. Kaupunkilaisten innostuneisuutta ei saa tukahduttaa turhalla byrokratialla, ja on terve ilmiö, ettei kaupunkikulttuuri enää tänä päivänä elä pelkistä määrärahoista.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin kulttuuristrategia-lehti on hyvin kirjavannäköinen, kiva nidos, mutta sivulla 33 on maininta rytmimusiikista - rytmimusiikista. Missä on rock 'n' roll? Sivulla kerrotaan klubeista, festivaaleista, ja minä muistan sellaisesta, että jokainen ohjelmanumero, laulu, rytmi, mitä tässä nyt pikkujouluissa kaikki ovat hetkutelleet ja ketkutelleet, ne treenataan harjoitustiloissa, kämpissä, ja yleensä hyvinkin pienissä kopeissa, joihin on ahdettu viisi bändiä. Minä olen saanut aloitteeseeni yhden vastauksen, missä kerrotaan, "teillähän on tilat Kaapelilla, teillähän on tilat Nosturissa". Ei todellakaan ole. Sinne on hirveät jonot, ja niin kuin sanoin, siellä on vähintään viisi bändiä.

30.11.2011

Ilman harjoittelua, kaikki tietävät, ei synny musiikkia, ei synny minkäänlaista tanssiakaan. Ja muistutan sen verran vielä, että ns. kevyt rytmi-musiikki tuo Helsingille ja Suomelle veroeuroja paljon enemmän kuin doping-käryinen hiihto esimerkiksi tai sitten matsit lätkäkaukaloissa, urheilun vienti.

Välihuuto!

Täytyy ottaa Codesania. Annankin lyhyen ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin tulee panostaa kulttuurin harjoittamiseen vuokraamalla harjoittelutiloja erilaisille nuorten rytmimusiikkiryhmille, aikuisten musiikkiryhmille, myös erilaisille etnisillekin musiikkiorkestereille, joilla on vaikeuksia saada harjoittelutiloja Helsingistä.

Nosturi, Kaapelitehdas ovat täynnä ja bändihotellit ovat kalliita ja ruuhkaisia. Musiikki on kulttuurityötä, joka yhdistää ja kasvattaa kaikenikäisiä ihmisiä.

Lopuksi kannatan Yrjö Hakasen pontta numero 5.

Kiitoksia.

Valtuutettu Siimes

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin kulttuuristrategia on mielestäni hyvin valmisteltu, monipuolinen ja erittäin hyvin laadittu. Se on pysynyt lyhyenä, ja silti se on kompakti ja siinä on todella paljon informaatiota ja paljon kannatettavia tavoitteita. Se on mielestäni hyvin asukaslähtöinen monilta osin ja ottaa hyvin huomioon eri ikäryhmät ja eri väestöryhmät.

Erityiskiitos siitä, että strategia ottaa huomioon lasten mahdollisuuden päästä kulttuuripalvelujen piiriin vanhempien sosioekonomisesta asemasta huolimatta tuomalla kulttuuria kouluun ja lasten tuttuun kasvuympäristöön, sinne missä lapset ovat.

Strategiassa on huomioitu hyvin myös ikäihmiset ja kulttuuripalvelujen tarjoaminen mm. laitoksiin. On tärkeää seurata näiden asukkaiden ar-

30.11.2011

keen ja lähiöiden viihtyvyyteen vaikuttavien strategian tavoitteiden toteutumista.

Haluaisin lisäksi erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että strategian tavoitteissa halutaan myös pidentää yhteisötaideprojektien kestoja. On tullut palautetta siitä, että tällä hetkellä nämä projektit jäävät hyvin lyhyeksi ja liikaa aikaa menee projektin aloittamiseen ja päättöihin. Toiminta ei vakiinnu näille tekijöille eikä mukana oleville kaupunkilaisille.

Strategian loppuosassa kiinnitetään huomiota aktiiviseen yhteistyöhön korkeakoulujen kanssa. Haluaisinkin esittää asiaan liittyen seuraavan ponnen:

Valtuusto kehottaa kaupunkia laajentamaan liikelahjavali-koimaansa hankkimalla nuorten muotoilijoiden ja taiteilijoiden teoksia liikelahjoiksi.

Tämä olisi mielestäni erittäin tärkeä ja konkreettinen asia, minkä kaupunki mielellään voisi tehdä jo ensi vuonna. Minä pelkään, että kaupunki on aika usein vienyt Aalto-maljakoita eri kaupunkeihin vieraillessaan niissä, ja niitä kertyy sinne kaappeihin pölyttymään. Sen sijaan, että aina viedään näitä perinteisiä hyviä tuotteita, voitaisiin itse nostaa meidän uusia nuoria muotoilijoitamme ja taiteilijoitamme ja rohkeasti tuoda heidän töitään esiin, ja näin me tuemme samalla myös heidän työllisyyttään.

Lopuksi haluaisin kannattaa vielä Silvia Modigin esittämää toivomuspontta.

Valtuutettu Urho

Hyvät valtuutetut.

Valtuustomme käsittelee nyt sitten kulttuuristrategiaa. Moneen kohtaan en ota kantaa, totean, että se on laaja ja lähes maailmoja syleilevä. Mutta sen toteutuksessa pitää ottaa huomioon kaupungissa jo toimivat tahot vielä aiempaa paremmin. Ymmärrämmehän kaikki, että Helsingin talous on tiukalla ja tiiviimpi yhteistyö oppilaitosten kanssa voisi tuoda kustannustehokkuutta.

Otan esimerkkinä Metropoliaa, nimittäin ammattikorkeakoulut eivät tässä kulttuuristrategiassa näy. Metropolia on entinen Stadia, olen ollut sen johtokunnassa vuosia, musiikin koulutusalan neuvottelukunnassa edelleen. Käytännön esimerkkejä: Kaupunkilaisten etu olisi hyödyntää

30.11.2011

oppilaitosten kulttuurialan pedagogista ja sisällöllistä osaamista, esim. työharjoittelujen ja opiskeluprojektien muodossa. On olemassa valmiita testattuja hyviä käytänteitä. Aivan liian usein kaupungissa hallintokunnat alkavat kehittää sinänsä ihan hyviä toimintatapoja, mutta joka kerta alkupisteestä. Näin hukataan aikaa ja resursseja.

Kulttuurilähtöistä hyvinvointia voidaan kehittää yhteistyössä. Metropolian kulttuurialalla on kehitetty osaamista, miten räätälöidään täydennyskoulutus ja toimintakonseptit Helsingin kaupungin tarpeisiin. Tämä mahdollistaa todellisen vaikuttavuuden ja aidon jatkuvan yhteistyön sen sijaan, että on satunnaisia kurssituksia.

Metropolian kulttuurialalla on näytöt onnistuneista malleista, joissa annetaan osaamista sosiaali- ja terveysalan työntekijöille samalla kun on kehitetty ammattikorkeakouluopiskelijoiden valmiuksia siihen, mitä julkisen sektorin hyvinvointityössä nyt tarvitaan. Kannattaa katsoa, mitä yhteistyöllä saadaan aikaan.

Kaupunki hyötyisi myös varaamalla vastinerahan nimenomaan Metropolian ja virastojen yhteistyötä edistäviin EU-hankkeisiin silloin kun on kyseessä lähiöiden elinvoiman lisääminen. Teema ei ole taideyliopistojen intresseissä mitenkään, ja Metropolia juuri on aktiivisesti kehittänyt asukaslähtöisiä menetelmiä kaupungin tarpeisiin.

Voisiko kaupunki jossain tulevaisuudessa rahoittaa lähiöihin kulttuurialalta valmistuneita lähiöaktivaattoreita – henkilöitä, jotka rakentavat osallistumisen mahdollisuuksia ja kyläyhteisöhenkeä eri vuosina eri tavoitteista. Ensimmäisenä vuonna nyt vaikka kulttuurinen nuorisotyö ja sitten maahanmuuttajien kotouttaminen. Ehkä yhden aktivaattorin kulut olisivat 35 000 euroa vuodessa. Kysymys olisi, miten työllistetään nuoria taiteen opiskelijoita.

Käynnistettäisiinkö jo nyt työharjoittelun kehittämiseksi mentorointiohjelma? Tavoitteena olisi sitouttaa kaupungin virkamiehistä osa työpaikakamentoreiksi, jotka kykenevät ideoimaan opiskelijan ja Metropolian työharjoitteluvastaavan kanssa viraston ja asiakkaiden kannalta innostavia taidetoimintoja. Samalla kehitetään työelämälähtöisiä opinnäytteitä virastojen tarpeisiin.

Yhteistyömallin kehittämistä ja sen rakentamiseksi kannattaisi nyt tilata täydennyskoulutus- ja konseptipalvelu Metropolian kulttuurialalta, ei yksityisiltä konsulteilta. Tiedän, että Metropolian kulttuuri, myös musiikin opetus, haluaa olla mukana edistämässä hyvää arkea Helsingissä. Haluan tukea opetusta ja koulutettuja nuoria toimimaan helsinkiläisen kult-

30.11.2011

tuurin hyväksi. En tee näistä asioista ponsia tänään, tuon varmaan ne budjettialoitteina ensi keväänä.

Valtuutettu Vuorela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi kannatan valtuutettu Valokaisen tekemää toivomuspontta. Rock 'n' rollia tarvitaan. Soitan itsekin kitaraa, mutta minulle on sanottu, että ne ovat lähinnä tällaisia Antti Vuorelan lälläri-iskelmiä, mutta puheenjohtajan elehdintä tai imitointi tämän valtuutettu Valokaisen puheen aikana, kun hän simuloi tällaista kitaristia, niin se vakuutti minut, että tämä on todella tarpeellinen tämä valtuutettu Valokaisen ponsi.

Sitten asiaan, niin keskustakirjastosta sellainen toive, että oltaisiin yhtä mieltä siitä, että lähikirjastot säilytetään riippumatta siitä, tuleeko keskustakirjasto 2017 vai ei. Koskaan ei tällaisten kulttuuripalveluiden keskittämällä voida koko Helsinkiä ravita, vaan nämä lähipalvelut kulttuurissa, esim. Malmitalo Malmilla, ovat todella tärkeitä lähiöiden asukkaille. Jos ajatellaan perhettä, joka lähtee konserttiin, että sen täytyy lähteä liityntäbussilla ja sitten junalla sen sijaan, että se voi mennä ihan jalan tai pyörällä tämän oman lähikulttuuritalonsa konserttiin, jossa on edulliset lipunhinnat ja hyvät artistit ja sitten vielä sellainenkin, että siellä ei luukuteta liian kovaa, että siellä voivat pienemmätkin lapset, joilla on vielä terve kuulo, seurata näitä musiikkiesityksiä. Eli tämän haluan, että tämä on tässä strategiassa kärjessä: alueellisten, Malmitalo, Kanneltalo, Stoa, näiden kulttuurikeskusten vahvistaminen ja myös lähikirjastoverkoston säilyttäminen nykyisessä laajuudessaan myös tulevaisuudessa.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande, ärade fullmäktige.

Kulttuuristrategia on epädramaattinen, jopa tylsä. Helsinki näyttää tämän strategian valossa valmiilta kaupungilta, niin valmiilta, ettei strategiassa edes tarvitse mainita kaupungin suurinta ja kansallisesti tunnettua kulttuurilaitosta, nimittäin Helsingin yliopistoa. En usko, että yliopiston mainitsematta jättäminen on mikään suuri huolenaihe, totean vain, että kun näin iso asia jää mainitsematta, se tarkoittaa sitä, että uskotaan, että asiat ovat aika hyvin ja hyvällä tolalla ja pysyvät tällä tolalla. Hyvä näin.

30.11.2011

Pidän kumminkin mahdollisena, jopa ehkä todennäköisenä, että tilanne lähivuosina voi muuttua. Jos talouden ja ekologian kriisi syvenee, niin kuin voi käydä ehkä nopeastikin, siinä tilanteessa palataan kulttuuri-strategiaan paljon vakavammassa hengessä kuin tänään on tehty. Me olemme, elämme aikaa, jolloin koko länsimainen modernisaation ihme joutuu enemmän kyseenalaiseksi. Siinä tilanteessa, kun nämä räjähtävät meille käsiin, brittien suurlähetystöt pitkin Eurooppaa varoittaen siitä, miten tulee toimia brittiläisten kansalaisten turvallisuuden varmistamiseksi, jos euro romahtaa ja Italian ja Ranskan kaupungeissa tulee kansannousu jne. Koko tällainen varautuminen kriiseihin ei näy vielä meillä kulttuurikeskustelussa mutta voi näkyä lähivuosina. Tässä tilanteessa on tärkeää, että meillä on yliopisto, että meillä on huipputaidetta, että meillä on yhteisöllinen kaupunki, että me olemme toimiva demokratia, jotka antavat meille niitä resursseja, joilla me määrittelemme uudestaan kaupunkimme ja Suomen ja eurooppalaisen kulttuurin perusarvoja silloin, kun ne joutuvat kovan paineen alle.

Haluan muistuttaa, että yliopisto on yksi paikka, jossa tehdään sitä pitkäaikaista työtä, joka mahdollistaa kulttuurin uudistamisen vaikeissakin oloissa. Tämän sanottuani haluan kannattaa muutamia esitettyjä ponsia. Haluan kannattaa Kolben molempia ponsia, ellei niitä ole vielä kannatettu. Haluan myös kannattaa Henrika Zilliacus-Tikkasen pontta, ellei sitä ole vielä kannatettu. Varmistan tällä tavalla senkin kannatuksen.

Kiitos.

Valtuutettu Mänttari-Buttler

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut ja yleisö.

Lähes puolet maamme kulttuurialojen tekijöistä asuu Helsingissä. Tämä tulisi nähdä paitsi mahdollisuutena Helsingin kulttuurielämälle ja kaupungin vetovoimaisuudelle mutta myös ymmärtää kaupungin vastuu näitä tekijöitä kohtaan. Tämän tulisi näkyä sellaisena kaupungin kulttuuripolitiikkana, joka kantaa osaltaan huolta näiden kulttuurin tekijöiden toimeentulosta ja mahdollisuudesta tulla työllään toimeen Helsingissä ja harjoittaa ammattiaan Helsingissä.

Kulttuuristrategiassa linjataan, että kulttuuripalveluita kehitetään joustavammiksi, jotta pystytään vastaamaan muuttuvan taide- ja kulttuurikentän ja kasvavan kaupunkirakenteen tarpeisiin. Edelleen linjataan, että kaikkia kulttuuripalveluita ei kaupungin tule tuottaa itse vaan ennem-

30.11.2011

minkin toteuttaa yhdessä kulttuurikentän kanssa samalla avustusmäärärahoja lisäämällä ja avustusjärjestelmää kehittämällä. Tämä on mielestäni oikeansuuntainen linjaus. Keskiöön tulisi nousta se, miten avustusjärjestelmää tässä tilanteessa kehitetään.

Kulttuurilautakunnassa, jossa myös itse istun, on tänä syksynä jo työstetty esim. kulttuurilautakunnan jakaman kohdeavustusten jakokriteereitä ja pohdittu sitä, tuleeko kriteereitä tiukentaa vai laajentaa tuen saajajoukkoa. Kun kulttuuripalveluiden järjestämisen painopiste siirtyy yhä enemmän avustamiseen itse tuottamisen sijaan, on keskeistä tarkastella avustusjärjestelmää ja olla valmis tekemään siihen tarvittaessa isoja muutoksia. Avustuskategoriat, hakukriteerit ja taiteenlajikohtaiset määritelmät tulee uskaltaa asettaa tarvittaessa suurennuslasin alle.

Onnistunut avustusjärjestelmän kehittäminen kulttuurikentän tarpeita kuunnellen tuottaa monipuolista, korkeatasoista, kokeilevaa ja monialaista kulttuuria kaupunkiin ja kaupunkilaisille sekä ottaa huomioon kulttuurin tekijöiden toimintaedellytykset, monitaiteisuuden ja eri taiteenalojen erityispiirteet eikä esim. poissulje jonkin taiteenalan tekijöitä jonkin tietyn avustuskategorian piiristä. Tällä hetkellä esim. kuvataide ja kuvataiteilijat ovat avustusjärjestelmässä osittaisessa paitsiossa – tilanteessa, jossa esim. kohdeavustuksia ei ole ollut mahdollista hakea osaan sellaista ammatillista toimintaa, joka on olennainen osa kuvataiteilijan ammatissa toimimiselle.

Kaupungin avustustoiminnassa tulisi vielä nykyistä vahvemmin tehdä rohkeita päätöksiä siinä, mitä halutaan tukea, millaista kulttuuria Helsinkiin halutaan. Kokeilevan taiteen, uuden taiteen, nuorten tekijöiden taiteen, monitaiteisen taiteen ja määritelmiä kaihtavan uuden taiteen tukeminen paitsi luo kaupunkilaisten tarjolle moninaisen kulttuuritarjonnan myös osaltaan ohjaa sitä, mihin taide Suomessa, Helsingissä kehittyy.

Kulttuurin tukipolitiikalla ollaan mukana luomassa tulevaisuuden taidetta ja sen tekijöitä. Sillä, mitä tuetaan, on merkitystä. Avustusjärjestelmän kehittäminen ja kulttuurin tekijät huomioon ottavan kulttuuripolitiikan edellytys on tietysti riittävä rahoitus. Yksittäiselle yhteisölle on merkitystä sillä, saako se kaupungilta 5 000 vai 7 000 euroa. Yksittäiselle taiteilijalle on iso merkitys sillä, saako hän taiteilija-apurahana 2 500 euroa vai esim. 4 000 euroa.

Tämän ymmärtämällä kaupunki antaa tunnustusta myös kulttuurin ja taiteen tekijöille, joita ilman kaupungissamme ei olisi hyvinvointia tuottavaa kulttuuria eikä kulttuuria kilpailukykyä lisäämässä.

30.11.2011

Vielä lopuksi muutama sana selvitysvaiheessa olevasta Guggenheim-hankkeesta. Yksi kulttuuristrategian toimenpide-ehdotuksista on kaupungin varautuminen toiminnassaan Guggenheim-museon toteutukseen. Mikäli museo toteutuu, on tärkeää, että vetovoima ja kilpailutekijöiden ohella myös paikallisten ja suomalaisten taiteilijoiden esillepääsyn mahdollisuuksista huolehditaan. Kuvataidekentän vahva toive mm. on, että erinomaista ja arvostettua näyttelytilaa Kluuvin galleriaa ei suljeta museon alta.

Lopuksi esitän hallintokuntien väliseen yhteistyöhön liittyvän seuraavan ponnen:

Valtuusto kehottaa Helsingin kaupunkia valmistelemaan kumppanuushankkeena eri kulttuuri- ja messutapahtumien ja joukkoliikenteen yhdistelmälippujen käyttöönottoa.

Lisäksi kannatan valtuutettu Siimeksen tekemää pontta sekä valtuutettu Hakasen pontta numero kolme.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvä, että Helsingin kulttuuristrategiassa painotetaan lasten ja nuorten kulttuuria. Kulttuuri on tärkeä osallisuuden tunteen mahdollistaja, ja onkin tärkeää, ettei ainakaan raha muodosta estettä kulttuuritapahtumiin osallistumiselle. Esitänkin seuraavan ponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuus järjestää helsinkiläisille lapsille ja nuorille kulttuurilaitoksiin ja -tapahtumiin pääsylippuna toimiva kulttuuripassi, joka olisi ilmainen vähävaraisille.

Kulttuuri antaa välineitä oman elämän kerronnallistamiselle, ja tämä kerronnallistaminen on tärkeää varsinkin niille, joilla on kokemuksia haavoitetuksi tulemisesta. Kulttuurille korjaavana kokemuksena ei vähävaraisuus saakaan olla esteenä.

Kiitos.

30.11.2011

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä Helsingin kaupungin kulttuuristrategia 2012-2017 on hyvin monipuolinen teos, jossa on kuultu monia tahoja, kuten Korkeasaarta, Kaapelitehdasta, kaupunginteatteria, Helsingin Juhlaviikkoja jne. Kiitos kaikille, jotka ovat sitä tehneet, ja kiitos Tuula Haataiselle erinomaisesta työstä.

Kulttuuriahan tehdään kaupunkilaisia varten, koska se tuo elämäniloa, parantaa terveyttä. Mutta usein liian vähän huomioidaan sitä, että kulttuurihan on myös elinkeino, ja se on työpaikka tuhansille ihmisille. Kulttuuri lisää kaupungin vetovoimaa ja tuo meille matkailijoita. Musiikkitalon 130 miljoonan panostus ei mennyt hukkaan, vaan saamme Helsinkiin ilta toisensa jälkeen innokkaita musiikin kuulijoita, ja talon maine kiirii laajalle koko maapallolle. Tämän vuoksi on erittäin taitamatonta, että Musiikkitalon hallitus päästi molemmat johtajat eroamaan, vai erotettiin heidät? Toivottavasti tällaista ei meidän muissa kulttuurilaitoksissamme enää koskaan tapahdu.

Me rakennamme asunnot 100 000 ihmiselle Helsingin niemelle, mistä saamme heille kaikille työpaikat? Eräs keino luoda lisää elinkeinomahdollisuuksia on se, että panostamme matkailuun, etenkin kongressimatkailuun ja kokouksiin. Miksi esim. kongressivieras tulee Helsinkiin? Useasti kun olen itse järjestänyt näitä kokouksia, monet ovat kysyneet, "mitä nähtävää teillä siellä Helsingissä oikein on?", että "onko se ainoa nähtävyys Pietari?", jonka vuoksi nyt voin sanoa, että meillä on ainakin ooppera ja meillä on Musiikkitalo ja toivottavasti meillä on myös tulevaisuudessa Guggenheim-museo. Siihen ei pidä suhtautua näin negatiivisesti kuin jotkut ovat sanoneet, vaan sehän on eräänlainen vetovoimatekijä, että jos me sen saamme ja kohtuuhintaisesti, se kannattaa todella hankkia meille, eikä se millään tavalla heikennä suomalaisten taiteilijoiden asemaa. Eikö se ole päinvastoin, että hekin saavat silloin työnsä näin kuuluisaan museoon näytille, jonka teokset sitten kiertävät ympäri maapalloa?

Eli kulttuuritarjonnan tulee olla laajaa ja korkeatasoista, ja myös tilat ja rakennukset voivat olla näkemisen arvoisia.

Valtuutettu Sydänmaa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

30.11.2011

Olen kulttuuri- ja kirjastolautakunnan varapuheenjohtajana varsin tyytyväinen uuteen kulttuuristrategiaan. Olemme lautakunnassa useaan otteeseen käyneet lähetekeskustelua strategiasta, ja virkamiehet ovat hyvin kuuliaisesti kuunnelleet lautakunnan jäsenten toiveita ja ohjeistuksia. Kiitos siis lautakuntatovereille ja kulttuuritoimen tuotteliaalle virkamiehistöille.

Olimme lautakunnassa hyvin ilahtuneita kaupunginhallituksen lisärahasta budjettiin ja pyrimme ohjaamaan rahan viisaasti eri kulttuurialan toimijoille.

Kulttuuri voi liikunnan ohella lisätä merkittävästi ihmisten hyvinvointia. Kulttuurin monet eri muodot lisäävät yhteisöllisyyttä ja osallisuutta ja vähentävät näin syrjäytymisriskiä. Kulttuuri antaa parhaimmillaan flowkokemuksia ja esteettisiä elämyksiä katsojalleen tai kuulijalleen. Itse pidän kulttuurin merkitystä hyvinvoinnin lisääjänä erittäin tärkeänä.

Lasten, nuorten ja vanhusten hyvinvointi kuuluu jo strategian painotuksiin, ja myös lautakunta pyrkii monin eri keinoin tukemaan tätä painotusta. Parhain keino tukea tiettyä kulttuurin sektoria on myöntää sille lisää avustusta. Siksi onkin kulttuuristrategian toteutumisen kannalta tärkeää, että määrärahoja lisätään avustusten piiriin vuosittain. Näin lautakunta voi kohdentaa avustukset strategian linjausten mukaisesti. Lautakunta pitää tärkeänä pienten toimijoiden tukemista isojen laitosten rinnalla. Lisäksi lähikulttuuria ja eri kaupunginosissa tapahtuvaa kulttuuria halutaan erityisesti tukea.

Budjettiin tulevan lisärahan myötä lautakunta tullee esittämään ammattiteattereille uudenlaisen porkkanan: lautakunta toivoo ammattiteatterien ottavan enemmän yhteiskunnallista vastuuta ehdottamalla niille avustusrahaa ns. seinien ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan. Teatterit voivat hakea erityistä projektirahaa toimintaan, jolla tuodaan kulttuuria teatterinäyttämön ulkopuolelle, esim. vanhusten tai vammaisten palvelutaloihin tai kouluihin. Lautakunta ei kylläkään määrittele toimintaa mutta odottaa mielenkiinnolla, millaisia projekteja kaupungissa tullaan näkemään.

Kulttuurinen yhteistyö eri toimijoiden kanssa kaupungissa vaatii virastojen välistä yhteistyötä. Erityisesti opetus- ja sosiaaliviraston kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää, jotta kulttuurin toimijat löytävät tiensä sinne, missä kulttuurielämyksiä kaivataan ja saavat tarpeelliset tilat mahdollisimman pienillä vuokratukustannuksilla. Kaupungista löytyisi varmasti monia toimijoita, jotka kävisivät mielellään esim. vanhusten palvelutaloissa esiintymässä ja osallistamassa vanhuksia, mutta usein byrokra-

30.11.2011

tia on liian hankalaa ja kriteerit korkeat sille, millaista kulttuuria laitoksiin voidaan viedä ja kuka sitä voi tuottaa.

Vielä muutama sana avustuksista. Nykyinen lautakunta on ollut varsin uraauurtava helsinkiläisten tanssikoulujen saamisessa avustusjärjestelmän piiriin. Tanssi ei vielä tämän lautakuntakauden alussa saanut mitään tukea, mutta viime vuonna se saatiin laajan opetuksen osalta mukaan tuen piiriin. Tanssin lisärahoituksen kannalta olisi tärkeää, että tanssikoulut saisivat tuen myös valtiolta. Tätä me odottelemme.

Välihuuto!

Kyllä. Lopuksi maininta keskustakirjastosta. Toivottavasti hanke etenee aikataulussa ja arkkitehtikilpailun tuloksena saadaan upea ja monimuotoinen rakennus keskustakirjastoa varten. Keskustakirjasto ei tule olemaan vain kirjasto vaan monenlaisen kulttuurin keskus ja ihmisten tapamispaikka. Ja mikä tärkeintä, se ei tule viemään lähikirjastolta toimintamahdollisuuksia, mikäli nykyinen lautakunta saisi vaikuttaa asiaan.

Kiitos.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack, ärade herr ordförande. Arvoisat valtuutetut.

Tack till de kloka som har sagts under diskussionen. Tack också för en inspirerande kulturstrategi för vår stad. Inför det här jubileums- och designåret är det bra att stanna upp och reflektera över vem vi är och vart vi är på väg. Tack också för att strategin är så kort att den faktiskt går att läsa på den PC vi har fått, även om den är betydligt mer tillgänglig på en läsplatta.

Kulttuurin suhteesta elinkeinopolitiikkaan valtuutettu Pajamäki varoitti oikeutetusti bisnesdiskurssista. On aivan selvää, että kulttuurilla on itseisarvo, joka ei liity siihen, miten hyödyllistä tai miten suosittua kulttuuri on. Kaupunginvaltuuston näkökulmasta on kuitenkin hyvä nähdä eri sektorirajojen yli käytävän kulttuuriyhteistyön luomat mahdollisuudet palveluiden laadun vahvistajana.

Vanhustenhoidon yhteydessä tehtävä kulttuurityö parantaa itse vanhustenhoidon laatua, esim. sairaalaklovnien toiminta yliopistosairaaloiden lapsipotilaiden kokonaisvaltaista hoivaa vahvistaen. Kulttuurilla on siis itseisarvonsa, mutta kaupunki hyötyy monella eri tavalla vilkkaasta

30.11.2011

kulttuurielämästään riippumatta siitä, onko se kaupungin tai yksityisen tuottamaa. Tässä salissa on tärkeää pitää mielessä juuri edelläkin mainittu pienten, yksittäisten toimijoiden tukeminen.

Kulturens, bildningens och lärandets betydelse för skapandet av social koherens, välmående och framgångsrik integrering hör till festtalens repertoar. Uppmuntrande exempel är kulturens användning i äldrevården, bibliotekens samt barnkulturens betydelse. När servicenätet ses över måste framför allt de bostadsområden där de sociala och hälsorelaterade skillnaderna mellan stadsborna utvecklats i ogynnsam riktning vad gäller satsningar på kulturen beaktas. Stapelstaden behöver sitt bibliotek.

Genom att koncentrera satsningarna på barn och unga i problemområden till skolorna når vi hela åldersgruppen och får en möjlighet att tidigt ingripa. Barnens och de ungas bristande jämlikhet vad gäller tillgång till kultur kvarstår. Efter alla dessa år med en effektiv grundskola har föräldrarnas socioekonomiska bakgrund, bokhyllornas och böckernas antal i hemmen, fortfarande en avgörande betydelse för barnens skolförframgång.

När pojkarnas läsande och läsförståelse är klart sämre än flickornas, och det här gäller också de finska skolorna, är det viktigt att vi genom sektoröverskridande arbete mellan utbildningsförvaltning och kulturcentral hittar olika redskap för att förstärka just pojkarnas läslust.

Genom att förbättra skolornas möjlighet att förlägga besök och lektioner till stadens museer och kulturinstitutioner förbättrar vi kulturens tillgänglighet för barn i utsatta miljöer och familjer. Inför följande budgetår hoppas jag att vi gör skolklassernas resor till kulturinstitutioner kostnadsfria. Det här är en budgetmotion, därför gör jag inte den motionen här utan hoppas att den får mycket stöd under vårens behandling.

Vad gäller utmaningar för staden är det helt klart att frågan om Dansens hus och frågan om en förstärkning av nyfinländarnas möjlighet att utöva kultur är viktiga. Våra internationellt sett erkända danskostnärer förtjänar sitt danshus lika väl som våra duktiga kompositörer, dirigenter och musiker förtjänat det underbara musikhuset.

Maahanmuuttajataustaisten naisten mahdollisuus itse toimia kulttuurin kentällä on ollut Ritva Siikalan johtaman Cassandran 10 vuoden tärkeä ja iso työ. Olisi erittäin tärkeää, että tämä arvokas kulttuurien kohtauspaikka vihdoinkin tulisi vakinaistettua niin, että Helsingin kaupunki osallistuisi aktiivisesti toiminnan rahoittamiseen.

30.11.2011

Kiitos, tack.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Mielestäni tämä on hurjan hyvä strategia, kiitos siitä. Mutta hieman ihmettelen sitä, että tässä ohjelman taustatiedoissa löytyy pitkä lista lähteitä, kunnioitettava, lähes akateeminen lähdeluettelo ja osallistujaryhmiä, mutta asukas, ihan yksittäinen helsinkiläinen ihminen, jää kyllä mielestäni näiden ? ryhmien ja kaupunkiorganisaatioiden ja kaupunkikonsernin laitosten näkökulman ulkopuolelle.

Tässä on tehty laaja kuuleminen, jossa nimenomaan ovat mukana olleet eri taiteilijaryhmät, taideyrittäjät ja tällaiset organisaatiot, mutta tästä ei voi olla huomioimatta, esim. siinä kulttuuripoliittisista periaatteista puuttuu aivan selkeä maininta yleisesti yrittäjyydestä helsinkiläisessä elinkeinoelämässä liittyen tähän kulttuuritoimintaan. Sitä vastoin taide-työläisten hyvinvointi, työtilat ja varsinkin niiden käyttöönotto ilmeisistä kustannuksista ja käyttökuluista ja tukien kirjaamisesta on kuitenkin siinä huomioimatta.

Mielestäni kuitenkin on olemassa olevaa kaupunkitilaa ja toimitiloja, jotka nyt jo ovat, niin niitä tulisi hyödyntää yhteistyössä yritysten ja julkisen tilan kanssa niin, että uusia varsinaisia kulttuuritaloja ei tarvitsisi kovin paljoa enää käyttöön ottaa vaan käyttää niitä rakennuksia, jotka jo ovat olemassa. Myös uusia alueiden prominentteja maamerkkejä tulisi käsitellä itsenäisenä taideteoksena.

Toimitilat, jotka taiteella on käytössä, tulee myös olla realistisen ja kantavan, myös taloudellisen suunnittelun kohteena, ei tukiin perustuvina toimitiloina ja uusina monumenttirakennuksina. Kustannukset tulisi kuitenkin voida myös läpinäkyvästi eritellä.

Johanna Sumuvuori täällä puhui jo omassa puheessaan alueellisesta yhdenvertaisuudesta, josta tässä onkin jo useita kirjauksia, mutta yksi mikä puuttui, tai oikeastaan kaksi asiaa. Toinen on se, että missä puhutaan yhdenvertaisuudesta kulttuuritapahtumiin pääsemisessä ja vajaa-kuntoisista, vammaisista, löysin tasan yhden sanan. Eli kirkko toimijana, vammaisten ja vajaakykyisten oikeudet mainittuna puuttuvat tästä. Tiedämme kuitenkin, että kotona yksin asuvien laitosasukkaiden ja aistivammaisien osallisuus ja kulttuuritoimintoihin pääsy on vaikeaa nykyään. Yhteiskunta on muuttunut entistä visuaalisemmaksi, ja ohjelmas-

30.11.2011

sakin tuodaan kuitenkin esiin digitaaliset ja audiovisuaaliset suunnitelmat, verkkotiedotus jne. Mutta meidän tulee todellisuudessa jatkossa panostaa äänikirjastotoimintaan, näkövammaisten taidenäyttelyihin ja kuulovammaisten tulkkaukseen ilman sitä, että se täytyy erikseen järjestää tai pyytää.

Sivulla 18 maininta saavutettavuudesta, ei mielestäni riitä se, että tässä tausta-aineistossa sanotaan ”saavutettavuus on tärkeää taide- ja kulttuurilaitoksissa”, tarkoitus lienee sanoa, että kulttuuritapahtumien saavutettavuus on tärkeää.

Puheenjohtaja, saanko minä, minulla on 5 ponsiehdotusta, jotka löytyvät sovelluksesta tosin kirjautuneena yhden otsikon alle. Joten saanko lukea ne vielä?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos.

Hyväksyessään Helsingin kaupungin kulttuuristrategian kaupunginvaltuusto edellyttää, että strategian periaatteista löytyy jotenkin myös kohta, jossa kulttuuri luo ja monipuolistaa yrittäjyyden edellytyksiä. Monipuolisesti elävä ja muuntuva kaupunkirakenne ja kulttuuritoimintaa tukeva päätöksenteko auttavat luomaan uutta yritystoimintaa ja vahvistavat kulttuuriyrittäjyyden ja sitä tukevan yrittäjyyden edellytyksiä.

Toisena siellä on niin, että:

Edellytetään, että kaupunki kehittää kuljetuspalvelujen keskitetyn rahoitus- ja tilausjärjestelmän kulttuuritilaisuuksiin pääsemiseksi, jotta myös kotona ja laitoksissa asuvat sekä avustamista tarvitsevat henkilöt pääsevät kulttuuritapahtumiin.

Kolmantena:

Valtuusto edellyttää, että esteetön pääsy kulttuuritapahtumiin ja aistivammainen nykyistä parempi mahdollisuus päästä osalliseksi turvataan.

Neljäntenä:

30.11.2011

Valtuusto edellyttää, että tehostetaan julkisten palvelujen ja kulttuuritoiminnan toteuttamista kaikille avoimissa jo olemassa olevissa julkisissa tiloissa, kuten hallintorakennuksissa, museoissa, ostoskeskuksissa ja liikenneasemilla.

Ja viimeisenä, arvoisa puheenjohtaja:

Valtuusto edellyttää, että asemakaavaohjeistuksessa kannustetaan toteuttamaan maisemallisesti ja alueellisesti prominenttien rakennusten ulkoasu yksittäisenä taideteoksena.

Kiitos.

Valtuutettu Paavolainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajamäki kiinnitti huomiota asiaan, johon itsekin kiinnitin huomiota, että tässä varsinkin esityslistalla olevassa tiivistelmässä näyttäisi siltä, että olemme tekemässä jotakin liiketaloudellista strategiaa. Tämä oli nyt korostettua, todellakin mainitaan myös hyvinvointia lisäävä vaikutus.

Itse olen taiteilija ja joudun käänteisesti usein puolustamaan sitä, että taide nähdään aineettomana, eteerisenä, oikeastaan ei minään, kauniina kuvina ja ihanina elämyksinä. Muistutankin siitä, että siinä on myös tämä luovan talouden puoli, eli Maailmanpankki arvioi, että luova talous on 10 % BKT:stä kehittyneissä maissa ja meillä Suomessakin 7 %:a koputtelee, eli taide todella ja kulttuuri on myös työtä ja työpaikkoja. Sen avulla myös laivat kulkevat satamissa, joka on hyvä, varsinkin nykyisinä aikoina.

Mutta taiteen ja kulttuurin perusolemus, kulttuuri toki on muutakin kuin taidetta, se on urheilua ja se on kaupunkisuunnittelua, mutta sen olemus on myös aineeton. Kun äiti laulaa lapselle, hän synnyttää sen kokemuksen, jossa lapsi tulee tietoiseksi omasta identiteetistään ja kulttuuristaan. Kieli on kulttuuria, myös viittomakieli.

Kulttuurihan on perustaltaan merkityksen antamisesta kaikelle ihmisyydelle ja yhteisöille. Ja kulttuurin tekeminen ja kokeminen vähentää eriarvoistumista, ja strategiassa todetaan nämä tärkeät kulttuurin lähipalvelut: kirjastot, kaupunginosatapahtumat, ja myös näitä tiloja tarvitaan. Kaikki merkittävä taide nousee marginaalista. Tumpi Valokaisen

30.11.2011

mainitsema rokkikämpä on hyvin tärkeä näiden kulttuuripalveluiden tuottamisessa. Mutta sitten kun puhutaan seinistä leimaavasti, niin me tarvitsemme myös isoja instituutioita, eli isot taidetalot ja museot ovat järkeviä toimintaedellytysten paikkoja, että eivät ne sen kummempia ole.

Vammaiset todellakin ovat jääneet tästä strategiasta sivuun sillä lailla, että huomioidaan nämä esteettömyyden periaatteet kaikissa kulttuuri-toiminnoissa, mutta vammaiset ovat myös kulttuurin tekijöitä ja palveluiden käyttäjiä. Kulttuuri voi toimia tehokkaasti vammaisuuden kokemuksen ja ympäristön vaatimusten välisenä tasaajana.

Kulttuuriin kannattaa sijoittaa. Jokainen kulttuuriin sijoitettu euro lisää yhteisöllisyyttä ja vähentää toisessa päässä syrjäytymisen aiheuttamia inhimillisiä ja taloudellisia kustannuksia.

Valtuutettu Saarnio

Arvoisa puheenjohtaja.

Etten unohtaisi niin haluan ensin tukea valtuutettujen Mänttari-Buttler ja Valokainen ponsia eli kannattaa niitä.

Kulttuuri on hyvin tärkeä asia käsitellä meillä laajasti. Täällä puheenvuoroissa on monipuolisesti tuotu asiaa esiin, mutta yksi seikka, joka usein meiltä unohtuu on se, että kulttuuri koskee kaiken ikäisiä. Tuossa valtuutettu Sydänmaan puheenvuorossa jo vilahti se, että myös vanhempi väestö kuuluu kulttuurin sekä käyttäjiin että myös toteuttajiin ja tekijöihin. Tässä mielessä kulttuuristrategian pitäisi olla tarpeeksi laajaa ja koskea kaikkia hallinnonaloja eikä vain kulttuuriasioista vastaavia. Luulen, että tällainen virastojenvälinen ja virastojenkeskeinen yhteistyö on aika olennaista silloin kun puhumme kulttuurin laajasta käyttämisestä ja kulttuuriin monipuolisesti osallistumisesta.

Jotenkin tuntuu siltä, että kulttuurielämä on kaikessa monipuolisuudessaan myös monipuolisesti lokeroitunut, ja sitä osoittaa esim. se, että vaikka Helsingin Juhlaviikot ovat kehittyneet siitä pönäkästä rusetti-ilmeestä yhä enemmän kansan suuntaan, niin yhä edelleen Helsingin Juhlaviikot on organisaatio- ja toteutustavaltaan sellainen, että siihen on hyvin vaikea saada ikään kuin lisää elementtejä. Tällä tarkoitan lähinnä sitä, että samanaikaisesti kun Juhlaviikot on meneillään esim. Kontulassa vietetään KontuFestaria, nyt jo vietetty 10 kertaa, niin se ei ole vain mahtunut tähän ohjelmaan, jostain kumman syystä. Ehkä siksi, että se on ilmaistapahtuma, siis siellä ei peritä pääsymaksua. Se ei ole

30.11.2011

minusta hyvä puoli, koska se kuitenkin toteuttaa juuri niitä päämääriä, joita uskon, että Helsingin Juhlaviikoilla on: saada kansa laajasti osallistumaan erilaisiin tilaisuuksiin.

Huoleni on se, että kulttuurista kun puhumme, usein puhumme myös aika kovasta maksupolitiikasta. Siitä huolimatta, että meillä on monipuolista tarjontaa, niin meillä on tiettyjä asioita, jotka maksavat ihmisille varsin paljon. Moni ihminen on tilanteessa, jossa joutuu miettimään 10 euron käyttämistä, käyttääkö hän sen kulttuuripalveluihin vai ostaako sillä jotain tuikitarpeellista esim. ravintoa, niin valinta usein menee ravinnon suuntaan.

Minä toivoisin, että myös sosiaalipuolella otettaisiin tämä kulttuurin tervehdyttävä vaikutus entistä laajemmin huomioon. Ajattelin ehdottaa hyväksyttäväksi seuraavaa toivomusponntta:

Valtuusto kehottaa kaupunkia neuvottelemaan eri kulttuurilaitosten ja -toimijoiden kanssa mahdollisuudesta tarjota vapaalippuja esim. joululahjoina toimeentuloasiakkaille, syrjäytymisvaarassa eläville ym. vastaaville ryhmille. Yhtä lailla vapaalipuilla voisi palkita kaupungille arvokasta vapaaehtoista työtä esim. vanhuspalvelukeskuksissa tekeviä henkilöitä.

Valtuutettu Kousa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kollegat.

Ensinnäkin minusta on ihan hirveän hienoa, että kulttuuristrategiaa on valmisteltu huolella ja että sellainen on ylipäättään tehty. Vieläkin parempaa on se, että strategia tunnistaa paitsi taiteen itseisarvon, myös välinearvon, joka osaltaan edesauttaneee eri hallintokuntien sitoutumista valtuuston vision toteuttamiseen. Tänään täällä kollegojen puheissa ovat vilahdelleet mm. hauska Helsinki, omaehtoinen kulttuuri, monimuotoisuus, vähemmän byrokratiaa, lisää virastojenvälistä yhteistyötä.

On hyvä, että meillä on jaettuja tavoitteita, mutta erityisen tärkeää on tietysti paitsi kulttuuritoimijoiden myös hallintokuntien todellinen sitoutuminen implementaatioon. Esim. terveyslautakunnassa on otettu erittäin positiivisesti vastaan ajatus siitä, että kulttuuri voisi olla vahvempi osa terveyden edistämistä. Strategia kuitenkin jää helposti pöytälaatikkoon, jos ei tavoitteita pueta numeroiksi ja ohjata rahoitusta strategian implementaatioon.

30.11.2011

Tyypillisesti kulttuurin kohdalla monen on ollut vaikea hyväksyä numeraalisia tavoitteita laadun ollessa se keskeisin onnistumista mittaava tekijä. Ihan hyvä näin, mutta toisaalta meillä on myös ihan hirveän kovia tavoitteita. Me haluamme parantaa itsenäisten toimijoiden edellytyksiä toimia kulttuurin kentässä. Me haluamme monipuolisempaa sisältöä ja myös lisää seiniä, kuten keskustakirjasto, uusi taidemuseo ja toivottavasti myös Tanssin talo lähitulevaisuudessa kantakaupungin alueelle.

Jotta me voisimme saada kaiken tämän, tarvitsemme myös lisää yleisöä ja julkisen rahan ollessa tiukassa toivottavasti myös laajempaa rahoituspohjaa. Valtuutettu Pajamäki nosti demarien ryhmäpuheessa osuvasti esiin sen, että kehyskuntien asukkaat ovat keskeinen kohde-ryhmä kaikelle sille kulttuurille, jota Helsingissä, Suomen pääkaupungissa tarjotaan. Samalla olisi kuitenkin syytä miettiä nykyistä vahvemmin myös ulkomaalaisia turisteja ja miettiä, kuinka kulttuuritarjontamme tavoittaisi heidät paremmin. Meillä on paljon maksukykyisiä turisteja, jotka tulevat Helsinkiin erityisesti kesäkaudella mutta nykyään yhä kasvavassa määrin ympäri vuoden.

Tällä hetkellä kansainväliset vieraat ovat kuitenkin täysin aliedustettu ryhmä esim. Kansallisoopperan ja Juhlaviikkojen yleisöissä. Esimerkiksi Tero Saarinen Company ja suomalaiset oopperatähdet, osa heistä ainakin, täyttävät jo nyt saleja maailmalla mutta mikseivät Helsingissä? Miten me voisimme parantaa kulttuurimme markkinointia ja viestintää?

Henkilökohtaisesti uskon, että tanssissa on aivan erityistä potentiaalia paitsi kotimaisen yleisön myös kansainvälisten vieraiden houkuttelemiseen ja kaupungin elinvoimaisuuden lisäämiseen sitä kautta. Helsinki on jo nyt kiistatta Suomen tanssin keskus, mutta tanssin toimijat tarvitsivat Helsingissä lisää toimivaa tilaa, tarpeeksi suuria saleja ja uusia toimintamalleja, jotta laji voi kasvaa ja päästäisiin strategiasta tekoihin, tavoitteesta tuloksiin.

Valtuutettu Sinnemäki

Hyvä valtuuston puheenjohtaja, arvon valtuutetut.

Omasta mielestäni ei ole mitään haittaa siitä, että kulttuurista on myös hyötyä. Olen tosi iloinen, että valtuusto on tänään käsittelemässä kulttuuristrategiaa. Se on jo itsessään merkki siitä, että me pidämme kulttuuria tärkeänä osana tätä kaupunkia, me haluamme antaa mahdollisuuksia, tilaa ja työskentelyolosuhteet sille isolle joukolle taiteilijoita,

30.11.2011

jotka asuvat Helsingissä. Ja toisaalta me olemme miettineet sitä, että millä tavalla kulttuuri voi palvella tämän kaupungin kehittämistä ja olla avuksi sen asukkaiden elämän parantamisessa.

Aloitin keskustakirjastosta, koska se on itselleni hyvin rakas ja tärkeä hanke. Kirjastohan on, voi jopa sanoa, ehkä kaikkein demokraattisin kulttuurilaitoksistamme ja kulttuuri-instituutioistamme. Kirjastolla on ollut valtavan iso rooli siinä, että suomalaiset ovat kasvaneet tasarvoiseksi kansaksi aina tämän edellisen vuosisadan alusta tietoyhteiskuntaan asti.

Kannatan sitä pontta, jonka valtuutettu Hakanen teki siitä, että keskustakirjaston tarkoituksena ei ole viedä resursseja muilta kirjastoilta eikä lakkauttaa niitä. Mielestäni tämä on ollut selvää koko ajan. Meillä ei ole Helsingissä liikaa kirjastoja, mutta meiltä on puuttunut keskustasta yksi kirjasto, yksi tärkeä kirjasto. Uskon, että keskustakirjaston tekemisellä, rakentamisella ja sen toiminnan kehittämisellä löydämme samaan aikaan ideoita ja saamme uutta elämää myös muihin Helsingin kirjastoihin.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Mielestäni elävästä kulttuurista voi olla paljon apua, kun ratkaisemme tämän kaupungin ongelmia ja isoja haasteita seuraavan 10 vuoden aikana. Kuten muutkin suomalaiset, vaikka eivät sentään ehkä kaikkein dramaattisimmin, niin Helsingissä väestö ikääntyy, me tarvitsemme hyviä sosiaali- ja terveystalvveluja ja me tarvitsemme uusia ideoita siitä, mitä voisimme tehdä toisin tavalla, joka lisää ihmisten hyvinvointia, toimintakykyä ja itsenäisyyttä. Olen vakuuttunut siitä, että tuomalla entistä enemmän, entistä suunnitelmallisemmin taide ja kulttuuri mukaan sosiaali- ja terveystalvvelitiikkaan voimme saada vaikuttavampaa, ihmisten itsensä kannalta parempaa sosiaali- ja terveystalvvelitiikkaa. Tästä on lukuisia käytännön esimerkkejä, ja sen lisäksi myös teoreettista pohjatyötä tämän asian parissa on tehty valtavan paljon.

Todella tärkeää mielestäni on se, että ihmiset sen lisäksi, että he voivat olla taiteen ja kulttuurin yleisönä, että meillä yleistyisi sellainen tapa tehdä, jossa ihmiset itse pääsevät tekemään asioita. Pöytälaatikkokirjoittajat saavat iloa kirjoittamisestaan, mutta yhtä hyvin ihmiset pitävät kuorolaulusta, ihmiset rakastavat olla mukana harrastelijateattereissa, ihmiset maalaavat. Ja silloin, jos näitä asioita saa tehdä ohjatusti, ammattilaisten kanssa, sitä enemmän ne tuottavat ihmiselle iloa.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

30.11.2011

Tämän lisäksi lyhyesti sanoisin sen, että se mitä Ulla-Maija Urho sanoi Metropoliasta, oli mielestäni tärkeä huomio, koska ehkä usein ajatellaan itsestään selvästi, että meidän Kuvataideakatemiamme tai Sibelius-Akatemiamme, teatterikorkeakoulumme, ovat olennainen osa kaupungin kulttuurikenttää, mutta ehkä Metropolia välillä unohdetaan.

Viimeisenä asiana tässä strategiassa, minusta meidän kannattaa vakavasti miettiä sitä, että nyt tässä strategiassa investoinnit painottuvat kuitenkin aika paljon keskustan alueelle. Me tarvitsemme kulttuuri-investointeja, oli kysymys nyt sitten tyhjen tilojen käytöstä, uusista rakennuksista tai avustamisesta, kaikkiin kaupunginosiin tarvitsemme kulttuuri- ja aluepolitiikan välineenä kaupungin sisällä.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Jotta ehdin varatulla ajalla ja vielä jäisi muillekin aikaa, minä sanon nopeasti kaksi asiaa tässä yhteydessä. Minulla on vähän käheä ääni tänään, kun minulla oli tämä kiertävä flunssa viime viikolla.

Ensimmäinen asia, josta halusin mainita: olen huolestunut itse kulttuuri-Caisan tilanteesta, eli kansainvälisen kulttuurikeskus Caisan tulevaisuudesta, joka tuntuu olevan epävarma. Caisan nykyinen vuokrasopimus päättyy, jossain lähteessä lukee 2016 ja jossain lukee 2017, en tiedä kumpi on olennainen. Mielestäni olisi syytä aloittaa jo hyvissä ajoin selvitystyö siitä, mitä sen jälkeen tapahtuu Caisan arvokkaalle työlle. Caisa on jo kohta 15 vuoden ajan ollut tärkeä ja yhdistävä tekijä maahanmuuttajayhteisölle, vähemmistöille ja kantaväestölle Helsingissä. Se edistää hyviä entisiä suhteita aikaan, jolloin tätä erityisesti tarvitaan. Caisassa käydään myös muualta Suomesta, ja sen toimintamalli on kiinnostanut lukuisia kansainvälisiä korkeatasoisia vieraita Suomessa.

Caisassa järjestetään vuosittain noin 700 eri tilaisuutta ja tapahtumaa. Se on luonut uusia maahanmuuttajien yhteistyökäytäntöjä Suomessa, kuten vaikka valtakunnallinen infopankkiverkosto, jonka Caisa aloitti projektina 2003. Caisa edistää toiminnallaan hyviä ? suhteita Helsingissä, ja sen työn ei pitäisi antaa valua hukkaan, kun vuokrasopimus nykyisessä tilassa päättyy.

On kehitettävä erilaisia mietintöjä. Esimerkiksi yksi harkinnan arvoinen vaihtoehto voisi olla, että Caisaa kehitetään Metropolia-hankkeena yh-

30.11.2011

dessä kehitteillä olevan romanikulttuurikeskuksen kanssa, että he voisivat yhdessä jatkaa tämän Caisan mallin toimintaa.

Toinen asia on, olen itse huolestunut maahanmuuttajalapsista ja -perheistä, miten huonosti he tuntevat suomalaisen yhteiskuntakulttuurin. Ajattelin tällaista mallia, että koulut ja päiväkodit ovat otollisia paikkoja, joissa lapsille voisi kertoa suomalaisten hyvistä tavoista ja hyvästä yhteiskunnasta, kulttuurista, mikä täällä on, ja rikkaudesta. Ajattelin jättää yhden toivomusponnen, joka on siellä myös netissä:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kouluissa ja päiväkodeissa järjestetään maahanmuuttajalapsille tapahtumia, joissa he voivat tutustua suomalaisiin kulttuurihenkilöihin ja tärkeisiin kulttuuritapahtumiin.

Näin maahanmuuttajalapset ja -nuoret tutustuvat suomalaisen kulttuurin rikkauteen, koska ainoa, minkä nuoret tietävät ja ulkona näkevät, on joku juoppo tai jotain tappeluja. Se ei kerro kaikkea totuutta suomalaisten kulttuurista. Joulut kaikki tietävät, mutta joulut ovat vähän uskonnollisia tilanteita, että monet maahanmuuttajanuoret eivät välttämättä siihen paljon panosta. Mutta tavalliset henkilöt, kulttuuri ja rikkaus, sitä kautta lapset oppivat suomalaisten yhteiskuntaa.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää kahta vihreää puhujaa, valtuutettu Sinnemäkeä ja etenkin valtuutettu Kousaa siitä, että puhuitte siitä, että kulttuuria ei tehdä pelkästään meitä itseämme varten, emmekä maksa siitä vain sen takia, että me olemme helsinkiläisiä, vaan me teemme kulttuuria myös eräänlaisena vetovoimatekijänä siten, että me saamme tänne vierailijoita, kokouksia, hotellin käyttäjiä, ravintolan käyttäjiä ja niin edespäin.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Ihan aluksi kannatan valtuutettu Abdullan tekemää pontta tässä kulttuurikeskus Kaisasta samoin kuin valtuutettu Näreen aikaisemmin esittä-

30.11.2011

mää pontta, jossa hän esitti vähävaraisille tällaista erityistä kulttuuripassia. Se on erittäin hyvä ehdotus sen vuoksi, että kuten tiedämme, niin me helsinkiläiset olemme tosiasiassa hirveän eriarvoisessa asemassa suhteessa kulttuuripalveluihin huolimatta niistä erittäin hyvistä tavoitteista ja strategioista, joita tuossa tänään käsiteltävässä kulttuuristrategiassa on. Erityisesti tämä eriarvoisuus suhteessa kulttuuripalveluihin pätee, kun puhutaan lapsista ja nuorista, mutta erityisesti, kun puhutaan lapsista. Tässä kulttuuristrategiassa todetaankin, että erityisesti kaupungin reuna-alueilla ja lähiöissä asuvat nuoret kaikkein vähiten ovat mukana esimerkiksi taiteen perusopetuksessa, mikä on aika hälyttävä tosiasia.

Itse olen ollut aika huolestunut siitä, miten ahtaalle viimeisten parin vuosikymmenen aikana nimenomaan lasten ja nuorten kulttuuri on joutunut erilaisten säästötoimien kurimuksessa. Tuorein esimerkki tällaisesta säästöstä on Herttoniemestä. Herttoniemen nuorisotalolla suljettiin kaksi vuotta sitten jo bänditila, joka sittemmin on seissyt tyhjänä. Tämä bänditila sijaitsee nuorisotalon alakerrassa, eikä kaupunki ole saanut sitä vuokrattua millekään ulkopuoliselle toimijalle. Mitään säästöä bänditilan sulkemisesta ei siis kaupungille ole tullut, mutta paljon pahaa mieltä on aiheutettu. Nuoret ovat nähneet sen, että kaupunki pitää mieluummin bänditilaa vaikka tyhjänä kuin antaa sen nuorten käyttöön. Mitään järkeähän tällaisessa ei ole. Teen siksi seuraavan ponnen:

Kun kaupungin tiloista luovutaan säästösyistä, kaupunki pyrkii siihen, että tila on kaupunkilaisten käytössä, kunnes tilalle löydetään uudet vuokralaiset. Kaupungissa sovitaan siitä, mikä on kyseessä olevan hallintokunnan tilakeskuskelle maksama riittävä korvaus, esimerkiksi vesi- ja sähkömaksu, siihen saakka, kunnes tilakeskus on saanut tilan vuokrattua uudelle vuokralaiselle. Näin vältetään se, etteivät veromaksajien maksamat tilat seiso turhaan tyhjinä, jolloin säästöä ei synny.

Myös valtuutettu Valokainen esitti hyvän ponnen, kun hän ehdotti, että kaupunki voisi vuokrata kaupunkilaisille esimerkiksi edullisia bänditiloja, mutta vaikka itse pidän tätä hyvänä pontena ja voin sitä tässä kannattaa, niin pidän kyllä parempana sitä, että me näillä meidän verorahoillamme rahoitetaan niitä bänditiloja ja avataan ne tyhjinä seisovat tilat nimenomaan kaupunkilaisten käyttöön. Voi sanoa karkeasti näin, että kaikkein suurin ongelma kansalaistoiminnan ja kulttuuritoiminnan kannalta Helsingissä on se, että meidän tilavuokramme ovat niin tolkutoman kalliit. Tämän vuoksi haluan kannattaa valtuutettu Hakasen esittämiä ponsia, jotka, jos nyt oikein muistan, kaikki tähtäsivät siihen, että

30.11.2011

esimerkiksi koulut ja muut julkiset tilat olisivat edullisemmin ja helpommin kaupunkilaisten käytettävissä.

Lasten kulttuuria olisi tärkeää viedä sinne, missä lapset ovat: päiväko-teihin, leikkipuistoihin ja kouluihin. Liikkuva teatteriryhmä ei paljon mak-sa, mutta tuo valtavasti iloa isolle joukolle ihmisiä. Sen vuoksi olin erit-täin iloinen, kun kulttuurilautakunnan varapuheenjohtaja kertoi, että kulttuurilautakunnalla on tällainen uusi avustus liikkuville teatteriryhmille ja kulttuuriryhmille. Voidaan viedä kulttuuria esimerkiksi sairaaloiden lastenosastoille, kouluihin, kirjastoihin, vanhustentaloihin ja niin pois-päin.

Loppuiko minun aikani jo?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitoksia mielenkiinnostanne. Olisin mielelläni jatkanut vielä, mutta toi-sen kerran.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Se on ihan oikein. Voisin ehkä lopuksi sanoa sen, että kannatan niitä kaikkia puheenvuoroja, joissa on sanottu, että keskustakirjaston raken-taminen ei saa merkitä lähikirjastojen sulkemista.

Valtuutettu Kari

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on puhuttu paljon hyviä sanoja tästä meidän kulttuuristrategias-ta, ja yhdyn niistä lähes kaikkiin. Kun apulaiskaupunginjohtaja Haatai-nen esitteli meille tätä strategiaa, hän kertoi meille ajasta, jolloin kult-tuuri on ollut pääsääntöisesti tässä kaupungissa säätyläisten ilo ja har-rastus, ja sittemmin olemme ymmärtäneet sen, että kuinka kulttuuri ja taide kuuluu kaikille. Itse olen täysin samaa mieltä, mutta toivoisin, että jokainen tutustuisi tähän taustamateriaaliin, joka meille on annettu, ja katsoisi sieltä erityisesti tämän sivun 22. Tässä käydään läpi tässä kaupungissa taiteen perusopetukseen osallistuneiden osuus 7–19-vuotiaista. Tässä puhutaan meidän lapsista ja tämän kaupungin nuoris-ta eli siitä sosiaalisesta ja kulttuurisesta pääomasta, joka meidän kau-pungin nuorisolla on. Tämä kertoo minulle ehkä karummin kuin mikään muu kuvio, mitä olen tästä kaupungista nähnyt, siitä luokkayhteiskun-nasta ja niistä sosiaalisista eroista, joita tässä kaupungissa on ja joita me emme ole pystyneet ehkäisemään.

30.11.2011

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuritoimintaa käsittelevässä raportissa on kuitenkin määritelty taiteen perusopetuksen ydintehtäväksi alueellisten ja sosiaalisten tasa-arvoisten osallistumismahdollisuuksien lisääminen. Me tietekin kaikki, jotka näiden asioiden kanssa olemme tässä kaupungissa pähkäilleet, tiedämme että syyt näihin epätasa-arvoisiin mahdollisuuksiin ovat moninaiset ja niitten takana on monia eri tekijöitä, mutta minä kuitenkin toivoisin, että me ottaisimme tämän asian tosissamme ja keskittyisimme tämän kysymyksen ratkaisemiseen esimerkiksi siinä, että siinä missä valtio pääsääntöisesti keskittyy tukemaan ammattimaisuuteen tähtäävää perusopetusta, niin kaupungissa ei tehtäisi näin. Uskoisin, että me voisimme tasata paljonkin näitä alueellisia eroja, jos me keskittyisimme tukemaan tätä laajaa perusopetusta, johon osallistumiskynnys on huomattavasti matalampi ja jonne kaikkien on helppo lähteä mukaan.

Sen lisäksi kannatan lämmöllä tämän strategian toimenpide-ehdotusta siitä, että koulujen käyttöä perusopetukseen lisätään erityisesti kanta-kaupungin ulkopuolelle. Perusopetuksen jos jonkun pitäisi olla lähipalvelu, ja uskon, että tästä kaupungista tulee paljon parempi, kun me kaikki toimimme tämän päämäärän saavuttamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Aluksi kannatan valtuutettu Osku Pajamäen tekemiä ponsiehdotuksia. Toteaisin ensinnäkin, että kyllä Helsinki on monipuolinen kulttuurikaupunki. Se on siihen kehittynyt vuosien varrella ja kyllä kestää vertailun minkä tahansa eurooppalaisen pääkaupungin kanssa. Ruotsalaisethan ovat monta kertaa todenneet kateellisina, miten vilkas ja monipuolinen kulttuurikaupunki Helsinki on, ja siitä meidän pitää kyllä olla ylpeitä. Sitä on tietoisesti kehitetty, ja tietysti nyt on tärkeää, että me myöskin säilytämme, samalla kun kehitämme, sitä hyvää, mitä meillä on, ja etenkin tällaista pienimuotoisuutta ja lukemattomia teattereita ynnä muita ryhmiä, jotka täällä toimivat sekä kaupungin tuella että myöskin sitten ihan omin voimin.

Pari sellaista asiaa tästä kulttuuristrategiasta. Minusta noin kokonaisuudessaan on hyvä, että tällainen on tehty, ja olen samaa mieltä kuin valtuutettu Kari, että taustaselvitys, joka on jaettu, vaikuttaa mielenkiintoiselta ja tutustumisen arvoiselta.

30.11.2011

Toivon, että jatkossa kiinnitettäisiin huomiota siihen, että tässä kulttuuristrategiassa, niin kuin aika monessa muissakin kaupungin tavoitteissa ja toiminnan kehittämislinjoissa, on unohdettu se, että Helsingin kaupunki on muutakin kuin vain kesäkaupunki. Jos katsoo strategiatavoitteita, niin syksyt ja pimeä talvi on aika paljon jäänyt tässä huomioon ottamatta. Totta kai on sisätilakulttuuritarjontaa, mutta esimerkiksi sellainen aktiivinen ulkoilmakulttuuritapahtumien ynnä muiden tavoitteellinen kehittäminen olisi minusta kyllä merkittävää, koska on niin paljon pimeää. Tuossa Unioninkadun vanhan neljännen kirurgian klinikan sisäpihallahan on esimerkiksi jouluun aikaan ollut tällaisia valo- tai tulitaide-teoksia ja -näytöksiä, ja ne ovat kyllä erinomaisia. Valo, tuli ja yleensäkin tämäntyyppiset esitykset, joita voisi ulkona toteuttaa ja joihin ihmiset voisivat tulla, niihin pitäisi kyllä nyt panostaa jatkossa.

Toinen asia on torien ja aukoiden nykyistä aktiivisempi ja monipuolisempi käyttö. Senaatintori on se keskeinen tori, jolla kulttuuritapahtumia esitetään, mutta Töölöntori, Hakaniementori, Tallinnanaukio, kaikki tämäntyyppiset aukiot ovat kyllä jääneet kokonaan kulttuuritapahtumien ulkopuolelle. Kun näitä ulkoilmatapahtumia, erilaisia konsertteja ynnä muita kehitetään ja järjestetään, niin pitäisi kyllä kaikki aukioita ja toreja käyttää nykyistä monipuolisemmin.

Kolmantena asiana toteaisin, että kun meillä on aika paljon päiväko-deissa, kouluissa ja kaikissa meidän näissä kulttuuri- ja koulutuslaitoksissa opiskelijoita, niin oikeastaan me emme tarjoa heille mitään mahdollisuuksia, joissa he voisivat näitä omia taitojaan kehittää tai näyttää kansalaisia. Totta kai heillä on tällaisia erilaisia opiskelijatapahtumia, mutta voisimme tarjota heille ihan kaupunkitoreja ja -aukioita paikoiksi esiintyä ja järjestää myöskin musiikkitapahtumia. Sitä toivon.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät ystävät.

Yhdyn täällä näihin kollegoihin, jotka ovat ylistäneet ja kiittäneet tätä ohjelmaa ja strategiaa. Kulttuuristrategia on piirretty hyvällä yleisajatuksella, että kulttuuri kuuluu kaikille, ja kaupunki haluaa kantaa vastuunsa sitten sen tukemisessa sellaisessa tavalla, että mahdollisimman monet kaupunkilaiset pääsisivät nauttimaan monipuolisesti kulttuuritarjonnasta. Sekin on aika ymmärrettävää, että strategiaan ei voi kirjata kaikkea mahdollista tarpeellista, siitä tulisi aivan liian jyrkää asiakirja. Kysymyksen on valtavan laajasta ja monikirjoisesta asiasta.

30.11.2011

Haluaisin kiinnittää teidän huomionne siihen, että Helsingissä on eräs erityisryhmä, jonka tarpeet minun mielestäni tulisi mainita Helsingin kulttuuristrategiassa ihan erikseen, ja kysymys on vammaisista ja erityisesti on kehitysvammaisista. Kaupunki on jo tukenut tälle erityisryhmälle suunnattuja kulttuuripalveluita edellisinäkin vuosina. Yhtenä esimerkkinä vaikkapa musiikin erityispalvelukeskus Resonaari, joka tarjoaa erityisryhmille musiikin opetusta ja palvelee sellaisia helsinkiläisiä, joiden on vamman, sairauden tai muun vastaavan syyn takia vaikeaa tai mahdotonta suorastaan osallistua niin kutsuttuun perinteiseen musiikkikoulun toimintaan. Sen takia haluaisin tehdä ponnin, ja sen sisältö on seuraava:

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään kulttuuristrategian edellyttää, että Helsingin kulttuuristrategiassa otetaan huomioon vammaiset ja kehitysvammaiset.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täältä tulee vielä yksi erittäin hyvä ponsiesitys. Kiitos hyvästä valmistelusta. Puheenvuorot ovat olleet hyvin samankaltaisia, ja olemme olleet minun mielestäni harvinaisen samanmielisiä myös. Voin yhtyä lähes kaikkiin hyviin puheenvuoroihin. Haluaisin nostaa esiin yhden seikan. Kulttuuria on myös rakennusperinnön vaaliminen, ja tästä onkin mainittu strategiassa. Kulttuuritoiminta on keskeisessä asemassa Helsingin kaupunkirakennetta kehitettäessä ja kaupungin elinvoimaisuuden turvaamisessa. Asiasta on puhuttu paljon ennenkin, mutta kuitenkin rakennusperinnön vaalimista ei ole nostettu tässä paperissa esiin keskeisenä toimenpide-ehdotuksena. Sen tähden haluan tehdä seuraavan ponnin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupungin omistamia vanhoja arvorakennuksia voitaisiin entistä paremmin hyödyntää kulttuurin käytössä. Samalla selvitetään tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia muiden toimijoiden kanssa.

Mielestäni virastojen välisiä raja-aitoja tulee madaltaa, ja yhteiskäyttömahdollisuuksia tulee toteuttaa entistä ennakkoluulottomammin. Uskon, että moni voi olla tästä samaa mieltä, mutta tämän kaupungin todellista käytäntöä se ei vielä ole. Arvorakennusten vaadittu kunnostaminen on usein kohtuuttoman kallista yhdelle taholle. Tästä täytyisi

30.11.2011

mieltä, että sinänsä erittäin kannatettavan kulttuuritoiminnan ohelle voitaisiin etsiä muita käyttäjiä., kaupungin omia ja yksityisiä toimijoita, esimerkiksi ravintolatoimijoita, jotta me saisimme nämä arvoteknukset arvoiseensa käyttöön, mahdollisimman monet. Esimerkiksi päivähoitolle soveltuvista rakennuksista on pulaa. Miksei voitaisi yhdistää päivähoitoa ja konserttitoimintaa? Niiden käyttötarpeet ajoittuvat hyvin eri aikoihin. Yksi esimerkki on Itä-Helsingin kulttuuripuisto, jonka suunnitelmaa kaupunkisuunnittelulautakunta käsitteli lokakuun kokouksessaan, ja tämä oli lautakunnan mielestä erittäin hieno suunnitelma. Se on teemallinen kokonaisuus, johon kuuluu sekä viher- ja vesialueita että rakennettua kulttuuriympäristöä. Se on itse asiassa erittäin huonolla käytöllä tällä hetkellä. Uskon, että muissa merellisissä pääkaupungeissa tämä alue olisi jo saanut paremman, arvoisensa huomion, ja ihmiset tietäisivät siitä. Tämä on myös markkinoinnin kysymys ja viestinnän kysymys. Esimerkiksi nykyisellään ei ole mitään merkittävää reitistöä, vaikka tämän vesistön ja metsien kautta on mahdollista tehdä yhteen liittyvä reitti, jonka varrella on todellakin erittäin upeita kartanoita. Minun mielestäni se, että Helsingin kulttuuripuiston myötä saataisiin myös tämä Itä-Helsingin kulttuuripuisto nosteeseen ja kysyntä kasvaisi, on myös yksi tapa vähentää alueellista eriarvoisuutta.

Lopuksi haluaisin vielä kannattaa Zahra Abdullan ja Sari Näreen ponsiehdotuksia.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Meidän kokousovellutuksemme on niin kätevä, monipuolinen ja helpokäyttöinen, että uskoisin, että selvisimme hyvin myös tässä kokouksessa näiden ponsien läpikäymisessä, mutta voin kannattaa myös puheenjohtajan esitystä.

Hyvät ystävät.

Kulttuuri ei ole menoerä. Erityisesti vaikeina aikoina paljon keskustellaan siitä, mistä joudutaan säästämään, mistä pitää leikata, ja silloin monesti kulttuuri nostetaan ensimmäisenä tai ensimmäisten joukossa esiin. Tosiasiassa kulttuurilla erityisesti vaikeina aikoina, mutta kaikinakin aikoina on suuri merkitys. Kulttuuri luo hyvinvointia, se luo iloa ihmisille, ja tämä näkyy siitä, että esimerkiksi edellisen laman aikana, kun ihmiset joutuivat omassa henkilökohtaisessa taloudessaan karsi-

30.11.2011

maan monista asioista, niin kulttuurista ihmiset eivät halunneet karsia. Toisaalta täällä on monessa puheenvuorossa tuotu esille se, että kulttuuri ei ole myöskään menoerä, jos ajatellaan kansantaloudellisesti tai kaupungintalouden näkökulmasta, vaan se luo dynamiikkaa ja työpaikkoja, ja itse asiassa EU:n kulttuuriministerineuvostossa eilen keskusteltiin nimenomaan siitä kirjanpidosta, jota pitäisi parantaa, jotta saadaan näkyviin kulttuurin tuoma taloudellinen hyöty samalla tavalla kun urheilun. Monestihan on niin, että se taloudellinen hyöty, jota kulttuuri tuo, ei itse asiassa näy kulttuurissa, vaan se näkyy ravintopalveluissa, hotellipalveluissa ja jossain aivan muualla kuin itse siinä kulttuurissa tai urheilussa.

Täällä on puhuttu kulttuurin kohdalla aika paljon taiteesta. Suurena taiteen ystävänä se on hyvä asia, mutta toisaalta pitää nähdä kulttuuri hyvin laajasti. Kulttuuri ei ole vain taidetta, vaan se on paljon laajempi käsite. Nostan sellaisia asioita, joita nyt ei niin paljon tässä ole noussut esille vielä puheenvuoroissa. Vaikka ruokakulttuuri. Helsinki on pyrkinyt nostamaan suomalaista ruokakulttuuria ja helsinkiläistä ruokakulttuuria, ja yksi ruokakulttuurin hieno ilmentymä on ollut nämä Ravintolapäivät, jotka järjestettiin taas pari viikkoa sitten ja jossa suuri joukko helsinkiläisiä aktiivisesti itse lähti perustamaan pop-up-ravintoloita ja tarjosivat ruokakulttuuripalveluita toisille helsinkiläisille. Se on kaupunkikulttuuria. Sitä tarvitaan Helsingissä, että kaupunkilaiset lähtevät itse toimimaan, järjestämään, osallistumaan. Tästä kaupunkikulttuurista Ravintolapäivän lisäksi esimerkkinä vaikkapa Block Party Punavuorella ja Kalliossa. Hienoja esimerkkejä. Vapaaehtoisesti ja omatoimisesti tuodaan kulttuuria kaikille. Toisentyypeistä kaupunkikulttuuria on vaikkapa Helsingin Juhlaviikkojen Pihat soi -tapahtuma, jossa vanhoissa työväenkaupunginosissa upealla tavalla pihalla järjestettiin konsertteja.

Nyt täällä on paljon puhuttu lähiöistä ja siitä, miten kulttuuria viedään lähiöihin. Tietysti lähikirjastot on tärkein kulttuuripalvelu lähiöissä, mutta sitä tarvitaan lisää ja monipuolisesti. Tarvitaan kaupunginosa- tai lähiöfestivaaleja, kuten Pekka Saarnion mainitsema Kontufest, tarvitaan kaupunginosa-, lähiöjuhlia, mutta pitää miettiä, että miten voidaan tuoda esimerkiksi tyhjillään oleviin lähiöostareiden tiloihin kulttuuria, erilaisia pop-up-gallerioita. On tärkeää, että lähiöissä saa sen ensimmäisen kosketuksen kulttuuriin, koska se on kun on ensimmäistä kertaa käynyt taidemuseossa, galleriassa tai konsertissa, ollut lähifestivaaleilla, niin siitä on entistä helpompi mennä uusiin kulttuuritapahtumiin.

Lopuksi totean, arvoisa puheenjohtaja.

Koulut ovat äärimmäisen tärkeitä kulttuurin kannalta. Valtuutettu Karin puheenvuorossaan mainitsi tästä luokkayhteiskunnasta, joka näkyy

30.11.2011

kulttuurin kuluttamisessa ja siinä, kuinka lapset ja nuoret pääsevät kulttuurin pariin. Se, että koulussa pystytään tarjoamaan kulttuuria, antaa mahdollisuuden kaikille lapsille ja nuorille riippumatta vanhempien taloudellisesta tilanteesta tai siitä, että onko kiinnostusta, mahdollisuuksia tai ymmärrystä viedä kulttuurin pariin, ja sen vuoksi kannatan Pekka Saarnion pontta, joka hienolla tavalla toi esille sen, että kulttuuri kuuluu kaikille, riippumatta taloudellisesta tilanteesta.

Valtuutettu Romakkaniemi

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Meidän kannattaa muistaa, että kulttuuri on ensisijaisesti omaehtoista ja elävää toimintaa. Tällaista kulttuuristrategiaa käsiteltäessä on huomioitava, että liika yhteiskunnan ohjaaminen tai puuttuminen erityisesti uuden kulttuurin luomiseen ja syntyyn on väärä tapa. Yhteiskunnan ja Helsingin kaupunginkin on ensisijaisesti syytä luoda mahdollisuuksia ja tarjottava erilaisia alustoja monimuotoiselle ihmisten omaehtoiselle kulttuurin harjoittamiselle ja harrastamiselle. Toisaalta meillä on myös kulttuuri-instituutioita, jotka vuosisatojen säilymisen myötä osana yhteiskuntaa ja meidän elämäämme identiteetin luojana ovat oikeuttanut tällaiseen yhteiskunnan järjestämään ja tukemaan asemaan. Näitä ovat muun muassa orkesterit, teatterit ja monet muut täällä esille tuodut laitokset, joilla tämä institutionaalinen asema kulttuurielämässämme on. Näiden suhteen taas on tärkeää, että hyödynnetään näitä resursseja ja instituutioita mahdollisimman monipuolisesti. Esimerkkinä vaikka kaupunginorkesterin ilmaiskonsertit eri kaupunginosissa tai kummilapsitoiminta.

Minulla tähän liittyen olikin esitys. Mietin ensin ponnien tekemistä, mutta se vähän laajeni, ja jätinkin tänään aloitteen tämän kulttuuristrategian käsittelyn kunniaksi. Näin se etenee vähän huolellisempaan valmisteluun. Tämän aloitteen allekirjoitti 76 valtuutettua, joten toivon, että valmistelussa otetaan tämä yhteinen vahva tahto huomioon. Tämä liittyy Sibelius-konserttien järjestämiseen Sibelius-monumentilla. Me emme ole Sibelius-tarpeeksi ehkä hyödyntäneet tällä tavalla kansainvälisesti ehkä tunnetuimpana kulttuuripersonana, suomalaisena säveltäjän. Asuin useamman kuukauden vanhempainvapaalla ollessani tänä vuonna tuolla Puolassa, Varsovassa, jossa Chopin oli taas erittäin hyvin hyödynnetty Puolan ja Varsovan ikään kuin identiteetin luojana, ja siellä Łazienki-puistossa olevalla Chopin-muistomerkillä järjestettiin joka sunnuntai ilmaiskonsertteja, joita kaupunki fasilitoi. Näissä oli jopa yli 1 000 kuulijaa, ja siellä oli kioskimyyntiä ja erittäin tällainen hieno

30.11.2011

tunnelma turistien ja jokaisen varsovalaisen lähestyä korkeakulttuuria-kin.

Toivoisin, että kaupunki ottaisi tässä sellaisen johtavan roolin, että tällaisia samanlaisia konsertteja järjestettäisiin täällä Sibelius-monumentilla. Se olisi erinomainen kulttuuri- ja turismivetonaula kesäiselle Helsingille. Kannattaisi käyttää luovasti eri resursseja, meidän omaa kaupunginorkesteria, näitä oppilaitoksia, kuten Sibelius-Akatemiaa ja esimerkiksi Sibelius-seuran asiantuntemusta, mutta kaupungin on syytä olla tämän konserttitoiminnan käynnistäjänä ja fasilitoijana. Kustannuksia voi kattaa siten kun siellä Varsovassa, suositulla kioskimyynnillä siinä ohessa. Tämä olisi juuri myös tätä, että kulttuuri tuodaan aivan jokaisen kaupunkilaisen ulottuville. Konsultoin tämän aloitteen suhteen myös Sibelius-seuraa, joka tämän monumentin on perustanut, ja he lämpimästi eilisessä hallituksensa kokouksessa tätä aloitetta tukivat ja ovat tämän taiteellisen puolen osalta käytettävissä kaupungin yhteistyökumppanina myös jatkossa.

Toivon, että tämä aloite saa 76 valtuutetun voimalla myös vauhtia kaupungin rattaissa, jotta jo ensi kesänä meillä mahdollisuus olisi tästä nauttia. Kannatan myös valtuutettu Holopaisen ja Valtosen ponsia oikein lämpimästi.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Täällä on tuotu useissa puheenvuoroissa esille huoli kulttuurin ja sen harrastamisen ja harjoittamisen mahdollisuuksien epätasaisesti ja eriarvoisesti jakautumisesta Helsingin alueella. Toivon, että tämä viesti välittyy nyt tämän kokouksen jälkeen eteenpäin. Meillä on todellakin olemassa olevien kaupungin kulttuurilaitosten, koulujen, tilojen, lähikirjastojen ja monien muiden puitteissa mahdollisuus suuntautua ja suunnata toimintaa tietoisesti sillä tavalla, että esimerkiksi itäisen, koillisen ja pohjoisen Helsingin alueiden kulttuuritarjonta paranee ja että otetaan huomioon vähävaraiset helsinkiläiset ja heidän mahdollisuutensa päästä nauttimaan kulttuurista ja osallistumaan sen tekemiseen.

Haluaisin kuitenkin korostaa, että tässä tarvitaan myöskin investointeja ja uusia foorumeita esimerkiksi alueellisesti. Helsingissä tarvitaan sekä eräille nykyisille alueille kulttuuritaloja ja muita tiloja että sitten uusille rakenteilla oleville ja tuleville alueille kulttuuritoimintaa varten erityisiä tiloja. On vahinko, että 90-luvun lama pysäytti tällaisten Stoa ja Malmi-

30.11.2011

talon kaltaisten kulttuuritalojen kehittämisen, ja siihen pitäisi jatkossa panostaa uudelleen.

Valtuutettu Valpas

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan ensin Hurun pontta, ja sen lisäksi kannatan Karhuvaaran ponnessa kohtia 2 ja 3, Abdullan pontta sekä Valtosen pontta.

Täällä on paljon puhuttu juuri näistä erityisryhmistä. Tässähän nyt Musiikkitalo syksyllä avattiin, ja itsekin olin siellä läsnä ja totesinpa vain siinä sitten, että eipä se induktiosilmukka siellä talossa kuulukaan. Kun niitä jälkiselvittelyjä tehtiin, niin lähinnä suurin kysymys tuntui olevan se, että kun ministeri itse ei ollut paikalla, eikä esimerkiksi se, että nyt tällä hetkelläkin näyttää siltä, että tietyt ihmisryhmät eivät pääse ollenkaan osallisiksi Musiikkitalon musiikkitarjonnasta.

On ihan syytä kysyä, että eikö kulttuurin kuulukaan kuulua kaikille. Tällainen pikku kommentti vain tähän, että kun näitä kulttuuritapahtumia järjestetään, niin sitten olisi myös hyvä, että ne fasilitetit siellä taustalla olisivat kunnossa, jotta myöskin erityisryhmät voisivat osallistua täysipainoisesti, kun sellainen 140 miljoonan euron rakennus nyt on tehty.

Kiitos.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Ihan ensimmäiseksi kannatan Outi Alanko-Kahiluodon ja Zahra Abdullan ponsia. Varmaan kannatan monia muitakin ponsia, mutta en ole ehtinyt ihan kaikkia tavata läpi, että mitä sieltä löytyy. Aihe ja koko strategia on tietysti pääsääntöisesti koko valtuustoa yhdistävä. Täällä kukaan ei ehkä tunnustaudu kulttuurivihamieliseksi. Sitten aina, kun mietitään, mihin meillä resurssit riittävän, tulee tietysti näkemyseroja, ja usein voi käydä niin, että isojen hankkeiden äärellä me olemme innostuneita niistä näyttävistä uusista hankkeista, mutta unohdetaan, miten tämä peruskasvillisuus eli se sisällöntuottaminen ja yleisön saavutettavuus toteutuu. Me poliitikoitan emme tee taiteen sisältöjä, sitä tekevät taiteilijat. Jossain määrin sitä tekee kansalaiset osallistumalla kulttuuritapahtumien tekemiseen, jolloin tämä kulttuuri ja osallisuus ikään kuin leikkaavat toisiaan. Jos me teemme hyvää kulttuuripolitiikkaa, me teemme

30.11.2011

juuri sellaista kulttuuripolitiikkaa, joka tuottaa mahdollisuuksia tehdä hyvää ja osallistavaa kulttuuritoimintaa ja taiteen sisältöä. Tuossa paperissa on hyvää se, että se ottaa koko Helsingin huomioon. Hyvä. Minä kuulun siihen koulukuntaan, joka tuumaa, että meillä pitää olla samassa kaupungissa tilaa pienelle elitistiselle taiteen sisäiselle keskustelulle ja sen sisällölle, jotka tuottavat kumuloiden sitten muuta muuallekin kentälle, mutta meillä pitää olla sellaista, joka tavoittaa myös ihmiset, jotka eivät ole taiteen sisältöihin systemaattisesti ja pitkäjähtäimisesti perehtyneet. Kaikenlaista kulttuuritoimintaa pitää olla.

Sitten meidän täytyy nähdä juuri se tekijä ? hallintomuoto ja sitten varoa niitä isoja kulttuurihankkeita sellaisessa muodossa, että me emme mieti, minkälaisia oheisvaikutuksia sillä on juuri sisällön tuottamiseen. Poikkihallinnollisuus on meillä aina se puute. Silloin, kun ei ole rahaa, niin parasta olisi, ettei ainakaan hallinto heittäydy hankalaksi niitten hankkeiden eteen. Hirveän moni hyvä hanke ei ole rahasta kiinni vaan siitä, että meillä ei jousta rakenteet, meillä ei joustu virkamiesten selkäranka. No, selkärangan nyt ei ehkä kannatakaan joustaa, mutta sano-kaamme on liian jäykkä asenne siihen, että mistä oikeasti on kyse, kun ihmiset jotain haluavat tehdä.

Minulla on neljä pontta. Valitan, että niitä on useampia, mutta on niitä tuolla listassa ennestäänkin. Ensimmäinen pontteni koskee Tanssin taloa:

Valtuusto edellyttää, että Tanssin taloa toteutettaessa varmistetaan tarvittavat lisätuet tanssitaiteen tekemiselle siten, etteivät uuden talon välillisetkään kustannukset ka-venna tanssin sisällön tuottamisen mahdollisuuksia.

Tämä ? -hanke on minusta kannatettava. Helsingissä tanssitaiteen taso on kansainvälisesti korkea, siihen kannattaa satsata, mutta pahinta olisi, että tehtäisiin Tanssin talo tanssin nykyisten toimintaresurssien kustannuksella. Meillä on jo Musiikkitalona esimerkkinä siitä, että siellä loppuvat tekemisen rahat kesken, jolloin siitä talosta ei sitä samaa hyötyä saa. Tämä oli tiedossa jo etukäteen. Tanssitaiteen yleiset määrärahat on niin pienet, että jos me rupeamme sillä pyörittämään sitä taloa, niin kuulkaa siellä ei ole kohta sisältöä ollenkaan, että siellä tilataan sitten jotain ihan muuta esitystä sinne Tanssin taloon. Tämä on tärkeää nähdä silloin, kun hanke menee eteenpäin.

Sitten minulla on tällainen ponsi, joka kuuluu:

Valtuusto edellyttää, että kunkin uuden kulttuurihankkeen kohdalla arvioidaan myös mahdollisuutta sijoittaa se kan-

30.11.2011

takaupungin ulkopuolelle, erityisesti metroradan varteen
Itä-Helsinkiin.

En tietenkään tarkoita, että kaikkia hankkeita pitäisi sinne sijoittaa, kunhan edes joku sijoitettaisiin, ja sen takia aina uusien kohdalla olisi hyvä miettiä, taipuuko se siihen. Helsingin itäisin museo taitaa olla Herttoniemen vanhan myllyn museo, joka ei ole edes pääsääntöisesti auki. Sanokaa, jos joku muu tietää museon vielä idempää. Jos me katsoimme kaupungin pyörittämien kulttuuritoimijoiden karttaa kaupungilla, niin me tulemme kyllä huomaamaan, miten paljon... Totta kai siellä on Stoa, Vuotaloa ja kaikkia näitä, mutta minä tarkoitin nyt tässä kohtaa museoita. Ylipäänsä tämä alueellinen tasapainotusero ei toimi ihan parhaalla tavalla. En minä silti ajattele, että joka paikassa pitäisi olla saman verran. Totta kai ne ovat keskustassa isoimpia.

Minulla on vielä ne kaksi pontta, jotka luen tässä:

Kaupunkikulttuuria piristävien katuyrittäjien myyntipaikkoja ei kilpailuteta vain eniten maksavia suosien, vaan luodaan systeemi, joka kannustaa luovaan ideointiin ja yrittäjyyteen.

Se pelkkä rahakilpailu johtaa siihen, että ne parhaimmat hankkeet, missä on vähän rahaa aluksi, tippuvat pois kelkasta.

Sitten se viimeinen kuuluu näin:

Elefanttikorttelin museokeskus toteutetaan koko torikorttelien alueen kunnostussuunnitelmaan nähden toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisessa aikataulussa.

Jos sitä viivästytetään, se maksaa kaupungille tosi paljon sen takia, että niiden nyt käytössä olevien tilojen remontti myöhästyy. Meidän täytyy tehdä se siinä aikataulussa, kun se on suunniteltu, eikä tästä investoinista pidä säästää.

Kiitoksia.

Valtuutettu Autti

Osa jo kannattanutkin valtuutettu Hakasen ponsia, mutta jotta ne tulevat nyt kaikki sitten kannatettua, niin itse kannatan ponsia 1, 2 ja 4.

30.11.2011

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Kannatan valtuutettu Rantasen ponsia, kaikkia neljää.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Puheenjohtaja.

Olisin kannattanut valtuutettu Olli Valtosen pontta, joka koski kehitysvammaisten Musiikkitalon käyttämisen turvaamista, mutta sitä on varmaan kannatettu jo. Tässä kaupungissa ei ole paljon erityistukea tarvitseville tiloja, ja heidän ajanvietolleen ja kulttuurin nautinnolleen on tässä kaupungissa on mahdollisuuksia aika niukasti, joten olisin kannattanut, mutta minä luulen, että sitä on jo kannatettu.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos.

Kannatan varmuuden vuoksi Tuomas Rantasen ponsia, kun en ole ihan varma, tuliko kaikki kannatettua.

Haluaisin vielä tuoda sen verran näkökulmaa tästä kansalaisyhteiskunnasta, että toivon, että jatkossa strategiassa otettaisiin huomioon nykyistä huomattavasti voimakkaammin se, että panostetaan sellaiseen eri ryhmien omaehtoisen kulttuurin osallistavaan tuottamiseen, koska tämä voisi lisätä hyvinvointia ja vähentää yksinäisyyttä ja sitä kautta parantaa kansalaisten mielenterveyttä ja vähentää sitä kansantautia, masennustakin.

Esimerkiksi sosiaali- ja terveyssektorille toivon, että saataisiin enemmän sellaisia toimijoita, jotka tulisivat sinne päiväkoteihin, vanhusten palveluasumiseen tai kehitysvammaisten asumisyksiköihin, mielenterveyskuntoutujien tai nuorten pariin tekemään musiikkia, kuvataidetta ja draamaa heidän kanssaan yhdessä. Tällaisesta on erittäin hyviä kokemuksia sosiaalisektorilta, ja muun muassa tämä Myrsky-projekti, jota sosiaali- ja terveystoimikunta vuodesta toiseen aina esitellään, tarvitsisi vielä lisää haastajia, koska se on niin erinomainen. Toivon, että tulisi vielä paljon lisää tällaista. Muistan, talvella oli kulttuurin ja sosiaali- ja

30.11.2011

terveyspuolen yhteistyöstä, niin myös tämä sirkuksen huomioiminen tällaisissa vastaavissa. Siitä oli niin paljon iloa tullut näille ihmisille, että voisi sanoa, että vähemmästäkin tulee kannattavaksi.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Liittyen siihen, mitä puheenjohtaja juuri äsken sanoi, teen sellaisen korjauksen. Joudun tekemään näin ollen uuden ponnen, jota pitää sitten uudelleen kannattaa, varmistaakseni että sitä ei tulkita vastaehdotukseksi. Uudistetussa muodossa tämä ponsi, jonka nyt teen, kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kulttuuristrategiaa toteutettaessa otetaan huomioon vammaiset ja kehitysvammaiset.

Valtuutettu Valpas

Kannatan äskeistä Valtosen pontta.

Valtuutettu Snäll

Kiitoksia.

Olisin kannattanut Arja Karhuvaaran tekemiä ponsia.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä sain juuri virastoihmiseltä kuulla, että sanamuotoni ensimmäiseen ponteeseen on väärä ja lisäksi näitä ponsia on oikeasti viisi, ja nyt tässä sovelluksessa niistä näkyy vain kaksi, joissa kussakin on ilmeisesti viisi alaotsikkoa. Sitä ei nyt kukaan saa muutettua mihinkään suuntaan, eli käykö, että minä tuon paperilla nämä sinne? En tiedä, miten se korjataan, eikä kukaan muukaan näytä tietävän.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Voinko tehdä sen nyt? Ensimmäinen ponsi:

30.11.2011

Hyväksyessään Helsingin kaupungin kulttuuristrategian 2012–2017 kaupunginvaltuusto edellyttää, että lopullisessa strategian toimeenpanossa vahvistuu kohta ”Kulttuuri luo monipuolisia yrittäjyyden edellytyksiä”. Monipuolisesti elävä ja muuttuva kaupunkirakenne ja kulttuuritoimintaa tukeva päätöksenteko auttavat luomaan uutta yritystoimintaa ja vahvistavat kulttuuriyrittäjyyden ja sitä tukevan yrittäjyyden edellytyksiä.

Eli kaupunginvaltuusto edellyttää, että tämä ohjelma toteutetaan niin, että kulttuuri luo ja monipuolistaa yrittäjyyden edellytyksiä, mutta miten se nyt sitten kirjoitetaan tänne, niin se on sitten toinen juttu.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä on itse asiassa kansalaisten oikeusturvaa loukkaava tällainen kokouskäytäntö, missä valtuutetut eivät voi tehdä työtään rauhassa ja kunnolla.

Eli ponsi kuuluu:

Hyväksyessään Helsingin kaupungin kulttuuristrategian kaupunginvaltuusto edellyttää, että tämän ohjelman toteutus toteutetaan niin, että kulttuuri luo ja monipuolistaa yrittäjyyden edellytyksiä. Kaupungissa monipuolisesti elävä ja muuttuva kaupunkirakenne ja kulttuuritoimintaa tukeva päätöksenteko auttavat luomaan yritystoimintaa ja vahvistavat kulttuuriyrittäjyyden ja sitä tukevan yrittäjyyden edellytyksiä.

Valtuutettu Arhinmäki

Kulttuuri kuuluu kaikille.

Valtuutettu Enroth

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Karhuvaaran pontta.

30.11.2011

241 §

Esityslistan asia nro 12

SUUTARILAN TONTTIEN 40028/16-18, 40043/4, 40043/8, 40044/9-10, 40209/1-4, 40210/1 JA 40211/1 VUOKRAUSPERUSTEET

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtajat, hyvät valtuutetut

En ole pitkään aikaan puhunut näitten tonttien hinnoista ja vuokrausperusteista, mutta tällä hetkellä kiinnitin siihen hieman huomiota. Aikaisemminhan meille jaettiin tämä Suutarilan tonttien hintataso, ja se oli noin 1 000 euroa kerrosneliömetri. Nyt tässä vuokrauksen perusteena on hintataso 450 euroa kerrosneliömetri, eli tontit vuokrataan periaatteessa vajaaseen puoleen hintaan. Tein sellaisen laskelman, että tässä kaupunki menettää noin 300 000 euroa vuodessa vuokratuottoja verrattuna siihen, että tontit vuokrattaisiin käypään hintaan, ja jos ne pääomitetään, niin se on 4,5 miljoonaa euroa.

Voisi lisäksi todeta, että katsoin Maamittauslaitoksen tilastoja, että mikä on tonttien käypä hinta, niin se oli Järvenpäässä, Keravalla ja Siuntiossa korkeampi, millä Helsingin kaupunki on nyt vuokraamassa näitä tontteja. Ehkä pikku hiljaa jotain parannusta tähänkin pitäisi saada.

245 §

Esityslistan asia nro 16

SOSIAALITOIMEN JA TERVEYSTOIMEN ORGANISAATION UUDISTAMINEN

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut

30.11.2011

Sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisessä on kolme suurta mahdollisuutta. Kun organisaatiouudistusta jatketaan, erityisenä kohteena pitää olla paitsi hallinnon rakenteiden uudistaminen, myös johtamisen ja palveluiden kehittäminen. Tämä on tämä peruslinja. Näistä kolmesta mahdollisuudesta ensimmäinen on perusterveydenhuollon ja terveysasematyön kehittäminen vahvistaminen. Tähän antaisi nyt hyvät mahdollisuudet oman terveysterveystoimintayksikön perustaminen. Myös uusi terveydenhuoltolaki luo paineita erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyön kehittämiseksi, joten tämäkin laki luo kehittämisedellytykset organisaatiouudistuksen hyvälle onnistumiselle, kun nyt sitä myllätään uusiksi.

Toinen suuri mahdollisuus on ikääntyvän väestön palveluiden kokoaminen yhteen paikkaan. Tämä pitäisi mielestäni ehdottomasti toteuttaa, mutta tässä kokoamisessa on nähtävä ja otettava huomioon ikäihmisten erilaisuus sekä hoivan, hoidon ja palveluiden tarpeissa että myös ikäihmisten omien voimavarojen ja toimintakyvyn käytössä. Siksi esimerkiksi vanhenemiseen liittyvät fyysisten ja sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn nykyisiä kaupungin palvelukeskuksia on kehitettävä todelliseksi ikäkeskuksiksi, missä ihmiset voivat kohdata ja saada apua, palveluita, virkistystä ja niin edelleen. Toivon, että ikäihmisten ja vanhusten palveluyksikön kehittämisessä otetaan alusta lähtien mahdollisimman laaja poikkihallinnollinen ja ennaltaehkäisevä ote.

Kolmas suuri mahdollisuus on päivähoidon uudelleen organisointi ja orientaatio niin, että se voidaan nähdä entistä selkeämmin perheiden palveluna. Päivähoidon sijaintipaikka on herättänyt eniten intohimoja, ja todennäköisesti se tänäänkin tulee herättämään. On totta, että paikan valinta on myös lasten henkisen, sosiaalisen ja kognitiivisen kehittymisen filosofinen kysymys. Nähdäänkö lapsi vauvaiän, eli noin puoleentoista, kahden vuoden, jälkeen ensisijaisesti työelämään ja yhteiskuntaan koulutettavana vai annetaanko lapselle oikeus kehittyä lapsen omilla ehdoilla sosiaalisesti ja emotionaalisesti vailla tiukkoja kognitiivisia tavoitteita kohti peruskoulua ja opetusmaailmaa? Itse haluan antaa lapsille oikeuden olla lapsi mahdollisimman pitkään ja että perheet saavat tähän lapsuusaikaan tukea ja hoitoa oman päivähoitoyksikön toimesta. Se on perheiden palvelua, ja yksikön paikka on silloin sosiaali- ja terveystoimen ympäristö- ja kulttuurikehys.

Jos päivähoito halutaan nähdä varhaiskasvatuksena, niin silloin pitäisi minusta puhua selkeästi vain varhaiskasvatuksesta ja esikoulusta eli 6 ja 7 vuoden välisestä ajasta. Jos näin halutaan, niin silloin olisi viisaampaa puhua oppivelvollisuusiän laskemisesta 6 vuoteen ja liittää esikoulu peruskouluun.

30.11.2011

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Sosiaali- ja terveystoimen yhdistymistä ollaan Helsingissä odotettu pitkään. Suurimmat hyötyjäthän ovat siinä vanhukset siten, että hoitoketuissa osaoptimointi saadaan vähenemään, ja lastensuojelun asiakasperheet, jotka voivat saada helpommin ja varhemmin tukea. Suurin osa lastensuojelun sijoitusten taustoista liittyy päihteiden liikakäyttöön ja mielenterveysongelmiin. Mielellään jo neuvolavaiheessa voitaisiin näihin ongelmiin tulla paremmin apuun. Näin uskon, että huostaanottotarve voi vähentyä. Nämä ovat ne kaksi suurinta ryhmää, jotka tässä voivat hyötyä. Samalla voidaan vähentää myös inhimillistä kärsimystä tosi paljon.

Tämä päivähoiton paikkaon puhututtanut erittäin paljon. Muistan, että vuonna -97 jo tein aloitteen päivähoidosta opetustoimeen ja olin jo silloin yllättynyt siitä, että sosiaalisektorilla hannattiin vastaan. Täytyy myöntää, että en ihan vieläkaan ymmärrä niitä perusteita, ja haluan esittää palautuksen tässä. Perustelen kohta sen.

Kaupunginvaltuusto esittää, että asia palautetaan uuteen valmisteluun siten, että varhaiskasvatusvirasto sijoitetaan sivistys- ja henkilöstötoimen apulaiskaupunginjohtajan alaisuuteen.

Näinhän on myös Espoossa ja Vantaalla, ja uskoisin, että suurin piirtein vastaavalla tavalla kohta koko Suomessa. Nyt jo 60 %:ssa kunnista päivähoito on hallinnollisesti opetustoimen tai sivistystoimen alla. Subjektiviisen päivähoito-oikeuden saamisen jälkeen varhaiskasvatus on mielestäni yhtä paljon tai vähän sosiaalipalvelua kuin peruskoulukin. Niiden kannattaa olla samassa, jotta ei tehdä sitä lapsuuden pilkkomista. Nyt on selvästi ollut ongelmia siinä, kun tarpeeksi tukea ja apua kehitysongelmiin ei ole päivähoiton puolella saatu. Tämä on minulla keskeinen vaikutin tässä. Haluaisin, että se olisi siellä sivistystoimen puolella, jotta tällaisia odotellaan kun kouluun menee -asioita ei tulisi enempää. Jos varhaiskasvatusta ei siirretä sivistystoimeen nyt, niin uskon kuitenkin, että se sinne tullaan vielä siirtämään takuuvarmasti, koska valtakunnallisesti tähän suuntaan ollaan menossa niin vahvasti lähivuosina. Mielestäni tämä tuottaisi kaksi erillistä prosessia, ja olisi parempi, että tehtäisiin kerralla eikä niin, että ensin tehdään oma yksikkö,

30.11.2011

mikä on hallinnollisesti kuitenkin iso muutos, ja sitten vielä myöhemmin siirretään toiseen. Tämä on vähän tällaista löysässä hirressä pitämistä.

En tiedä, onko tässä jotain hätävarjelun liioitteluhuolta sitten tässä opetustoimiasiassa. Tässä on jotain minusta vähän kummallista, että miksi sitä sivistystoimessa olemista vastustetaan. Itse en löydä niitä syitä. Pitäisin parempana sitä, että varhaiskasvatus olisi kokonaan opetustoimen puolella omana linjanaan, mutta ymmärrän, että tässä vaiheessa tähän ei ole ehkä vielä mahdollista mennä. Tämä ruotsinkielisten paikka nyt sinne meni, ja silloin puhuttiin pilotista, mutta tämä pilotti on ilmeisesti vähän pidempään kestävä. Suomi on Euroopan ainoa maa, jossa sosiaali- ja terveysministeriön alaisuudessa on vielä varhaiskasvatus ja päivähoito, ja uskoisin, että lapsuuden arvostamista olisi se, että nähtäisiin, että varhaiskasvatus on arvokasta. Koulun aloittamisikää mielestäni ei pidä alentaa eikä esiopetusta siirtää koulu-nimisiin rakennuksiin. Suuret koulun rakennukset ovat usein rakennettu isommille oppilaille, itse en halua heitä sinne siirtää. Haluaisin varhaiskasvatuksen sivistystoimeen.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Varhaiskasvatus on erittäin arvokasta riippumatta siitä, missä sitä harastetaan, kodeissa, kouluissa vai päivähoidossa. Siitähän ei tässä ole ollenkaan kysymys. Vasemmistoliiton ryhmä ei näe mitään järkeä siinä, että päivähoito siirretään yhdestä mammuttivistokouluun toiseen mammuttivistokouluun. Parempi on näiden mammuttivistokoulujen järjestelmässä tehdä siitä erillinen virasto ja sille oma lautakunta. Silloin ainakin yhden kaupungin toiminnan johto tietää, mitä he ovat tekemässä ja mitkä ovat heidän tavoitteensa, ja heillä on varsin itsenäiset mahdollisuudet toteuttaa myöskin ne tavoitteet. Lisäksi sitten kuntalaisetkin tietää, kuka on vastuussa päivähoidosta.

Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Minustakin on hyvä, että päivähoito siirrettäisiin omaksi virastokseen, mutta kannatan kyllä pohjaesitystä eli sitä, että päivähoito ja varhaiskasvatus säilyisi sosiaali- ja terveystoimen alaisuudessa. Minusta tuo varhaiskasvatuksen siirto opetustoimeen tuntuu jonkinlaiselta OAJ:n propagandalta ja oman ay:n vaikutusvallan lisäämistavoitteelta pikemminkin kuin lapsen edun ajamiselta. Oma lapseni, joka on nyt 5-vuotias

30.11.2011

ja täyttää 6, on esikoulussa, ja näen, että niin pienet lapset ovat vielä aika pikkuisia, ja hyvä, että se linkki päivähoitoon on vielä olemassa. Esikouluilla ja kouluilla on itseasiassa yllättävän paljon yhteistyötä jo nykyäänkin, ja sitä voitaisiin kehittää. Ei ole mitään syytä, miksei varhainen puuttuminen toimisi myös päivähoidon puolella yhtä hyvin.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta on hyvä muistaa se, että varhaiskasvatus ei tarkoita samaa kuin koulu. Se ei tarkoita ollenkaan samaa. Se on ihan sieltä 1-vuotiaasta eteenpäin. Nyt ei puhuta missään pulpetissa istumisesta. Välillä vaikuttaa siltä, että tämä keskustelu kuitenkin viittaa siihen, että varhaiskasvatus olisi koulua. Varhaiskasvatusta tarkoittaa "educare"-sana englannissa, ja se kuvaa hyvin sitä, että siinä on se huolenpito ja kasvatus samassa ja se on nimenomaan se varhaiskasvatus. Mielestäni sen hyväksyminen olisi lapsuuden arvostamista. Koululla on paljon opittavaa varhaiskasvatuksesta, ja samassa rootelissa ne hyötyisivät toisistaan siinä suhteessa.

Valtuutettu Moisio

Puheenjohtaja, arvon valtuutetut.

Kannatan lämpimästi tätä ehdotusta sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisestä, joten keskityn nyt sitten tämän ehdotuksen epäkohtaan, joka on tämä päivähoidon viraston oikea paikka, joka olisi opetustoimi. Kannatan siis lämpimästi Sirkku Ingervon palautusesitystä. Ihmettelen suuresti erityisesti Kokoomuksen takinkääntöä tässä asiassa. Heidän kanssaan näitä keskusteluja on aikaisemmin monesti käyty. Haluan lainata erästä hyvää puhetta: "Ruotsinkielisen päivähoidon siirtäminen opetustoimeen yksin oli. Järkevintä on irrottaa sekä ruotsinkielinen että suomenkielinen päivähoito sosiaalitoimesta, sillä päivähoito ei kuulu perussosiaalipalveluihin." Näin sanoi Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Laura Rätty 19.8.2010 blogikirjoituksessaan, joka jatkuu näin: "Kesäkokouksessaan kokoomuksen valtuustoryhmä oli päättänyt siihen, että kun päivähoito on irrotettu sosiaalitoimesta kokonaisuudessaan, sosiaali- ja terveysvirasto olisi yhdistettävissä sopivankokoiseksi omaksi virastokseen." En tiedä yhtään selväkielisempää viestiä, mitä tästä asiasta voisi sanoa Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtajan toimesta. Täällä nyt sitten kuitenkin Rätty ehdottaa, että tämä päivä-

30.11.2011

hoito pidetään hänen omalla hallinnonalallaan eli siellä sosiaali- ja terveys-toimissa.

Välihuuto!

Ehkä vanhetessa tosiaan viisastuu. Valtuutettu Sari Sarkomaa on tehnyt aloitteen, jossa ehdotetaan suomenkielisen päivähoiton siirtämistä opetustoimeen 8.9.2010. Hän perustelee asiaa paremmin kuin itse kykenisin, joten tässä hänen erinomaisesta aloitteestaan pari otetta: "Varhaiskasvatuksen ja siihen kuuluvan esiopetuksen sekä perusopetuksen tulee muodostaa lapsen kehityksen kannalta johdonmukainen, etenevä kokonaisuus. Sosiaali- ja terveysministeriö selvitti tätä siirtoa jo 10 vuotta sitten, jolloin tultiin siihen tulokseen, että siirto on lapsen etu. Myös kansainväliset esimerkit tukevat varhaiskasvatuksen yhdistämistä opetustoimeen. Esimerkiksi Pohjoismaissa kuten Norjassa, Ruotsissa ja Islannissa sekä muualla EU:ssa on nähty tällaisen ratkaisun hyödyt. Monet kunnat ovat tehneet niin jo Suomessakin, usein kokoomuksen johdolla kuten Turussa. Kunnista saadun palautteen perusteella varhaiskasvatuksen siirtäminen kokonaan opetustoimeen parantaa myös toimijoiden välistä yhteistyötä." Tämä kaikki Sari Sarkomaan aloitteesta.

Aivan yhtä erinomaisesti kirjoittaa valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara Kokoomuksen blogissa 9.6.2008: "Omasta mielestäni lasten päivähoito on varhaiskasvatusta, ja koko päivähoito-osasto tulisi siirtää opetustoimeen. Tätä haluavat myös työntekijät." Vielä Piia Pakarinen omilla sivuillaan 20.9.2010: "Vantaalla päivähoito kuuluu opetustoimeen. Pitäisin sitä varhaisen puuttumisen kannalta tarpeellisena myös Helsingissä."

Puheenjohtaja.

Myös sosialidemokraatit ovat maan hallitusohjelmassa sitoutuneet siirtämään varhaiskasvatuksen opetus- ja kulttuuriministeriöön. Sehän on tällä hetkellä sosiaali- ja terveysministeriössä. Tämä valtakunnallinen suuntaus on selkeästi se, johon myös sosialidemokraatit kuten muutkin hallitusryhmät ovat sitoutuneet. Kaikki argumentit tukevat päivähoiton siirtämistä opetustoimeen. Kaikki täällä olevat ryhmät ovat sitä jossain muodossa kannattaneet. En juurikaan keksi tälle historialliselle takin-käännölle mitään muuta perustetta kuin sen, että demareilla ja Kokoomuksella on sopimus siitä, että tällä kaudella ei muuteta näiden apulaiskaupunginjohtajan rootelijakoa tai poliittista tasapainoa. Siinä jää kyllä järki ja toivo poliittisen sopimuksen jalkoihin.

30.11.2011

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtajat. Arvoisat valtuutetut.

Päivähoito tai varhaiskasvatus, josta sanasta myös itse pidän, sijoittuu selkeästi sosiaalipalveluiden ja myös opetuksen välimaastoon. Sen vuoksi tämä kysymys ei ole mitenkään helppo: pitäisikö päivähoidon kuulua sosiaalitoimeen vai sivistystoimeen. Mielestäni tärkeintä on, että varhaiskasvatuksen paikka päätetään riittävän analyysin jälkeen eikä jonkinlaisena automaationa siksi, koska muutkin niin tekevät tai edes koska valtakunnallisesti niin tehdään. Nyt päätämme, miten parhaiten järjestetään lapsi- ja perhelähtöinen palvelu Helsingissä näillä lapsimäärillä ja näillä hoidon volyyymeilla: 33 500 lasta, 5 600 työntekijää, yli 500 toimipistettä.

Olen pitkällisen pohdinnan jälkeen päätenyt kannattamaan pohjaesitystä, koska katson, että siten voitaisiin parhaiten järjestää lapsi- ja perhelähtöinen päivähoito ja varhaiskasvatus Helsingissä. Suomikin on tehnyt erilaisia ratkaisuja esimerkiksi oppivelvollisuuden suhteen. Näissä asioissa ei ole yhtä totuutta, vaan asioita voi katsoa monesta näkökulmasta. Kannatan siis tässä päivähoidon kysymyksessä pohjaesitystä.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuuston strategiaohjelmassa korostetaan asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja palvelujen kehittämistä asukkaiden tarpeista lähtien. Tämä ehdotus sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisestä jättivirastoksi perustuu kuitenkin vain konsulttifirma Deloitteen selvitykseen, jota tehtäessä ei ole kuultu millään tavalla asukkaita eikä tehty mitään konkreettista arviota palvelujen tarpeesta.

Nämä ovat ne perussyyt, jotka varmaan ovat johtaneet siihen tilanteeseen, jossa me nyt olemme, eli käydään eräänlaista hallinnollista laattikkoleikkiä. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä ei kannata tällaisen jättiviraston perustamista. Palaan tähän asiaan sitten myöhemmin.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

30.11.2011

En kannata palautusta. Kannatan kaupunginhallituksen esitystä eli myös esitystä omasta varhaiskasvatusvirastosta sosiaali- ja terveystoimen alaisuudessa. Olen itse ihan pokkana kääntänyt takkini sen jälkeen, kun opetuslautakunta käsitteli tätä asiaa viime syksyssä, jolloin kannatin suomenkielisen päivähoidon siirtämistä opetustoimeen. Ajattelin, että tulen tämän takinkääntöni perustelemaan vielä tarkemmin siten, kun tämä palautuskeskustelu on käyty.

Lainaisin nyt tässä kohtaa sosiaalilautakunnan lausuntoa viime lokakuulta. Olen tutustunut siihen vasta opetuslautakunnan lausumisen jälkeen: ”Varhaiskasvatus tukee perheitä niiden kasvatustehtävässä, ja perheiden rooli osana varhaiskasvatuksen toimintaa on erilainen kuin perusopetuksessa. Esimerkiksi kotihoidontuki on olennainen osa kokonaisuutta. Leikkipuistot tarjoavat toiminta-areenoita vertaistoiminnalle, järjestöille sekä myös sosiaali- ja terveystoiminnalle. Yksityiset palveluntuottajat täydentävät varhaiskasvatuksen kokonaisuutta yksityisen hoidon tuen ja palvelusetelien käytön laajentuessa.” Lisäksi lausunnossa todetaan, että ”Varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen on nopearytmistä ja alati muuttuvaa. Se eroaa perusopetuksen järjestämisestä monimuotoisten hoitomuotojen, perheiden valintojen ja elämäntilanteiden vaihtelun vuoksi. Siltä osin toiminnan luonne on lähellä sosiaali- ja terveystoimen palveluja. Rooli lapsiperheiden varhaisen tuen ja lastensuojelun tarpeen ennaltaehkäisyssä kannalta on merkittävä.” Minun mielestäni nämä ovat hyviä perusteluita.

Mielestäni tärkeintä päivähoidon paikkaa mietittäessä on se, että päivähoito saa oman virastonsa ylipäättään ja että sen toiminnasta päättää oma lautakunta. Minulla ei olisi mitään sitäköön vastaan, että tämä varhaiskasvatusvirasto toimisi sivistystoimen alaisuudessa, ja ymmärrän perustelut tällekin enkä pidä niitä mitenkään turhina, eli valtuutettu Ingervon tekemä vastaesitys on siis ihan hyvä sekin. Koska tässä kaupunginhallituksen esityksessä kuitenkin todetaan, että päivähoitopalvelujen organisoimisessa oleellista on palvelun sujuva käyttö perheiden ja lasten näkökulmasta, kannatan palautusta. Ei, anteeksi, en kannata palautusta vaan pohjaesitystä. Sitten jupistaan lisää myöhemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Valtonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan perustella, miksi en kannata palauttamista vaan kannatan tätä pohjaehdotusta. Syitä on oikeastaan neljä, vaikka voisi niitä olla

30.11.2011

enemmänkin. Ensimmäinen syy on se, että kysymys on siitä, että varhainen lapsuus on itseisarvo ja että varhaista lapsuutta ei saisi nähdä syöttöliikenneasemana peruskouluun, lukioon ja ammattikouluun, vaan se on ihan oma, arvokas juttunsa, jolla ei tarvitse olla mitään tekemistä suoranaisesti koulun kanssa, vaikka sitten, kun kouluikä lähestyy, niin toki se tarrapinta tarvitaan.

Paljon vielä merkittävämpi peruste nousee sen pohjalta, mitä sosiaalilautakunnassa näen. Siinä on kysymys lastensuojelusta ja varhaisesta puuttumisesta. Haluan ihan vain todeta sen, että siis Helsingin todennäköisesti suurin ongelma tällä hetkellä liittyy lastensuojeluun. Nyt tilanne on sellainen, että yksi tai kaksi ikäluokkaa on jo menetetty eikä niille oikeastaan voida tehdä mitään. Meidän ainoa mahdollisuutemme muuttaa tilannetta on tehostaa varhaista puuttumista.

Tässä siis sosiaali- ja terveystieteiden verkko on täysin ylivoimainen tämän päivähoitoon paikan suhteen. Kolmanneksi, päivähoitolla ja koululla on täysin kaksi eri missiota, ja niitä kannattaa arvostaa. Päivähoitoon missio on syli ja koulun missio on taas sitten pää. Neljäs, eikä sekään ihan pieni syy: tiesittekö, että päivähoitossa vanhemmilta joka toinen vuosi asiakaskyselyissä tiedustellaan, minkälaiset ne suhteet ovat, ja se tulos on tällä hetkellä aivan käsittämättömän positiivinen. Sen takia minun mielestäni ei kannata lähteä muuttamaan tätä.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Keskustan piirissä valtakunnallisesti eri puolilla maata on ollut selkeästi kahdenlaista näkemystä siitä, mihin päivähoitoon pitäisi hallinnollisesti sijoittua, sivistys-/opetustoimeen vai sosiaalitoimeen. Itse olen pitkään ollut sitä mieltä aiemmin, että päivähoitoon pitää olla sosiaalitoimessa. Tällä hetkellä ymmärrän varsin hyvin myös niitä puheenvuoroja, joissa esitetään, että päivähoitoon paikka olisi luontevammin osana opetustoimea. Näen nyt kaupunginhallituksen tekemän esityksen tietynlaisena kompromissina, jossa on tietyllä tavalla haluttu kuulla monenlaisia puheenvuoroja aiheesta. Siksi kannatan tällä hetkellä kaupunginhallituksen esitystä.

Näen kuitenkin sen hyvin selkeänä, että se, mihin tahansa hallinnonalaan päivähoito sijoittuu, ei saisi olla esteenä sille, minkälaista käytännön toiminta on. Se ei ole ollut sitä käsittääkseni tälläkään hetkellä eikä pitäisi ainakaan olla eikä sen pitäisi olla sitä jatkossakaan. Erityisesti siinä tilanteessa, jos päivähoito on oma virastonsa, on riski, että

30.11.2011

virastojen välille tulee raja-aitoja, mutta kun lähdetään tietyllä tavalla puhtaalta pöydältä liikkeelle niin kuin pitäisi, alusta asti on rakennettava yhteistyökuvioita niin sivistystoimeen kuin sosiaalitoimen eri toimijoihin rakentavasti lähtien siitä liikkeelle, että tavoitteena on palvella perheitä ja lapsia. Päivähoito on sekä hoivaa, kasvatusta että myös tietyltä osin opetusta, erityisesti esiopetuksen osalta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En todellakaan kannata palautusta, vaan kannatan Laura Rädyn ja kaupunginhallituksen esitystä siitä, että tehdään lasten päivähoidosta oma virasto ja jätetään se sosiaali- ja terveystoimeen, sillä nyt Helsingissä on viimeinen hetki toimia ja saada hoitoketjut sosiaali- ja terveydenhuollossa toimimaan, sillä huoltosuhde heikkenee nopeasti. Jos vanhusten palveluasumista merkitään 100:lla, niin 15 vuoden kuluttua se on 180. Vanhusten laitospaikkojen tarve kasvaa yli kaksinkertaiseksi, juuri niitten paikkojen, joita me innolla olemme sulkeneet. Kuntien rakennelaki- ja valtiosuusuudistus on aivan ovella.

Meidän tulee trimmata toimintamme niin, että se vastaa vanhenevaa väestöä, henkilöstöpulaa, niukkenevaa taloutta ja kasvavia terveyseroja. Meillä on kertakaikkiaan varaa nyt tehdä sellaisia liikkeitä, että me lähdemme muuttamaan tällaisia suuria asioita, kun suurin osa kuitenkin siitä henkilöstöstä, joka toimii lasten päivähoidossa, on sitä mieltä, että he haluavat oman viraston ja jäädä tänne sosiaali- ja terveystoimeen. Tehdään näin ja lopetetaan tämä keskustelu tästä asiasta.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack ordförande.

Jag anser nog att den här frågan skall återremitteras. Meillä on kokemusta siitä, millä lailla lastensuojelu on esimerkiksi Kokoomusvetoisessa Espoossa toiminut jo 10, ei lastensuojelu vaan lasten päivähoito, vuoden ajan, ja en millään voi olla muuta mieltä, koska olen seurannut nyt tätä ruotsinkielistä päivähoitoa siellä opetustoimen puolella. Minkäänlaista liikettä sen suhteen, että siellä olisi koulunkäyntiä varhaistettu tai jonkinlaisia rakenteellisia huononnuksia tapahtunut, ei ole nähtävissä. Sen sijaan henkilöstön koulutuksen suhteen linjalla on ollut huomattavan paljon helpompi järjestää yhdessä asioita.

30.11.2011

Myös palveluverkon kehittämisen suhteen on ollut helpompaa järjestää niin, että päiväkodit löytyisivät mahdollisimman läheltä sitä lähikoulua, puhumattakaan sitten iltapäivätoiminnan järjestämisestä. Nythän on niin, että meillä yhä useampi 7- ja 8-vuotias 1.- ja 2.-luokkalainen tarvitsee itse asiassa päiväkotimaista hoitoa koko koulupäivän ajan. Koulupäivän aikana on 4 tuntia opetusta, sen jälkeen 4 tai jopa 5 tuntia ilta-päivähoitoa, ja yhä enenevässä meidän helsinkiläiset lapsemme tarvitsevat tätä, joten en kyllä nyt millään pysty ymmärtämään, mistä syystä tämä takinkäänös on tapahtunut ja mitkä ne argumentit sen takana ovat, muuta kuin että tässä on kysymys jostain ehkä pienille ryhmille käsittämättömästä sopimisesta tai sopimattomuudesta.

Murrosikäisten lasten suhteen vielä haluan mainita, että huostaanottoa tarvitaan kouluissa nimenomaan murrosikäisten lasten suhteen. Toivon todella, että lastensuojelu parantaa siellä tätä toimivuutta ja että nämä murrosikäisetkin pääsevät lastensuojelun toimenpiteiden pariin.

Kiitos.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata tämän asian palauttamista. Haluan pitää lasten päivähoiton sosiaalitoimessa omana virastonaan sosiaalitoimen alaisuudessa. Muodostin tämän oman kantani pääasiassa tai täysin sen perusteella, mikä on lapsen etu. Haluan, että lapset saavat pysyä lapsina mahdollisimman pitkään ja että heistä ei tehdä pieniä koululaisia liian pieninä.

Toisaalta myös haluan, että tämä varhaisen puuttumisen turvaverkosto ja -verkko on mahdollisimman tiheä, ja sosiaalitoimessa se varmastikin toteutuu. Tietysti minähän itse olen hyvä asiantuntija näissä lasten asioissa, kun minulla ei ole itselläni yhtään lasta, mutta minulla on onneksi ilo toimia ylimääräisenä varamummona kuudelle lapselle, ja siksi katson näitä asioita lapsen näkökulmasta. Kannatan tätä pohjaesitystä enkä palauttamista.

Kiitos.

Valtuutettu Paavolainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

30.11.2011

Kannatan myös tätä pohjaesitystä. Täällä on viitattu siihen, että kaikkialla muuallakin lasten päivähoito, kuten hallitusohjelmassakin ollaan nähty, on siirtynyt sosiaali- ja terveystoimesta. Se on niin kuin se asia on totuttu näkemään. Minun mielestäni tässä on kysymys lasten oikeuksien kehittämisestä ja kehittymisestä. Pieni lapsi ja varhaislapsuus on aivan ainutlaatuinen ajanjakso, jonka aikana lapsi elää maagista elämänvaihetta, jossa totuus ja satu sekoittuvat ja jossa hän ei missään tapauksessa kykene minkäänlaiseen itsenäiseen toimintaan. Lastensuojelulaissakin puhutaan siitä, että koko perhe on aina asiakkaana silloin kun lapsi on asiakkaana. Varhaiskasvatuksessa on kysymys juuri tästä.

Minusta tämä on hieno aloitteellinen ehdotus sellaisen varhaiskasvatustusviraston perustamisesta, jossa monialaisesti lasten päivähoito, perhepäivähoito, lasten leikkipuistotoiminta, avoimet kerhot ja lapsiperheiden palvelut tiiviisti liittyvät. Minulla oli ilo tutustua helsinkiläiseen päivähoitoon viime kesänä lastentarhanopettajan vuorotteluvapaan sijaisena, ja olin kahdessa eri päiväkodissa ja kuudessa eri ryhmässä ja tutustuin moniin vanhempiin.

Tein lennossa myös gallupia tästä asiasta ja tutustuin niihin muihinkin kuin korkeakoulutuksen saaneisiin päiväkodin työntekijöihin. Siellä on ainutlaatuinen, hieno työntekijöiden arvoverkko sämpylöitä leipovine Palmian täteineen. Kannatan lämpimästi tätä varhaiskasvatustusviraston perustamista sosiaalitoimen alaisuuteen.

Valtuutettu Rantanen

Kannatan itse palautusta. Ylipäänsä tässä yhdistämisen asiassa on tietenkin tarkoitus nähdä isojen hallinnollisten yksiköiden yhdistämisessä se etu, että ne eivät enää säästäisi naapuritonteille, kuten tiedetään vaikka juuri näitten huonokuntoisten vanhusten kohtaloista, joista täällä on puhuttu niin kauan, kun minä olen valtuutettu ollut. Millä lailla saadaan hallintokuntien välistä kilpailua jotenkin toimimaan? Minä olen varma, että tässä isossa yhdistämishankkeessa ei kaikkia ongelmia ratkaista, koska vaikka se yksi kuilu saadaan jostain kohtaa kiinni, niin isossa hallinnossa syntyy kuitenkin erinäisiä sellaisia katvealueita tai on jäykkyyttä, joka syntyy taas sitten sen itse koneiston kasvaessa. Siitä huolimatta minusta tuo pääesitys on kannatettava ainakin esitetyillä asioilla, mutta varoitan siitä, että se ei suinkaan ratkaise kaikkia ongelmia. Meidän täytyy ruveta miettimään sitä hallinnon toisenlaista joustamista ja järkevyyttä.

30.11.2011

Tätä päivähoiton sijoittamista, mihin tämä palautusesitys liittyy, nimenomaan kannatan. Minusta on suorastaan falskia, että täällä puhutaan lapsen edusta ja lasten oikeuksien kehittämisestä ja muusta sellaisesta. Totta kai kaikki me ajamme lapsen etua ja lasten oikeuksien kehittämistä, niin kuin ajavat kaikki ne kunnat, jotka ovat tämän saman ratkaisun tehneet, tai ne maat Euroopassa, jotka ovat päätyneet siihen ratkaisuun, että tämän voi laittaa opetukseen ja sivistykseen.

Oma kokemukseni, omat muksuni ovat nyt ala-asteella, oli nimenomaan päiväkodeista se, että päiväkotien tällainen erityislasten hoito ja kaikki ne ongelmat, joita oppimiseen liittyy, eivät aina tule hoidetuksi parhaalla tavalla johtuen resurssipulasta. Tämä kaatuu sitten opettajien ja koulujen haasteeksi. Jos tämä ketju toimisi ehjemmin, me voisimme miettiä nimenomaan juuri niitten pudokkaiden tai potentiaalisten pudokkaiden asioiden paremmin hoitamista jo ennen kouluvaihetta, mikä olisi oikeasti oppimisen oppimisen ja sosiaalistumisen kannalta ihan tähdellistä. Ihan tämän yksinkertaisen ajatuksen kannalta pidän tähdellisenä, että tätä ketjua voisi ajatella toimivampana tällä tavalla.

Valtionjako on toinen niin kuin kuulimme, ja totta kai tässä seuraa nyt se, että jos me teemme nyt tämä päätös niin kuin nyt näyttää tämän esityksen mukaan, niin me palaamme tähän päätökseen viimeistään siinä vaiheessa, kun tätä kaupunginjohtajan rootelijakoa seuraavan kerran muutetaan. Tämä on ihan selvä, koska me teemme valtion puolella nämä ratkaisut. Me vain sähläämme tämän asian kanssa, tehdään kaksi hallinnon uudistusta parin vuoden välein. Onko järkeä?

Valtuutettu Urho

Kiitos.

Hyvät valtuutetut.

En mitenkään kannata palautusta päivähoiton toimien toisinjärjestämisen suhteen. 9 vuotta sitten tuli laki esiopetuksen järjestämisestä 6-vuotiaille. Täällä oli työryhmä, jossa muun muassa Anna-Maria Soininvaara oli mukana kanssani luottamusmiehistä, ja pitkällisen työn ja seikkaperäisen suunnittelun jälkeen esiopetus päätettiin jättää Helsingissä sosiaalitoimeen, osaksi perheiden palveluja. Täällä on käyty vähän samantyyppisiä keskusteluja jo nyt. Minkä takia silloin päädyttiin tähän? Siksi, että se on osa perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä.

Nyt meillä on päivähoitovirasto, jonka palveluihin lasten perheet ovat tyytyväisiä. Henkilöstö toivoo yhteistyötä sosiaalitoimeen. Kyllä minä

30.11.2011

ihmettelen sellaista lausetta, jos sanotaan, että erityisopetusta tarvitsevien lasten tarpeet eivät tule päivähoidossa huomioiduksi, mutta ne tulisivat sitten, jos päivähoito olisi opetustoimessa. Aivan höpsöä. Ei ole syytä sellaista rakennetta lähteä rikkomaan, joka tässä kaupungissa toimii hyvin. Kannatan nykyistä pohjaesitystä, tätä omaa virastoa ja sosiaalitoimen apulaiskaupunginjohtajan alaisena toimimista.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen aika imarreltu. Valtuutettu Moisio oli tutkinut vanhoja puheitani, ja totean vain, että olen samaa mieltä kuin aikaisemminkin, eli että päivähoito pitäisi olla opetustoimen alaisuudessa, ja siis kannatan palautusta.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan ehdottomasti valtuutettu Ingervon palautusesitystä. Olen kannattanut tätä asiaa eduskunnassa ja kannatan myös Helsingin kaupungissa sitä, että päivähoidon ja varhaiskasvatuksen paikka olisi ilman muuta opetustoimessa tai sivistystoimessa perusopetuksen rinnalla, koska olen sitä mieltä, että myös kaikilla hallinnollisilla ratkaisuilla ja päätöksillä pitää tukea lapsen oikeutta turvalliseen, myönteiseen kehitykseen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kautta perusopetukseen. Näen nimenomaan näiden välillä jatkumon, jossa jos ollaan viisaita niin toimitaan nimenomaan sillä tavalla, että madalletaan raja-aitoja hallintokuntien välillä.

Minä näen niin, että lapsen etua ei palvele se, että hallintokuntien välillä on korkeat aidat, joiden välinen yhteistyö tosiasiaa ei useastikaan suju parhaalla mahdollisella tavalla, vaikka hyvää tahtoa olisi. On hirveän tärkeää, että jos me haluamme nyt esimerkiksi vaikka parantaa tätä varhaista puuttumista, josta paljon puhutaan tai ehkäistä lasten tai nuorten syrjäytymistä jopa, niin silloin on kauhean tärkeää se, että pysytään takaamaan se tiedon kulku niiden aikuisten välillä, jotka toimivat lasten ja nuorten kanssa. Jo siitä syystä minun mielestäni on ihan selvää, että on lapsen parhaaksi sellainen järjestely, että päivähoito ja esiopetus ovat samassa hallintokunnassa perusopetuksen kanssa.

30.11.2011

Minun täytyy sanoa, että minä olen, niin kuin monet muutkin täällä, todella pettynyt Kokoomuksen takinkääntöön tässä asiassa enkä ymmärrä, että mikä ihme siihen on syynä.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kannatan palautusta. Tässä esimerkiksi Maria Björnberg-Enckell piti erittäin hyvän puheenvuoron asiasta. Antaisin itse painoarvoa henkilöstön toiveelle ja osaavan henkilöstön saannille. Ei todellakaan pidä paikkaansa, toisin kuin täällä on viitattu muutamassa puheenvuorossa, että koko henkilöstö nimenomaan kannattaisi sosiaali- ja terveystoimessa pysymistä. Päinvastoin. Hyvää päivähoitoa voidaan suunnitella osaavan ja motivoituneen henkilöstön resurssien avulla. Tästä meille on tullut yhteydenottoja runsaasti. Suuri osa henkilöstöstä kokee, että päivähoiton paikka on enemmänkin opetus- ja sivistystoimessa.

Totta kai tässä on lasten hyvinvointi lähtökohtana. Jokainen vanhempi, joka jättää lapsensa sinne päivähoitoon pitkäksi päiväksi, toivoo että hän on mahdollisimman hyvissä käsissä. Kyllä se henkilöstö on siellä se keskeinen tekijä siinä, miten hyvää huolta niistä lapsista pidetään ja miten hyvin se toiminta on siellä suunniteltu. Tämä varhaiskasvatuksen koulutushan tapahtuu erikseen opetuksen koulutuksesta, ja siellä on erittäin hyvää, motivoitunutta henkilöstöä, josta kuitenkin osa ei sitten pääsy töihin päiväkoteihin. Laura Rättyö on itse nostanut esiin sen, että meillä on pulaa jo nyt lastentarhanopettajista, ja tämä tilanne ei tule parantumaan. Nimenomaan siellä lastentarhanopettajakoulutuksen puolella ja lastentarhanopettajien keskuudessa toivotaan sitä, että päivähoito koettaisiin osaksi sivistys- ja opetustoimea ja osaksi varhaiskasvatusta eikä sosiaalitoimea.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä meidän nyt täytyy katsoa tätä totuutta silmiin. Meillä on erittäin suuri urakka edessä, kun me saamme nämä hoitoketjut sosiaalitoimessa ja terveydenhoidossa kuntoon. Ei kannata miettiä tätä lasten päivähoitoa, koska siitä tulee oma virasto. Ei siitä kannata riidellä.

30.11.2011

Valtuutettu Perkiö

Kiitos, puheenjohtaja.

Päivähoito opetustoimen osaksi on ollut Kokoomuspuolueen linja hyvin pitkään. Helsingissä ei ole selvästikään kuntatasolla ollut valmiuksia toteuttaa tätä puolueen linjaa. Tämä on tavallaan kunta politiikan ongelma. Kaupunginhallituksen esitys on Kokoomuspuolueen kannalta vähän oudoksuttava. En lähde sitä kuitenkaan vastustamaan tässä ryhmän jäsenenä. Olen Kokoomuspoliitikko ja kuitenkin kannatan puolueen valtakunnallista linjaa. Ota tästä nyt sitten selvää.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan varmistaa, että kaikki ymmärtävät sen, että sekä päivähoidossa on hyvä henkilöstö että kouluissa päteviä työntekijöitä nykyään saadaan tosi hyvin ja on hyvä henkilöstö. Nyt ei ole siitä kyse, mutta lasten kehityksen tukemisen kannalta tämä tilanne ei ole vielä yhtään optimaalinen, ja selvää on se, että varhaiskasvatuksessa ei ole tähän mennessä pystytty riittävästi panostamaan esimerkiksi suomen kielen ja kotikielen oppimiseen niin, että ei tarvitse sitten Suomessa syntyneiden päivähoidossa olleiden olla valmistavilla luokilla jopa useita vuosia. Minusta tämä on yksi sellainen iso pullonkaula, joka siellä näkyy. Sitä mitä mitataan, sitä tehdään, ja päivähoidossa mittarit ovat olleet välillä käyttöasteita, välillä suhdelukuja, ja minun mielestäni nämä eivät kumpikaan kuvaa sellaista lapsuuden arvostamista kovinkaan paljon.

Se ei ole siis henkilöstön vika, että me poliitikot olemme tällaisia mittareita siellä pitäneet. Mietin sitä, että onko niin, että Kokoomus siis varsinaisesti kannattaa päivähoidon ja varhaiskasvatuksen siirtämistä opetus- ja sivistystoimeen, mutta haluaa varmistaa, että se on oman apulaiskaupunginjohtajan hyppysissä eikä halua päästää sieltä pois. Tämä herättää minussa aika paljon huolta siitä, että mitä suunnitelmia siellä nyt sitten on, jos näin on, ja mikä osaoptimointimahdollisuus siellä sitten tässä on. Halutaanko nyt vaikka erityisesti yksityistää paljon päivähoitoa jatkossa vai mikä tässä on se tausta? Ymmärrän, että Laura Rättyö on mukava tyyppi ja näin, mutta mikä tässä on? Minusta se ei saisi olla se painavin peruste, mutta jotenkin vaikuttaa siltä, että se tässä kuitenkin sitä on.

30.11.2011

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan asian palauttamista ja olen valtakunnallisella linjalla, eli opetustoimen tai sivistystoimen alaisuuteen pitäisi saada varhaiskasvatus. Ei muuta.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

Edelleenkin vastustan palauttamista ja ihmettelen tätä asian politisointia. Emmekö me nyt ole täällä pienten lasten hoidosta ja hyvinvoinnista päättämässä? Turha yrittää kääntää tätä jonkinnäköiseksi puoluekysymykseksi. Niin kuin näkyy, Kokoomuksessakin on erilaisia mielipiteitä. Me olemme yksilöitä eikä mitään ihmeellisiä puolueen tahtoa toteuttavia robotteja. Anteeksi nyt vain, olen ihan loukkaantunut tuosta.

Vielä toteaisin, että tässä on paitsi lasten etu kyseessä, myös henkilöstön asia. Jos kaikki eivät tienneet, niin yleensä päivähoitoryhmässä on neljä työntekijää, jos ajatellaan sellaista isoa peruspäivähoitoryhmää, ja heistä vain yksi on lastentarhanopettajia ja muut kolme ovat lastenhoitajia. Nämä kolme sieltä ryhmästä haluaisivat pysyä sosiaali- ja terveystoimen puolella, ja vain se yksi neljäsosa haluaisi siirtyä opetustoimen alaisuuteen. Kyllä tavallaan henkilöstöäkin kannattaa tässä nyt kuunnella ja toimia pohjaesityksen mukaisesti.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuustoryhmä.

Ensimmäiseksi ehkä valtuutettu Moisiolle viestin, tai en tiedä, kuka sen Vihreiden likasanko-osaston kaivelun oli tehnyt. En tiedä, oliko Elina tehnyt sen itse vai ei, mutta kun lukee tuolta Kokoomuksen valtuustoryhmän kannanottoa aiheen tiimoilta netistä, niin siellä ei missään vaiheessa sanota mitään sivistystoimeen päivähoidon siirtämisestä, vaan siellä otetaan kantaa siihen, että sen pitäisi olla oma virastonsa, joten se valtuutettu Moisiolle terveisinä.

Joka tapauksessa sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudistaminen on valtava projekti, niin kuin hyvin tiedetään. On hyvä, että puhutaan muustakin kuin päivähoidosta. Se on ehdottomasti myös kannatet-

30.11.2011

tava uudistus. Tässä Helsinki valitettavasti tulee jäljessä muita suuria kaupunkejamme. Uudistuksen keskipisteessä tulee olla asiakas, ja sen pitää olla kaupunkilaisen ja palvelujen käyttäjän näkökulmasta tehty, ei meidän poliitikkojen, ei virkamiesten, ei virkamiesten mahdollisen aseman organisaatiossa. Vuosi aikaa tälle valmistelulle on oikeasti tiukka, mutta se on riittävä.

Muutoksen tuoma epävarmuus ei saa olla myöskään liian pitkä, vaan eteenpäin pitää päästä ja päätöksiä pitää pystyä tekemään. Valmistelun pitäisi ja pitää pysyä ja olla ennakkoluulotonta. Toivoin, että tulisi out of the box -ajattelua. Se suosisi sitä hoitoketjua ja palvelutasoa, palvelun laatua ja asiakasta mutta korostaisi myös kustannustehokkuutta. Kuten totesin, täällä on paljon keskusteltu päivähoitoviraston sijainnista, ja näitte, miten meidän ryhmämme siinä käyttäytyi, eli olimme esityksen kannalla suhteellisen suurella enemmistöllä.

Toinen asia, joka on saanut melkoisen suuren huomion, on ollut tämä tulevan sosiaali- ja terveystalokunnan koko. Olisi kuitenkin perusteltua, että valmistelun myötä, kun lautakunnan ja sen alaisten jaostojen tehtävät ja työnjako varmistuvat, esimerkiksi ovatko jaostojen jäsenet, puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat tulevan lautakunnan jäseniä, vasta silloin ja sillä tiedolla päätettäisiin johtosääntöä hyväksyttäessä lautakunnan koko. Sen takia teenkin seuraavan vastaehdotuksen, joka sieltä löytyy. Muutetaan päätösehdotuksen luottamushenkilöorganisaation 1. kohta kuulumaan seuraavasti:

Sosiaalilautakunta, lukuun ottamatta suomenkielistä lasten päivähoitoa, ja terveystalokunta yhdistetään yhteiseksi sosiaali- ja terveystalokunnaksi, jonka jäsenten määrä päätetään johtosäännön hyväksymisen yhteydessä.

Valtuutettu Moisio (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastauksena valtuutettu Rauhamäelle luen nyt vielä kerran nämä kaksi sitaattia suoraan heidän omasta tiedotteestaan Kokoomuksen sivuilta: "Ruotsinkielisen päivähoitokun siirtäminen opetustoimeen yksin oli huono ratkaisu, ja Rädyn mukaan olisi järkevintä irrottaa sekä ruotsinkielinen että suomenkielinen päivähoito sosiaalitoimesta, sillä päivähoito ei kuulu perussosiaalipalveluihin." Tulkitsepa sitä nyt sitten jollain muulla tavalla.

30.11.2011

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Niin kuin totesin jo aikaisemmin, niin siinä ei todeta myöskään sivistystoimen rooteliin siirtämisestä yhtään mitään, toisin kuin valtuutettu Moisio pöntöstä hieman antoi ymmärtää.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustokaverit.

Tämä asia on todella tärkeä, ja on hyvä, että tästä perusteellisesti puhutaan. On ihan ymmärrettävää, että on erilaisia mielipiteitä. Ensimmäiseksi kannattaisin valtuutettu Rauhamäen tekemää muutosesitystä tähän päätösesitykseen, koska se on hyvin järkevää, että tässä jatko-työskentelyssä mietitään tämä lautakuntakoko sitten.

Se, miksi me olemme tätä tekemässä, ei johdu siitä, että Helsingissä olisi erityisen huonosti toteutettu sosiaali- ja terveystoimi vaan päinvastoin. Haluan Sosialidemokraattisen ryhmän puolesta kiittää sekä sosiaali- ja terveystoimen tekijöitä että johtoa ja lautakuntia erinomaisesta työstä. Meillä on tietenkin erilaisia pullonkauloja, ja koko ajan pitää palveluja parantaa, mutta tämän perusjutun juonihan ei ole siinä, että joku olisi ihan hirveän hunningolla, vaan se, että on nyt nähty ajankohtaiseksi katsoa, että miten Helsingissä toteutetaan palvelurakenteita vielä paremmin ja miten ensisijaisesti kuntalaisten ja kaupunkilaisten kannalta tuotettaisiin paremmin palveluja tietenkin kustannustehokkaammin, mutta ehkä vielä laadukkaammin.

Tämä asia on ajankohtaistunut ehkä kaikista eniten tässä vanhuspalvelukysymyksessä, jossa on nähty, että hallintokuntien rajat ovat kuitenkin jotenkin vaikeita ylittää. Sosialidemokraattinen ryhmä kannattaa ja on kaupunginhallituksessa tässä valmistelussa kannattanut koko ajan nyt tätä esillä olevaa mallia, että yhdistetään sosiaali- ja terveystoimi ja tehdään yhteinen lautakunta. Tietenkin näitä asioita nyt vielä tässä jatkovalmistellaan.

Sitten tämä vaikein osa tässä, kuten tästäkin keskustelusta näki, on tämä päivähoito, eikä se ole ihan yksinkertaista. On monenlaisia hyvin perusteltuja kantoja siitä, että mihin hallinnonalaan kuuluu valtakunnallisesti. Monessa kaupungissa ja kunnassa on tehty näitä ratkaisuja, mutta valmistelun ja mietinnän perusteella ihan oikeutetusti voidaan kuitenkin nähdä, että Helsinki on Suomessa erityinen paikka. Meidän nämä järjestelmät ovat suurempia kuin missään muualla. Meillä on myöskin sekä oikeus että mahdollisuus ajatella asioita vähän toisella

30.11.2011

lailla, ja nyt on päädytty tähän, ja ymmärrän, että tähän on liittynyt myöskin kritiikkiä ja lukuisat päivähoidon piirissä työskentelevät ihmisetkin ovat ottaneet yhteyttä. Nähdään kyllä, että päivähoidolla perustellusti voisi olla erilaisia sijoituspaikkoja.

Ryhmämme puheenjohtaja Jorma Bergholm on käyttänyt sellaista sanontaa kuin ”helsinkiläisen varhaislapsuuden virasto”. Keskitettäisiin nyt sinne sosiaali- ja terveystieteille omaan yksikköön tämä päivähoito ja katsottaisiin, miten hyvin sitä pystytään kehittämään. Ruotsinkielinen päivähoito jää tietysti sinne opetustoimeen, kuten on aikaisemmin päätetty. Tietenkin sitten tähän ajatteluunhan liittyy se, että se tiivis yhteys opetustoimeen pitää joka tapauksessa olla.

Jatkossa tulee tietenkin henkilöstöä kuulla, ja tässä valmistelussa koko sillä henkilöstöosaamisella on ihan keskeinen rooli siinä, miten tämä uudistus toteutetaan ja miten se onnistuu.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Valtakunnan poliittisissa puolueissa todetaan melko laajasti, että sosiaali- ja terveyspalvelujen julkinen rahoitus pitää uittaa yhteen kanavaan. Poliittiset ohjelmat kertovat myös, että yhteiset rahat pitää jakaa ensiksi peruspalvelujen kunnostamiseen. Kumpakaan ei ole kuitenkaan tehty. Sen sijaan on tehty lukemattomia kuntapalvelujen organisaatiouudistuksia.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä ajatellaan, että Helsingissä kiireellisin tehtävä on laittaa kuntoon sosiaali- ja terveysasemat ja vanhusten ja nuorempienkin hoiva-asuminen. Ihmisten pitää päästä tarvitessaan heti monipuolisiin lähipalveluihin. Lähipalvelujen työntekijöiden on pystyttävä huolehtimaan myös tehokkaasta erityispalveluihin ohjaamisesta. Se vaatii erityispalvelujenkin rakenteen yksinkertaistamista.

Nythän nopeaa palveluketjuissa liikkumista estää monimutkainen ja jäykkä päätöksenteko, jonka huipulla on yksi tai kaksi ihmistä jaottelemassa itselleen täysin tuntemattomia palvelun tarvitsijoita tiukkojen kriteerien mukaan. Alemmalla ketjussa ovat työntekijät turhautuvat yhtä lailla kuin palvelun tarvitsijat, kun he eivät pysty ohjaamaan näitä tarpeellisten ja järkevien palvelujen saajiksi. Ihminen, joka ei saa tarpeellista palvelua kärsii, mutta työntekijä, jonka huolella tekemät palvelu-

30.11.2011

suunnitelmat tyrmätään jatkuvasti, ahdistuu ja kovettuu, tai pakenee vähemmän ahdistaviin töihin.

Jonotus sosiaalityöntekijälle, terveydenhoitajalle tai yleislääkärille on Helsingin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen suurin rakennevirhe. Toinen suuri rakennevirhe on jatkuvaa huolenpitoa tarvitsevien ihmisten pitäminen jonottamassa haluamaansa hoivapaikkaa yksin kotonaan tai sairaalassa. Kumpakaan näistä virheistä ei pystytä korjaamaan lautakuntien ja virastojen yhdistämisellä. Niihin auttaa vain valtuuston poliittinen päätös riittävästä työntekijöiden ja rahojen osoittamisesta näihin peruspalveluihin.

Vasemmistoryhmä on tehnyt jatkuvasti aloitteita näiden peruspalvelujen korjaamisesta. Joitain korjausliikkeitä oikeaan suuntaan on tapahtunut, mutta valtuuston enemmistö ajaa edelleen kuntapalvelujen yksityistämistä lääkkeeksi sosiaali- ja terveydenhuollon perustautiin. Kuitenkin juuri yksityistäminen syö ne voimavarat, joita tasapuoliset ja vahvat kunnalliset palvelut tarvitsevat.

Ryhmämme ei tee tässä keskustelussa mitään ponsiesityksiä. Sen sijaan olimme ajatelleet ehdottaa tulevan sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenmäärän nostamista 15:een, koska näemme, että sillä tulee olemaan valtava työkenttä ja on tarpeellista, että sillä on riittävästi jäseniä perehtymässä asioihin, keskustelemassa keskenään ja myöskin huolehtimassa niistä jaostoista, joita tullaan perustamaan. Nyt kuitenkin tälle kannalle ei ole täällä riittävää kannatusta, joten kannatan Tatu Rauhamäen ehdotusta siitä, että tämä päätöksenteko lautakunnan jäsenmäärästä sitten johtosääntövaiheeseen, jolloin todella voidaan katsoa sitten, että mikä on yhteinen hyvä näkemys tästä asiasta.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Toisin kuin valtuutettu Peltola täällä aika usein väittää, meille ei mikään tietty palveluiden tuotantotapa ole periaatekysymys vaan puhtaasti taroituksenmukaisuuskysymys siitä, miten palvelut kannattaa järjestää. Sen, joka palvelut tuottaa laadukkaimmin ja kustannustehokkaimmin, tulisi olla se, joka palveluita kaupungissa tarjoaa. Sen lisäksi me näemme usein täällä salin oikealla laidalla, että esimerkiksi vapaa hakeutumisoikeus eri palveluiden tuottajien välillä olisi sinänsä hyvä arvo, sillä se kirittäisi myös palveluiden tuottajia, olivatpa ne julkisia tai yksityisiä, yhä parempaan toimintaan ja toiminnan kehittämiseen, kun asiakkaat valitsisivat, mitä palveluita oikein käyttäisivät.

30.11.2011

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minäkin pidän hyvänä vapaata hakeutumisoikeutta, mutta se palvelusetelijärjestelmä, jota Kokoomus ajaa kuin käärmettä pysyy, ei ole vapaa. Siinä vapaus riippuu ihan siitä, onko ihmisellä rahaa maksaa palveluista enemmän kuin kunnallisella puolella.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jälleen valtuutettu Peltola tulkitsee ilmeisen tarkoitushakuisesti väärin sitä, mitä Kokoomus on ajanut. Meille myöskään palveluseteli ei ole millään tavalla periaatekysymys emmekä aja sitä yleismaailmallisena periaatteena kaikkien palvelujen suhteen. On paljon palveluita, joihin se ei sinällään sovellu, sillä julkisen sektorin kannettavaksi tulevat kustannukset nousisivat sitä kautta korkeammiksi. Sitten on paljon palveluita, joihin se aidosti soveltuu, ja se on yksi tapa tuoda tämä vapaa hakeutumisoikeus palveluihin, mutta on paljon muitakin. Itse näen, että esimerkiksi terveydenhuoltopalveluissa vieläkin tämä vapaa hakeutumisoikeus ei aidosti Helsingissä toteudu tavalla, jolla sen tulisi toteutua. Minun mielestäni jokaisen kaupunkilaisen pitäisi milloin tahansa voida mennä mille terveysasemalle hyvänsä ja saada sieltä hoitoa. Se on aitoa vapaata hakeutumisoikeutta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Peltolalle vastaisin, että palvelusetelistähän tämä potilas-asiakas saa kieltäytyä. Jos hän haluaa sen palvelun julkiselta puolelta, hän voi kieltäytyä ottamasta palveluseteliä vastaan. Tämä kyllä tekee sen täysin tasa-arvoiseksi sen setelin kanssa. Toisaalta palvelusetelillä ei voi ostaa kuin täysin tuotteistettuja palveluja.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Esimerkiksi vanhusten hoiva-asumisessa palvelusetelistä kieltäytymisen tarkoittaa sitä, että jää tosi pitkäksi aikaa sinne jonoon. Sen sijaan se, joka pystyy kustantamaan sen palvelusetelin lisäksi vaadittavat rahat, pääsee sitten, jos löytää sellaisen palvelupaikan, sinne palve-

30.11.2011

lusetelipaikkaan. Tässä selvästi on tällainen jononmuodostus niille ihmisille, joilla ei ole lisärahaa, ja etusija niille, joilla on lisärahaa.

Valtuutettu Autti

Hyvät kuulijat.

Kaksi vuotta sitten täällä valtuustossa tehtiin nopeasti tehden konsulttiselvityksen perusteella päätös terveyskeskuksen pitkäaikaissairaaloiden siirtämisestä sosiaaliviraston ja vanhustenhuollon hoitoketjujen parantamiseksi. Jokainen tässä salissa oleva tietää, ettei tämä toteutunut, vaan tilanne on aiempaa huonompi. Vanhusten lisäksi hoitopaikkaa palveluasumiseen ovat odottaneet kohtuuttomia aikoja myös alle 65-vuotiaat henkilöt.

Nyt näiden hoitoketjujen sujuvuuden parantamiseksi ollaan ehdottomassa uutta järeämpää keinoa, koko sosiaali- ja terveystoimen yhdistämistä, vaikka jokainen meistä paikalla olevista tietää, että jonossa olevat henkilöt ovat jonossa ainoastaan siitä yksinkertaisesta syystä, että hoitopaikkoja on vähennetty liian nopeasti eikä korvaavia vanhainkoti- tai palvelutalopaikkoja ole pystytty rakentamaan tai hankkimaan yhtä nopeasti, koska tarvittavia määrärahoja ei ole budjettiin löytynyt. Virastojen yhdistäminen ei ainakaan toisi tätä rahaa lisää, jotta hoitoketjut saataisiin toimimaan. Päinvastoin suuri organisaatiomuutos aiheuttaisi väistämättä suuria kustannuksia, joita ei ole edes yritetty selvittää tai esittää ennen näin huomattavan asian ratkaisua.

Toisaalta ei ole haluttu myöskään ennakoida ehdotetun muutoksen tuomaa häiriötä nykyisten palvelujen järjestämiseen, henkilöstön jakamiseen tai sen pitkäkestoisuuteen. Viisainta onkin nyt käyttää organisaatiomuutokseen kaavailut rahat suoraan hoitoketjujen sujuvuuden lisäämiseen, varsinkin kun viimeisimmän terveyskeskuksen tilaston mukaan jonot ovat viime viikosta kasvaneet sekä kaupunginsairaalassa että kotihoidossa.

Erikoiselta tuntuu myös ehdotus perustaa kokonaan uusi päivähoitovirasto nyt jo mallikkaasti sosiaalivirastossa toimivan päivähoidon vastuualueen tilalle. Ehdotun nimen, varhaiskasvatusvirasto, mukaisesti tarkoituksena lieneekin myöhemmin siirtää kompakti kokonaisuus opetustoimen alaisuuteen.

Esityksessä todetaan, että organisaatio tullaan rakentamaan asukkaita kuullen. Viime ja tänä vuonna Koskelan ja Käpylän asukkaat ilmaisivat mielipiteensä siitä, että he haluavat asioida jatkossakin omalla terveys-

30.11.2011

asemallaan, mutta asema lopetettiin. Jos 10 000 asukkaan ääni ei kuulu päätöksentekoon asti, niin kuinkahan tässä myllerryksessä tulisi käymään? On myös huomattava, että myös Helsinki on yli kaksi tai kolme kertaa suurempi kaupunki kuin ne, joissa esityksen mukaan on yhdistetty sosiaali- ja terveystoimi ja -lautakunnat.

Asioiden päättämiseen tarvitaan tämän vuoksi edelleen kaksi lautakuntaa asioiden suuren määrän vuoksi. Todellinen huolenaihe on, miten kunnallisen demokratian käy, jos luottamushenkilöiden määrää vähennettäisiin ehdotetulla tavalla. Esityksessä puhutaankin selvästi asioiden delegoimisesta ja työnjaon uusimisesta luottamushenkilöiltä johtaville viranhaltijoille. Meillä taitaa olla todella suuri demokratiavaje kaupungissamme.

Terveyslautakunnassa vastustin organisaatiomuutosta ja tukipalveluiden ulkoistamista sekä kunnallisen päätöksentekodemokratian heikentämistä, mutta kannatin sosiaali- ja terveyspalveluiden edelleen kehittämistä kuntalaisia lähellä. Olen edelleen tätä mieltä, ja tämän perusteella esitän päätösehdotuksen hylkäämistä.

Valtuutettu Vainikka

Hyvät valtuutetut.

En ole täällä puoluerobottina liikkeellä vaan valtuutettuna, äitinä ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaisena. Haaveilin yhdistetystä sosiaali- ja terveysorganisaatiosta jo vuoden 2000 alkupuolella. Olin tuolloin nuori lähihoitaja ja havaitsin käytännön työssä organisaatioiden uudistustarpeen. Tuolloin organisaatoraja jakoi työtehtävät sosiaali- ja terveystoimen välillä käsittämättömällä tavalla. Lounasravintolassakin oli hiljaa hyväksytty järjestys, kenelle oli sopivaa istua missäkin. Moniammatillisen yhteistyön tekeminen tuntui aika ajoin mahdottomalta ja oli lievästi sanottuna haastavaa.

Edelleenkin käytännön työssä olen havainnut, että työnkuvat ja toimintakulttuuri poikkeavat toisistaan virastojen välillä. Vaikka työtehtävä olisi vastaavanlainen, työtavat ja työkulttuurit vaihtelevat sen mukaan, kummassa virastossa ihminen työskentelee.

Organisaatiouudistuksen tulee toimia moniammatillisen yhteistyön lisäämiseksi ja palvelun parantamiseksi. Esimerkiksi normiperhe, jossa on varhaiskasvatusikäisiä lapsia, käyttää useita sosiaali- ja terveyspalveluita. Vanhempi järjestää vapaa-aikaa työstään, jotta voi käydä kasvatuskeskustelussa päivähoidossa ja lapsen terveystarkkailuilla neuvolassa sekä toimia viestinviejänä virastojen välillä. Vanhemman rooli ko-

30.11.2011

kemukseni mukaan kolmen lapsen äitinä tuntuu papukaijan roolilta. Papukaijan, joka unohtaa aika ajoin toistaa osan asioista. Muistamis-
haaste kasvaa, kun perhekoko ja perhepalveluiden käyttömäärä kas-
vaa. Tästä syystä toivon, että moniammatillisen yhteistyön tiivistäminen
otetaan tärkeäksi tavoitteeksi, kun organisaatiouudistusta viedään
eteenpäin.

Kun lapsi sairastuu, vanhemman tehtävänä on suunnata sairaan lap-
sen kanssa terveydenhoitajalle hakemaan todistus lapsen sairaudesta
työpaikkansa tarpeeseen. Voisiko tulevaisuudessa varhaiskasvatusvi-
rasto löytää uusia toimintatapoja ihmisen tarpeeseen ja esimerkiksi ter-
veydenhoitaja toimia päiväkodissa?

Mielestäni on syytä miettiä tarkoin, mihin kohtaan organisaatorajoja
asetellaan. Olisiko aiheellista sijoittaa neuvolatoiminta varhaiskasva-
tusvirastoon? Entä mihin sijoitetaan mielenterveys- ja päihdetyö? Olisi-
ko niiden syytä olla niin sanottua poikkihallinnollista toimintaa? Entä
kuinka perhepalvelut, aikuispalvelut ja koulut tekevät tulevaisuudessa
yhteistyötä varhaiskasvatusvirastossa?

Näen tässä suuria mahdollisuuksia ja kannatan lämpimästi apulaiskau-
pungin johtajan esitystä sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudis-
tamisesta. Toivon, että uudistus etenee mahdollistaen palveluketjujen
paremman toimivuuden ja moniammatillisen yhteistyön lisääntymisen
ja että päivähoitomme kehittyy nykyaikaiseksi innovatiiviseksi varhais-
kasvatusvirastoksi.

Valtuutettu Mäki

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen uudistamisesta on puhuttu jo kauan
poliittisten päättäjien keskuudessa hiukan eipäs juupas -tyylillä. Näissä
visioissa on päivähoito aina ollut siirtymässä opetusvirastoon. Itse olen
vastustanut tätä ajatusta pitäen sitä enemmänkin hallinnollisena laatik-
koleikkina ilman sisällön muutosta. Sosiaaliviraston esitys organisaa-
tiomuutoksesta oli mielestäni pohdinnan arvoinen. Se oli harkinnalla
tehty ja siinä puututtiin sisältöihin tavalla, joka voi johtaa helsinkiläisten
kannalta parempaan lopputulokseen, jos pystymme rakentamaan uu-
den organisaation asukaslähtöisesti.

Päätösehdotuksessa puhutaan sujuvista hoitoketjuista suunnittelun läh-
tökohtana. Sujuvien hoitoketjujen onnistumiseksi tarvitaan vanhuspal-
veluihin riittävästi hoivapaikkoja niin pitkäaikaissosastoille, vanhainkotei-
hin kuin palvelutaloihinkin. Ei riitä, että vanhukset jatkossa jonottavat

30.11.2011

asumispaikkaansa kaupungin sairaaloissa yhden yhteisen viraston alaisuudessa. Myös mielenterveys- ja päihdekuntoutujille on tarjottava riittävästi monipuolisia asumispalveluja. Esitän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa huomioidaan vanhusten hoivapaikkojen riittävä määrä, mielenterveys- sekä päihdekuntoutujien monipuoliset asumispalvelut sekä vastaavat ruotsinkieliset palvelut.

Sosiaalilautakunnan esittelytekstissä todettiin, että Helsinki tekee varhaiskasvatuksen olemusta korostavan, valtakunnallisesti merkittävän periaatepäätöksen perustaessaan varhaiskasvatusviraston. Olen tällä hetkellä samaa mieltä. Tärkeintä kuitenkin on, että yhteistyö säilyy ja vahvistuu lapsiperheiden vastuualueen, neuvolan ja opetustoimen kanssa. Esitän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että yhteistyö lapsiperheiden vastuualueella, sosiaaliohjaajat päiväkodeissa, perheneuvola, lastensuojelu, terveystarkastukset ja perheverkostot ja opetustoimessa perusopetus, ruotsinkielinen päivähoito, jatkuu ja palveluja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa.

Henkilöstö on yhdistämisen voimavara, mutta yhdistäminen aiheuttaa joka tapauksessa epävarmuutta henkilöstön keskuudessa. Mietitään omien työnkuvien muutoksia, mahdollisia määräaikaisten päättymisiä ja muita oman työympäristön muutoksia. On erittäin tärkeää, että henkilöstön ja henkilöstöryhmien ääni kuuluu suunnittelussa kaikilla tasoilla. Koulutus, palkitseminen ja työhyvinvointi ovat avainasioita. Nyt tehtävällä organisaatioratkaisulla ei tule muuttaa nykyistä tukipalvelujen järjestämistapaa.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtajat, hyvät valtuutetut.

Kannatan Terhi Mäen ensimmäistä pontta. Toinen oli niin pitkä ja monipolvinen, että minun pitäisi nähdä se kirjoitettuna ennen kuin ymmärän sen.

30.11.2011

Monet valtuutetut ovat nähneet isossa organisaatiomuutoksessa mahdollisuuksia, ja niin minäkin näen, vaikka en minä tästä muutoksesta niin kauhean innoissani ole. Mielestäni se, että sosiaali- ja terveyshoito-työ voidaan tällä muutoksella organisoida asukkaiden kannalta paremmin ja sujuvammin, on tärkeää. Jos se tosiaan tehdään kuten esityslis-tassa lukee, asiakas- ja potilaslähtöisesti, niin voin kannattaa sitä.

Tärkeämpää kuin ylätason organisaatio tai apulaiskaupunginjohtajan rootelin sisältö tai se, kuka se apulaiskaupunginjohtaja edes on, on se, että kaupunkilaiset voivat luottaa siihen, että apua saa silloin kun sitä tarvitsee ja sinne on helppo mennä ja se on lähellä. Tällaisen sosiaali- ja terveysaseman, josta Kati Peltola on puhunut, järjestäminen on tällä muutoksella lähempänä mahdollista toteuttaa. Resurssipula ei kuiten-kaan ratkea organisaatiota rukkaamalla. Sitä voidaan ehkä auttaa, jos ei nyt käy niin, että koko maanosaa koskevat päätökset aiheuttavat täyspysäyksen taloudessa, voidaan resursseja lisätä keräämällä veroja hyvätuloisilta ja tukkimalla talousrikollisuuden kautta pois virtaavat ra-hat ja lopettamalla liikevoittojen maksaminen medoneille ja mehiläisille, jotka tekevät liikevoitolla, mitä tahtoo. Se on minun mielestäni tarkoi-tuksenmukaista, niin kuin valtuutettu Männistö sanoi.

Muutoksen valmistelu voi kestää vuoden, mutta sen toteuttaminen kes-tää varmasti paljon useampia vuosia, ja kestäköön se niin kauan, kun-nes se on asukkaille ymmärrettävä ja hyväksyttävä ja palveluverkko-suunnitelma on sopeutettu siihen, että se on sellainen kuin asukkaat tarvitsee. Mirka Vainikka kuvasi hyvin sitä, miten pitkälinen muutos tu-lee olemaan työyhteisöissä. Minun mielestäni lautakunnan pitää olla nykyistä isompi, ainakin 15 ja mieluummin 17, toimia sillä tavalla kuin ne aikaisemmin pari valtuustokautta sitten olemassa olleet alueelliset sosiaali- ja terveysjaostot, ja niiden tehtävä pitää olla laajempi kuin sil-loin niissä aikaisemmissa alueellisissa jaostoissa oli. Niillä pitäisi olla budjettivaltaa ja valta ratkaista alueellisia, kaupunginosaa koskevia ky-symyksiä.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuustotoverit.

Sosiaali- ja terveydenhuolto on jälleen kerran uudelleen organisoimisen kohteena. Apulaiskaupunginjohtaja Laura Rätty ehdottaa Helsingin so-siaali- ja terveystoimen yhdistämistä yhdeksi hallinnolliseksi virastoksi. Rädyn mielestä uusia ratkaisuja tarvitaan, koska sosiaali- ja terveyden-

30.11.2011

huollon toimintaympäristö muuttuu, väestö ikääntyy, hoidettavien määrä kasvaa ja odotettavissa myös on työvoimapula, jolloin uudistus on välttämätön. Mielestäni se on järkevää.

Kuitenkin tavoiteltava toiminta ei onnistu pelkällä kahden organisaation yhdistämisellä. Tarvitaan muutosjohtamista ja toimivaa työntekijöiden välistä yhteistyötä. Muutoksen onnistuminen käytännössä edellyttää koko henkilöstön koulutusta tarvittaessa, jotta he osaavat tehdä toimivaa yhteistyötä kaikkien vähäosaisempien asiakkaiden, asukkaiden ja potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Jos he eivät osaa yhteistyötä tehdä, asioista tulee paljon vaikeampia. Lisäksi henkilöstön tulee toimia entistä paremmin ja joustavammin yhdessä.

Lisäksi tarvitaan sekä henkilöstö- että taloudellisia resursseja, koska toiminta ei kehity pelkällä kahden eri viraston yhdistämisellä ja nimen muuttamisella. Tärkeää olisi lisätä asukkaiden demokraattisen osallistumisen mahdollisuutta. Myös mitä suurempi laiva, sitä suurempi riski on, että hiljaisempien ja vähäosaisempien, kuten vanhusten, lasten ja vammaisten, jotka käyttävät eniten sosiaali- ja terveyspalveluita, ääni ei tule kuuluvaksi sen paremmin kuin ennenkään. Se on minun pelkoni.

Rakkaat ystävät.

Ihmisten tulisi voida luottaa siihen, että se saavat tarvitsemansa palvelut kuten päivähoitoa, iltapäivähoitoa, vammaispalveluita, lastensuojelua tai terveydenhuoltoa silloin, kun he tarvitsevat palvelua kipeästi, ja että jokainen maksaa oman vointinsa mukaan. Palvelu ei ole laadukas, jos sitä ei ole saatavana, vaikka se on ilmainen. Minä toivon itse henkilökohtaisesti, että tämä palveluiden uudelleen organisoiminen onnistuu.

Ledamoten Torvalds

Kiitos, rakastettu ja arvostettu puheenjohtaja. Hyvät valtuustotoverit.

Ensin lyhyt kommentti valtuutettu Rauhamäen vastaehdotuksesta. Kaupunginhallituksessahan me olimme tämän 15-jäsenisen lautakunnan kannalla, mutta Tatu oli niin kaunispuheinen, että olemme nyt valmiita ostamaan tämän sian tässä säkissä ja toivomme, että me pääsemme sitten teurastamaan sen sian jossain myöhemmässä vaiheessa, mutta me emme tappele nyt tässä joulun alla tästä asiasta.

Sitten varsinaisesta uudistuksesta. Olemme historiallisen uudistuksen kynnykselle ja meidän pitää ymmärtää, mitä tämä historiallisuus itse asiassa tarkoittaa. Ihan sattumoisin on sillä tavalla, että tammikuun 24.

30.11.2011

päivä, runsaan kuukauden kuluttua, tulee kuluneeksi 300 vuotta siitä, kun Saksan myöhempi keisari Fredrik II Preussin kuningas syntyi, ja hän oli kaikkien raskaisten hallintokoneistojen isä. Nyt on korkea aika haudata hänen muistonsa ja luomuksensa sosiaaliviraston ja terveysviraston muodossa.

Tämä on siis historiallinen yhteensattuma, ja me emme siis nyt lähde luomaan vielä suurempaa Fredrik Suuren muistomerkkiä, vaan yritämme luoda jotain aivan toisenlaista. Vähän toista vuotta sitten Harvard Business Review julkaisi tutkimuksen siitä, millä tavalla rakenneuudistukset Yhdysvaltain yrityksissä ovat onnistuneet, ja tulos oli hyvin yksinkertainen: kolmasosa on epäonnistunut, yhdellä kolmannekselle ei ole ollut mitään merkitystä ja yksi kolmannes pelkästään onnistui. Ne, jotka ovat onnistuneet, ovat kauttaaltaan sellaisia, jossa välikerrostumia on leikattu, siirretty ihmisiä rintamavastuuseen ja satsattu strategiaan. Olemme siis tällaisen uudistuksen edessä. Olemme luomassa uutta hallintokulttuuria. Se on tietenkin aivan hirvittävän iso tehtävä.

Keskeinen elementti tässä uudessa hallintokulttuurissa on hoitoketjut. Me olemme siis luomassa yhden luukun periaatteella jokaisen kansalaisen valintojen puistotien, jolla on kioskeja, joilta hän voi hakea niitä palveluita, joita hän tarvitsee. Minä olen kohta sen puistotien toisessa päässä enkä tule missään vaiheessa hyväksymään sellaista periaatetta, että minä menen Paavon putiikille ja pyydän, että minulle annetaan ne yhden koon sukkahousut, joita on jaettu siinä viimeisen 50 vuoden aikana. Minä tulen olemaan aika vaikea tapaus ja vaatimaan, että minä saan ne palvelut, mitä minä tarvitsen, ja muusta minä luovun.

Meillä on siis edessämme erittäin mittava työ tämän toimintakulttuurin muuttamisessa. Haluan sanoa, että toivotan teille onnea ja menestystä. Se ei tule olemaan helppoa, ja teitä tullaan haukkumaan, ja jos teitä sattumalta haukutaan myöskin siitä, että te olette takinkääntäjiä, niin voin kertoa ihan henkilökohtaisella kokemuksella, että joskus kannattaa.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kuten valtuutettu Torvalds äsken totesi, edessä on mittava kulttuuri-muutos, eli se, että kaksi suurta virastoa, joissa on hyvin pitkälti eri lähtökohdistakin tai tieteellisestä maailmankatsomuksellisista lähtökoh-

30.11.2011

dista lähtevät kulttuurit, täytyy yhdistää. Varmasti kannattaa pienois-koossa katsoa siten, miten paljon tehtiin työtä silloin, kun sosiaalivirastosta siirrettiin vanhusten kotihoito terveyspuolelle. Siinä näkyy hyvin paljon sellaisia asioita, joissa kaksi erilaista kulttuuria kohtasivat toisensa, ja se, miten sitten se saatiin toimivaksi ja mitä sillä matkalla opittiin. Tässä on huomattavasti aivan toisenlaisista mittasuhteista kyse.

Itse näen näissä tulevissa asioissa monia todella haastavia asioita. Haastava on itse asiassa aika laimea sana sille, mitä on edessä. Millä tavalla esimerkiksi saadaan tällaisen yhdistetyn terveys- ja sosiaalipuolen johtaminen kuntoon? Täällä on jo tästä lautakuntatyöstä puhuttu. Olen ollut itse sekä sosiaali- että terveyslautakunnassa yhteensä toistakymmentä vuotta ja tiedän, että se on todella rankka nyt erillisissä lautakunnissakin se asioiden määrä ja se, että mitä luottamushenkilöiden täytyy hallita. Sosiaalipuolella pelkästään lähdetään jostain vanhustenhoivasta päihdehuoltoon ja sieltä asunnottomuuteen, kaikki siltä väliltä, ja sitten siihen laitetaan vielä terveydenhuollon puolelta asiat. Se tulee vaatimaan todella huolellista suunnittelua, jotta lautakunta pystyy johtamaan tätä työtä ja ettei tapahdu pelkästään niin, että virkamiehet johtavat sitten tätä yhdistettyä virastoa.

Täällä on jo muutamissa puheenvuoroissa painotettu henkilöstön roolia. Näen sen aivan keskeisenä. Jossain vaiheessa meillä on Helsingin kaupungissa tehty vastaavanlaisia pienempimuotoisia muutoksia esimerkiksi sosiaalipuolella. Siellä saattoi olla työntekijöitä, jotka eivät aamulla työhön mennessään tienneet, minkä viraston palveluksessa ovat. Työntekijät oli jätetty täysin sivuun uudistuksesta, eikä ollut mitään tietoa henkilöstöllä. Näen aivan avainkysymyksen sen, miten työntekijät otetaan mukaan ja miten heidän tietämystään käytetään tässä prosessissa. Se on ihan kynnyskysymyksiä.

Tässä tulee hyvin paljon mahdollisuuksia tällaisten rajapintojen parantamiseen. Vanhuspuolella palveluja on ollut sekä terveyspuolella, sosiaalipuolella että erikoissairaanhoidossa. Nyt jatkossa ei voi sanoa, että hallinto asettuu esteeksi näille toimiville hoitoketjuille. Täytyy todella muistaa myös samalla, että pelkästään tällainen hallinnollinen muutos ei lisää resursseja. Päinvastoin, muutosvaiheessa saattaa kuluttaa jopa enemmän. Budjettia ei voida paikata tällä muutoksella.

Haluan vielä korostaa sitä, että asukkaita ja palvelujen käyttäjiä on myös kuultava tässä prosessissa.

30.11.2011

Hyvä valtuusto.

Keskustelun alussa minua harmitti tämä tietty riitaisa sävy, joka tässä oli. Moni esiintyi kovin varmana kannastaan monimutkaisessa asiassa, jossa on monta puolta. Minua lohduttaa se, että mitä pidemmälle edetty, sen asiallisemmaksi ja nöyremmäksi tämä keskustelu on muuttunut. Hyvä näin. Me olemme tekemässä päätöksiä isoista asioista. Kaikki täällä olevat tietävät, että mikään vaihtoehto ei ole ongelmaton ja me teemme päätöksen epävarmuuden vallitessa. Haluan vain vähän valaista sitä, että miten tämä päätös syntyy omalta osaltani ja omassa ryhmässäni.

Eräässä puheenvuorossa viitattiin siihen, että mukana on poliittisen sopimisen tekijä. Yksityiskohtiin en aikasyistä voi mennä, mutta haluan mielelläni kertoa sen, miten minun päätökseni ja oman ryhmäni päätös syntyi. Ne syntyivät niin, että on käyty valtuustokauden aikana pitkään ja hartaasti keskustelua sekä sosiaali- ja terveystyöpuolen yhdistymisestä että siitä, mikä on varhaiskasvatuksen oikea paikka tässä kokonaisuudessa. Käytiin erittäin perusteellista keskustelua ja esitetty näkökohtia puolesta vastaan. Ryhmässä ei ole oltu samaa mieltä yhdestäkään asiasta vaan tuotu esille painavia näkökohtia, joista jotkut ovat valtanäkökohtia.

Mitä seurauksia asialla on SDP:n ryhmän suhteessa muihin ryhmiin tai minkälaisia yhteistyömahdollisuuksia avautuu, jos tehdään niin tai näin? Valtanäkökohdat ovat mukana siinä kokonaisarviossa, kun arvioidaan, mikä on uudistuksen paras ratkaisu. Ne eivät kuitenkaan ole kaikkein painavin näkökohta. Tässä asiassa on ihan selvästi niin, että oman ryhmän ja oman kannan muodostamisen takana vahvempi tekijä on ollut asiallinen keskusteltu siitä, miten saadaan toimivat palvelut, miten voidaan välttää yksityistämisen vaara, miten saadaan eri hallintokulttuurit kohtaamaan ja miten vältetään organisaatioiden välistä kitkaa.

Nämä ovat olleet niitä tärkeitä näkökohtia. Sen lisäksi on ollut kysymys siitä, miten parhaiten toimitaan muiden ryhmien kanssa yhteistyössä. Tähän liittyy myös raadollista valtapoliittikkaa. Nämä ovat kaikki mukana, kun me teemme niitä ratkaisuja.

Ryhmässä päätimme etukäteen, että katsotaan tämän keskustelun perusteella, jossa, edelleen korostan, asiaperustelut ovat olleet kaikkein keskeisimpiä. Teimme koeäänestyksen ryhmässä siitä, mitä mieltä ryhmän enemmistö on. Sitten päätimme, että jos meillä on selvä enemmistö jonkun kannan puolesta, niin sitten annamme suosituksen siitä, että ryhmä pysyy tässä mahdollisimman yhtenäisenä. Suositus ei ole sitova, mutta se on kannanotto sen puolesta, että kun on käyty tä-

30.11.2011

mä asiallinen keskustelu ja joku kanta saa sitten tässä monimutkaisessa tilanteessa suuremman kannatuksen, niin pyritään siihen, että meidän ryhmämme menee tämän harkitun saavutetun enemmistön mukaisesti tähän äänestykseen.

Näin on minusta järkevä toimia. Kannattaisin oikeastaan sitä, että nämä ryhmäkokoukset olisivat aina avoimia ja satelliittilähetystenä kaikkien nähtävissä, koska politiikka on kiinnostavaa ja monimutkaista, ja sen ymmärtäminen, miten tällaiset päätökset syntyvät, vaatisi juuri myös sen näkyville tuomista, että millä tavalla ovat asianäkökohdat ja valtanäkökohdat suhteessa toisiinsa, kun nämä päätökset tehdään. Olisin hyvin valmis käymään vaikka kuinka julkista keskustelua näistäkin puolista.

Lopuksi se, että me teemme isoja ratkaisuja, joilla on kauaskantoisia vaikutuksia. Emme valitse huonojen ja hyvien vaihtoehtojen välillä vaan vähemmän huonoja ja vähemmän hyvien välillä. Minusta oli hyvä, että pitkä keskustelu johtaa yhteisiin päätöksiin. Äänestetään ja tehdään sen perusteella mahdollisimman hyvää työtä. Olen valmis, jos jotakuta kiinnostaa, myös tätä valtopolitiikkaa läpi julkisesti teidän kanssanne.

Kiitos.

Valtuutettu Brettschneider

Ärade ordförande, bästa fullmäktigeledamöter.

Som det i många talturer redan har sagts så förbereder vi en av de största organisations- och servicereformer i vår tid, och då är det också tid att se till de missförhållanden som existerar inom social- och hälsovården och åtgärda dem.

Ruotsinkielisten palvelujen kohdalla on ongelmana ruotsinkielisten palvelujen niukkuus. Niinpä enemmän kuin puolet ruotsinkielisistä vanhuksista saa kotihoitonsa suomen kielellä. Joskus joudutaan kylläkin turvautumaan tulkkipalveluihin, kun kommunikaatio ei muuten sujuisi. Yli 400 ruotsinkielistä vanhusta on sijoitettu yksitellen suomenkielisiin palvelutaloihin ja muihin vastaaviin hoitolaitoksiin, joissa heillä voi olla hyvinkin suuria vaikeuksia kommunikoida henkilökunnan ja myös tietenkin kanssa-asukkaiden kanssa. Näin ei saisi olla eikä tulevaisuudessa saa olla.

Vanhuksilla ja tietenkin muilla ruotsinkielisillä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaila tulee olla oikeus saada palvelua omalla äidinkielellä.

30.11.2011

lään eli ruotsin kielellä. Ruotsinkielisellä asiakkaalla tulee myös olla oikeus saada palvelunsa yhdestä luukusta, kuten on suunniteltu suomenkielisille asiakkaille, eli ruotsinkielisestä sosiaalitoimistosta. Ruotsinkielisten asiakkaiden asema tulee huomioida ja sitä tulee myöskin vahvistaa enemmän kuin aikaisemmin organisaatiouudistuksessa.

Den svenska social- och hälsovårdsservicen bör också få tillräckliga resurser för att servicen skall kvalitativt och kvantitativt motsvara den finska servicen och utvecklas i samma takt.

Tack.

Valtuutettu Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Organisaatiomuutokset ovat tämän päivän ilmiö, jota harrastamalla me varmaan kuvittelemme hallitsevamme maailmaa paremmin. Aika paljon energiaa valuu organisaatiomuodon hiomiseen, ja ehkä tulevaisuudessa tätä intoa arvioidaan huvittavana laatikkoleikkinä sumeana aikana, jolloin tärkein joskus unohtui: se mikrotaso, palveluiden käyttäjät, työntekijät ja toiminnan taso. Taloustieteestä julkisen sektorin hallintoon valunut New public management rulettaa, ja monet organisaatiouudistukset kumpuavat talousoppien ideologioista.

Sosiaali- ja terveystoimen yhdistymisessä on kuitenkin kyse mielestäni hieman myös muusta. Etenkin ikääntyneiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden ongelmat ovat todellisia, ja monet niistä johtuvat juuri virastorajoista, kun kustannuksia on houkuttelevaa siirtää toisen maksettavaksi. Näitä lukuisia esimerkkejä virastojen siilomaisista rajoista ja rajapinnoista on täällä jo esitettykin runsaasti.

Kaikki ongelmat eivät tällä jättifuusiolla ratkea, sillä keinotekoinen raja esimerkiksi perus- ja erikoissairaanhoidon välillä jää kuitenkin elämään ainakin siihen asti, kunnes kyetään tekemään ratkaisuja kansallisella tasolla. Suomen terveydenhuollon rahoitus on tilkkutäkki, jossa rahat valuvat lukuisista ränneistä, ja lisäksi toimijoita on niin paljon, ettei Euroopassa pystytä muissa maissa sellaista käsittämään.

Kuitenkin olemme nyt tekemässä päätöstä kahden suuren viraston yhdistämisestä, ja kannatan sitä lämpimästi. Se on tehtävä huolella, ja työntekijät on otettava alusta lähtien mukaan ei ainoastaan kuultavaksi vaan aktiivisiksi osallistujiksi. En myöskään usko, että hoitoketjuja voidaan todellisuudessa rakentaa asiakaslähtöisesti, jos helsinkiläiset

30.11.2011

asiakaspalvelujen käyttäjät eivät ole tässä suunnittelussa myös jollain tavalla mukana. Siitä on muodikasta puhua sparrausryhmissä, kaavoituksissa tai muissa, mutta haluaisin sitä nähdä myös palveluiden muotoilussa. Samoin tietojärjestelmien yhdistäminen on valmisteltava huolella, jos todella haluamme tehdä toimivia, toivottavasti myös kohtuullisen edullisia ja pitkälle tulevaisuuteen katsovia sähköisiä palveluita.

Täällä on keskusteltu paljon päivähoiton muutoksesta, ja ymmärrän sen, koska mielestäni päätös on todella vaikea. Itse katson sitä paljon sosiologin koulutuksen näkökulmasta ja näen päivähoiton tai varhaiskasvatuksen hyvin keskeisenä osana lapsen sosiaalistumista, jossa totta kai opetuksella on selkeä rooli myös. Perheiden erilaiset toiveet ja nopeasti vaihtelevat tarpeet esimerkiksi vuorohoidossa ja varahoidossa, sosiaalitoimen nykyisen päivähoiton hyvin moninainen palvelutuotajaverkko ja erilaiset kotihoidon ja yksityisen tuen maksatukset ovat kuitenkin melkoinen vyyhti, jossa tukipalvelut ovat keskeinen osa.

Jos haluamme myös rakentaa toimivia sähköisiä palveluita esimerkiksi hoitoaikoihin, jolloin perheet pystyisivät paremmin määräämään hoitoajan ja maksukin määräytyisi sen mukaan, joudumme rakentamaan todella paljon uusia järjestelmiä. Tässä tilanteessa on mielestäni järkevää, että se rakennetaan sinne, missä se nytkin on ja missä se itse asiassa on myös ruotsinkielisten palveluiden maksatusten osalta edelleenkin, vaikka se on siirretty opetustoimeen muuten hallinnollisesti.

Kaikki ei kuitenkaan ole täydellistä. Mistä löydetään osaavaa ja motivoitunutta työvoimaa sekä varhaiskasvatukseen että sosiaali- ja terveystoimeen? Huonosti palkattu työ ei ikuisesti houkuttele. Me voimme tehdä niitä päätöksiä myös esimerkiksi parantaa lastentarhanopettajien ammatillista palkka-asemaa tekemällä se päätös eri tavoin. Me voimme lisätä lastentarhanopettajien määrää ryhmissä, toisin kuin jokunen vuosi sitten, jolloin määrää nimenomaan vähennettiin. Näitä toimenpiteitä on tietenkin joskus hankalampi tehdä, kuten täällä monet valtuutetut, esimerkiksi Peltola, ovat esittäneet, koska silloin meidän täytyy tehdä muutakin kuin niitä laatikkoleikkejä ja laittaa ehkä rahaa myös pöytään. Toivon, että siihenkin löytyy meiltä intoa ja kiinnostusta.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Hyvät valtuutetut.

30.11.2011

Tämä muutoshanke on lähtenyt ylhäältä päin, ei asukkaiden tai työntekijöiden aloitteista. Perusteluna meille esitetään yleisiä lauseita palvelujen sujuvoittamisesta, tuottavuuden parantamisesta ja vastaamisesta tulevaisuuden palveluhaasteisiin. Mitään näyttöä ei kuitenkaan esitetä siitä, että 2 miljardin budjetilla toimiva 15 000 työntekijän jättivirasto olisi vastaus näihin haasteisiin. Palvelujen sujuvuuden suurimmat ongelmat sosiaali- ja terveysvirastojen osalta koskevat vanhusten palvelujen ympärivuorokautisen hoidon laitospaikkojen vähyyttä ja kotipalvelujen resurssien jatkuvaa alibudjetoimista.

Sosiaali- ja terveysvirastojen yhdistäminen ei tuo näihin ongelmiin tietenkään mitään ratkaisua. Tämän toteaa myös terveyslautakunta lausunnossaan. Virastojen yhdistäminen ei tuo lisää vanhainkotipaikkoja, vanhustenkeskuksia eikä kaupungin palveluasuntoja. Niitähän tämä valtuusto pari viikkoa sitten päätti päinvastoin vähentää ensi vuoden budjetissa ja jäädyttää kaikki tähän liittyvät määrärahat kolmeksi vuodeksi.

Hoitoketjujen sujuvuuden kannalta kyse ei ole vain sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen välisistä yhteyksistä. Terveyspalveluja ajatellen yhtä tärkeä on kysymys kaupungin terveyskeskuksen ja HUS:n välisten hoitoketjujen suunnittelusta ja järjestämisestä. Sama koskee perustason ja erikoissairaanhoidon mielenterveyspalveluja ja päihdepalveluja. Palveluseteleiden ja ostopalvelujen osuuden lisääminen tuo myös uusia ongelmia hoitoketjujen toimivuuden kannalta. Hallinnolliset laatikkoleikit eivät lisää kotipalveluja eivätkä helpota liian vähäisen henkilöstömäärän kohtuutonta työtaakkaa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehdotuksen mukaan jättivirastoa johtaisi yksi lautakunta. Sillä ei ole mielestäni minkäänlaisia realistisia mahdollisuuksia paneutua kunnolla palveluihin, jotka kattavat noin puolet kaupungin koko palvelutoiminnasta. Jo nykyisellä kahdella erillisellä sosiaali- ja terveyslautakunnalla on ollut ilmiselviä vaikeuksia tuntea ja ohjata kaikkia näiden kahden viraston toimintoja. Helsingin demokratiaryhmän tavoitteet asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien ja luottamushenkilöiden roolin vahvistamisesta näyttävät unohtuneen kokonaan tämän esityksen valmistelussa. Kuka ja mihin tarvitsee jättivirastoa, jossa päätösvaltaa keskittyy pienempään piiriin ja etäisyys lattiatasolta johtoon kasvaa?

Deloitteen selvityksen mukaan muutos ei tuo edes taloudellisia säästöjä, ellei siirretä osa työntekijöistä esimerkiksi tukipalveluista matalammalla palkalla liikelaitoksiin. Jättivirasto muuttaa lautakunnan roolin entistä yleisemmälle tasolle. Tämä tarkoittaa johtavien virkamiesten vallan

30.11.2011

kasvattamista luottamushenkilöiden kustannuksella. Se ei ole uutta hallintokulttuuria eikä asukaslähtöisyyttä, vaan se on vanhaa johtajavaltaisuutta, jossa talous ja hallinto jyräävät alleen muun.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Autin tekemää ehdotusta siitä, että valtuusto hylkää esityksen sosiaalitoimen ja terveystoimen yhdistämisestä.

Valtuutettu Tenkula

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Ensinnäkin haluan kannattaa Terhi Mäen tekemiä kahta pontta, sekä ensimmäistä että toista.

Aina sanotaan, että Demarit on oikein innokkaita hallinnon uudistajia ja että me haluamme ratkaista ongelmat sillä, että me muutamme hallintoa. Tästäkin syystä ehkä itsekkin olen jo ollut aika monessa hallinnon uudistusprosessissa ja miettimässä uusia hallintoja ja sitä, miten se parhaiten palvelisi palveluita. Ehkä kuitenkin se tarkoitus ja päämäärä on se, että hallinto tukee sitä suunniteltua ja annettavaa palvelua. Niin tässäkin.

Kun tämä keskustelu lähti valtuustossa liikkeelle näitten lapsiperheiden tukemisesta, olisin voinut siinä aluksi jo käyttää puheen tästä varhaisesta puuttumisesta. Paljon puhuttiin varhaisesta puuttumisesta. Milloin on oikea aika tukea perheitä? Mielestäni se on jo hyvin siinä pikkulapsivaiheessa. Mirka Vainikka puhui siitä, että olisiko aiheellista tiivistää yhteistyötä lastenneuvola-päivähoito-leikkipuisto-akselilla. Tätä varmasti on valmisteluvaiheessa mietitty, että jos lastenneuvola olisi irrotettu ikään kuin tähän päivähoitovirastoon, joka sinänsä olisi ollut sitä pikkulapsivaihetta tukemassa erittäinkin kiinteästi. Perustelen sen ihan sillä, että jos ajatellaan, että yli puolet pienten lasten vanhemmista eroavat, kun lapset ovat alle 3-vuotiaita. Eikö juuri tässä vaiheessa perheet ja erityisesti lapsiperheet tarvitsisi tukea ja nimenomaan täältä meidän palvelujärjestelmästämmä, jonka pitäisi toimia saumattomasti yhteen? Tätä ei ole esitetty, vaan on esitetty nyt, että päivähoito on omana varhaiskasvatusvirastonaan. Kannatan sitä ihan lämpimästi ja uskon, että tämä tiivis yhteistyö voi toteutua myöskin lasten neuvoloiden kanssa. Sitä en epäile ollenkaan.

Todella suurena haasteena näen tämän ikäihmisten ja vanhusten hoidon tulevaisuudessa, ja siinä mielessä uskon, että tämä esitetty hallin-

30.11.2011

touudistus voisi tukea sitä. Ymmärrän sen, että terveyslautakunta ja terveyskeskus eivät niin hurraa huutaen ole lähteneet tähän uudistukseen, koska nyt hoitoketjut toimivat erittäinkin hyvin tai kohtuullisen hyvin, ja aina kun tulee uusi hallinnon uudistus, niin se sekoittaa pakkaa, ja ennen kuin sitten uudet hyvät käytännöt alkavat toimimaan, menee aikaa. Se tiedetään, että sosiaalivirastossa ja terveyskeskuksissa toimintakulttuurit ovat erilaisia, ja siihen, että nämä toimintakulttuurit on saadaan toimimaan hyvin, menee aikaa.

Olen kuitenkin äärettömän luottavaisin mielin, koska näissä lausunnoissa, joita henkilöstöt ovat antaneet, kaikki henkilöstöryhmät ovat täällä sote-puolella olleet kannattamassa tätä uudistusta ja siten näkevät siinä paljon hyviä mahdollisuuksia ja ovat jo etukäteen sitoutuneet sen kehittämiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Arvoisa puheenjohtaja ja kanssavaltuutetut.

Kannatan kaupunginhallituksen esitystä eli esitystä omasta varhaiskasvatusvirastosta sosiaali- ja terveystoimen alaisuudessa. Siitä pari sanaa, koska olen siis ihan pokkana kääntänyt takkini sen jälkeen, kun opetuslautakunta käsitteli tätä asiaa viime syyskuussa. Kannatin silloin suomenkielisen päivähoidon siirtämistä opetustoimeen. Tällainen tatkinkääntö lienee syytä perustella.

Opetuslautakunnan lausunto suomenkielisen päivähoidon siirtämisestä opetustoimeen oli mielestäni näkökulmaltaan hiukan ongelmallinen. Siinä ei juuri näy päivähoidon asiakkaiden, lasten ja heidän perheidensä, näkökulma. Esitin itse lausuntoon muutoksia vähän lapsilähtöisempään suuntaan, mutta lautakunnan enemmistö ei syyskuussa pitänyt niitä tarpeellisina. Sosiaalilautakunta käsitteli asiaa ensimmäisen kerran syyskuussa samaan aikaan, kun opetuslautakunta kokoontui, ja ehdin tutustua sosiaalilautakunnan lokakuussa antamaan lausuntoon vasta opetuslautakunnan lausunnon antamisen jälkeen.

Syyt tähän epäjohtonmukaiseen mielipiteen muuttamiseeni, mitä en mielelläni yleensä harrasta, onkin nyt se, että mielestäni sosiaalilautakunta on ottanut aiheeseen opetuslautakuntaa hiukan vakuuttavamman näkökulman. Lainaan nyt vielä sosiaalilautakunnan lausuntoa viime lokakuulta: "Varhaiskasvatuspalveluilla on merkittävä yhteistyötarve sosiaalipalveluiden, neuvolan ja perusopetuksen kanssa. Mikään organi-

30.11.2011

saatiorakenne ei sinänsä muuta yhteistyötarvetta asiakaspinnassa. Sen sijaan hallinnolliset tukipalvelut tulevat paremmin ja tehokkaammin hoidetuksi sosiaali- ja terveystoimen kokonaisuudessa.”

On aivan totta, että päivähoidon ja koulun välinen yhteistyö on hyvin tärkeää. Yhteistyö on tärkeää muihinkin suuntiin. Niin kauan, kun Helsingin kaupunki ei ole kokonaan vain yhtä hallintokuntaa, niiden välinen raja sijaitsee aina jossakin. Mielestäni tärkeintä päivähoidon paikkaa mietittäessä on se, että päivähoito monine muotoineen ja leikkipuistoinen päivineen saa oman virastonsa ja että sen toiminnasta päättää oma lautakunta. Minulla ei toki olisi mitään sitäkään vastaa, että tämä varhaiskasvatusvirasto toimisi sivistystoimen alaisuudessa. Ymmärrän perustelut tällekin, ja monet niistä ovat erittäin hyviä.

Kaupunginhallituksen esityksessä kuitenkin todetaan, että päivähoitopalvelujen organisoimisessa oleellista on palvelun sujuva käyttö perheiden ja lasten näkökulmasta ja että varhaiskasvatuksen näkökulmasta toimiva ja taloudellinen ratkaisu on sen organisoiminen omana kokonaisuutenaan sosiaali- ja terveystoimessa, koska tämä aiheuttaa vähiten rakenteellisia muutoksia varhaiskasvatuksen hallinnoimisessa ja vapauttaa resursseja itse toimintaan.

Mielestäni nämä perustelut ovat ihan huomionarvoisia. Minulle on tässä asiassa tärkeintä se perheiden ja lasten näkökulma. Kun olen itse kysynyt useiden lastentarhanopettajien ja lastenhoitajien mielipidettä asiasta, he kaikki ovat poikkeuksetta sanoneet, ettei heitä niinkään kiinnosta se, kenen alaisuudessa he lopulta toimivat, kuin se, millaiset resurssit päivähoidolle järjestetään, sekä se, ettei heidän työaikansa kulu hallinnon ja sen uudistusten parissa askartelemiseen sen varsinaisen varhaiskasvatuksen eli lasten kanssa läsnä olemisen kustannuksella.

Oma virasto Helsingin isolle ja kasvavalle joukolle pikkuväkeä ja heidän tarpeitaan on minusta ihan paikallaan. Päädyin kannattamaan varhaiskasvatusvirastoa sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen. Voin tietenkin olla aivan väärässä siinä, minkä hallintokunnan alla toiminta pitäisi järjestää. Perustan kuitenkin mielipiteeni siihen tietoon, joka minulla on käytettävissäni.

Minusta vaikuttaa siltä, että päivähoidon hallinnollinen asema herättää enemmän tunteita poliitikkojen kuin päivähoidon työntekijöiden tai lapsiperheiden parissa. Itse olen saanut palautetta, jonka mukaan osa päivähoidon työntekijöistä haluaisi sivistystoimen alle, osa sosiaalitoimen. Uskon kuitenkin, että oleellista on oikeasti päivähoidon resurssien turvaaminen paikasta riippumatta, ja siitä me ehkä toivottavasti olemme samaa mieltä.

30.11.2011

Lopuksi haluaisin todeta, että vaikka meidän valtuustostrategiassa lukee, että valtuustokauden aikana päiväkotiryhmiä pienennetään, niin ainakin omien lasteni päiväkodin ryhmät ovat kasvaneet 30 %.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kuten valtuutettu Torvalds totesi, olemme varmasti historiallisen päätöksen kynnyksellä. Henkilökohtainen mielipiteeni on, että tämän kynnyksen yli olisi kyllä kannattanut astua jo kauan sitten. Ollaan tilanteessa, jossa asioita pitää uskaltaa katsoa uudella tavalla. Näen, että meidän tulisi asettaa asiakas keskiöön, ei byrokratia, hallinto tai virkakoneisto. Asiakasryhmät tulisi nähdä horisontaalisesti, ei sektoraalisesti. Tähän asti me olemme tarjonneet asiakkaille eli asukkaille sitä, mitä virastot on kullakin sektorilla määrätty hallinnon toimesta tarjoamaan.

Voisimmeko me nyt todella ottaa askeleen siihen suuntaan, että tarjoamme asiakkaille sitä, mitä he kulloinkin haluavat ja tarvitsevat? Voisimmeko me päästä rakenteeseen, jossa olisi edes mahdollista järjestää palvelut asiakaslähtöisesti ilman, että ihmisiä pompoteltaisiin luukulta toiselle? Uskon, että voisimme. Meidän kannattaisi segmentoida kaupungin asukaskunta uudelleen. Segmenttejä olisivat esimerkiksi lapsiperheet, vanhukset tai tiettyjen sote-palvelujen heavy userit, esimerkiksi päihde- ja terveystalvöpalveluiden heavy userit. Sitten räätälöitäisiin näihin segmentteihin uudenlaiset prosessit, joissa ei katsottaisi edes sosiaali- ja terveystalvöpalveluita erillisinä kokonaisuuksina, vaan mietittäisiin, mitä palveluita tarvitaan ja miten ne parhaiten näille segmenteille oikein tarjotaan. Ainakin tästä näkökulmasta prosessien tulisi leikata myös tämän uuden sosiaali- ja terveystalvötoimen ja opetustalvötoimen rajat.

Itse toivon todella, että nyt tehtävä muutos ei jää vain organisatoriseksi laatikkoleikiksi, vaan pureutuu tosiaan näihin sisältöihin ja tekee sen vieläpä ylittäen virastojen hallintorajat. Toivon myös, että tämän uudistuksen yhteydessä suorittavalle portaalle annetaan valtaa kehittää omaa työtään ja tehdä asioita paremmin. Tähän toivottavasti kannustetaan niin sosiaalisin kuin taloudellisinkin keinoin. Kyse on nimittäin siitä, miten me varaudumme ikääntymiseen ja huoltosuhteen muutokseen. Palveluiden kysyntä ja tarve tulee kasvamaan, raha ei tule lisääntymään. Nyt on siis korkea aika aloittaa tämä työ.

30.11.2011

Vaikka päätös syntyy nyt, tarvitaan vielä paljon työtä ja ennakkoluulontaa asennetta, ja toivonkin sosiaali- ja terveydenhuollon tekijöiltä näissä nyt yhdistyvissä virastoissa tekemisen henkeä ja sitä, että muutos nähdään ennen kaikkea mahdollisuutena, ei uhkana.

Päivähoidosta totean vielä loppuun, että kaikkein olennaisinta on se, että päivähoido säilyy ja pidetään omana yksikkönään.

Valtuutettu Snäll

Kiitoksia, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Tässä muutosesityksessähän ei tavoitella ensisijaisesti taloudellista säästöä, vaan pikemminkin odotetaan, että työskentelyä järkipäisellä, päällekkäisyyksiä karsimalla ja työntekijöiden henkilökohtaista vastuuta kasvattamalla saadaan pitkällä aikavälillä aikaan myös säästöjä. Näin voitaisiin luoda aivan uusi virasto, joka toimii omalla uudella konseptilla. Jokaisen työntekijän myös täytyy voida tuntea tekevänsä tärkeää, tuottavaa työtä. Säästöä tietysti tulee hoitoketjujen saumattomasta kulusta.

Turhista jonotuspäivistä ja väärillä sängyillä makaamisesta on myös päästävä eroon. Uuden organisaation johtosäännöt hyväksyessään toivottavasti ensi keväänä valtuusto suurella kriittisyydellä määrittelee hallinnollisen tason ja karsii kaiken vähänkin tarpeettoman. Uudessa virastossa täytyy olla enemmän suorittajia, tuottavaa työtä tekeviä, vähemmän tietokoneleikkejä. Tuottavuuden on noustava ja hallintoa, jota on nykyisinkin jo karsittu, on vielä yritettävä vähentää. Vanhusten nöyryyttävä odotuttaminen, hoitopaikan jonottaminen kuukausikaupalla ja ristiriitaisten tietojen antaminen on tätä nykypäivää. Silti meille kuitenkin jää roimasti korjattavaa.

Miten saadaan kotihoito toimivaksi, terveyskeskukseen lääkäreitä, joiden vaihtuvuus ei ole niin suurta, suomenkielisiä lääkäreitä myös haakeutumaan terveysasemille, miten erikoissairaanhoito saadaan toimimaan ja miten kaikki tilat voitaisiin optimaalisesti käyttää? Tässä meillä on runsaasti työtä.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

30.11.2011

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Elämäni varrella olen ollut mukana ja nähnyt lukuisia organisaatiouudistuksia. Etenkin terveydenhuoltoa on viimeisen parinkymmenen vuoden aikana myllätty useita eri kertoja. Osa niistä on, kuten valtuutettu Torvalds sanoi, toteutunut hyvin, ja on paljon myöskin ollut erittäin epäonnistuneita ja huonoja ratkaisuja, jotka ovat aiheuttaneet mielipahaa sekä asiakkaisissa että myöskin henkilökunnassa pitkälle tulevaisuuteen ja lyöneet leiman koko sen hallintokunnan päälle.

Nyt kun tehdään näin isoa uudistusta, jonka budjettiosuus on melkein 60 % Helsingin budjetista, niin pitää tarkasti pohtia, että millä tavalla tämä uudistus toteutetaan. On hyvä, että tähän on nyt annettu aikaa noin vuosi. Voi olla, että se on liian lyhyt, mutta hyvin suunniteltuna se varmasti riittää. Olen myöskin tyytyväinen siihen, että siinä on poliittinen ohjaus, näin pitää ollakin.

Kuten tuossa alkupuheenvuorossani totesin, niin organisaatiouudistus on aina mahdollisuus, ja toivon, että tämä otetaan mahdollisuutena. Siihen mahdollisuuteen sisältyy se, että nyt virastoissa voitaisiin pohtia kaikki ne uudistukset, mitä on aina haluttu tehdä. Nyt on mahdollisuus ottaa kaikki pöytään, keskustella niistä, pohtia parhaimmat käytännöt ja ottaa ne käyttöön tässä tilanteessa. Deloitte oli pelkkä hallinnollinen laatikkoleikki eikä luonut mitään sisällöllisiä ehdotuksia tähän jatkotyöhön, joten nyt tarvitaan rohkeutta, uutta ajattelua ja sen miettimistä, miten palveluita voidaan kehittää. Itse olen toivonut, että sähköisiä palveluita kehitetään, ja ylipäättään matalan kynnyksen palveluihin pääsyä pitää ehdottomasti kehittää.

Toinen tärkeä asia on, että millä tavalla tämä muutosprosessi johdetaan. Jos johtamisessa epäonnistutaan, ollaan todella menetetty. Näin ollen meillä on olemassa monta metriä muutosjohtamisen kirjallisuutta, ja nyt toivoisin, että nämä keskeiset muutosjohtajat todella nyt aluksi pohtisivat, että millä tavalla tämä muutosprosessi kokonaisuudessaan viedään eteenpäin. Siinä tietysti myöskin tämä poliittinen ohjaus pitää olla mukana, ja toivon, että myöskin tässä poliittisessa ohjauksessa löytyy viisautta ja myöskin motivaatiota ja halukkuutta.

Muutosvastarinta ja myöskin sosiaali- ja terveystoimen kulttuurien erilaisuus on ilman muuta otettava huomioon. Se on tosiasia, sillä on pitkät historialliset juuret, sitä on turha väistää. Se voi olla myöskin voimavara paitsi kummallekin virastolle, mutta myös asiakaskunnalle. Nämä kaikki tosiasiat on pakko tässä uudistamisessa tunnustaa.

30.11.2011

Se, missä ehkä minusta voi parhaiten näkyä se organisaatiouudistuksen onnistuminen, on vanhustenpalveluissa. Jos sieltä nousee heti selaista kritiikkiä, että ikäihmisiä ei kunnioiteta ja palvelut pelaavat huonosti, se on sosiaali- ja terveystoimen kohdalla se kriittinen tekijä, joka voi aiheuttaa sen suuren stigman koko tämän organisaatiouudistuksen ylle. Näin ollen toivon, että tätä myöskin tässä muutosjohtamisessa otetaan huomioon.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Hyvät valtuutetut.

Tämä uudistus, jota nyt ollaan hyväksymässä, on tosi iso. Edellisen kerran, kun sosiaali- ja terveystoimen hallintokuntia oltiin vähentämässä, puhuttiin keisari- vai kuningaskuntien määrien vähentämisestä. Asia jäi jollain lailla puolitiehen. Tiedän, että terveystoimen osalta hallinnon virkoja karsittiin merkittävässä määrin, mutta sosiaalitoimen puolella näin ei käynyt. Toivon, että nämä käytännöt hallinnon virkojen ja kerrostien määrissä yhdenmukaistuvat, ja missään tapauksessa uusi virasto ei voi sisältää uusia tasoja hallinnossa.

Tämä yhdistäminen ei tule olemaan millään lailla helppoa, koska jokaisessa virastouudistuksessa on ollut valtavat vastavoimat. Edellisistä kerroista voidaan kuitenkin ottaa opiksi. Hyvällä yhteistyöllä. Ennen kaikkea niin, että kun meillä on ollut demokratiaryhmä toimimassa viime keväästä lähtien, niin pitäisi jotain niistä demokratiaryhmän ajatuksista tuoda tähänkin uudistukseen niin, että se on luottamusmiesohjauksen vahvistamista ja sen lisäksi vielä näitten kohteena olevien ihmisten kuulemista, on se sitten päivähoidon tai oman viraston kehittämistä tai sitten vanhustenpalvelujen järjestämistä. Kaikkein eniten tietysti toivon, että noin vuoden päästä, jos liukkaat kelit tulevat ja vanhukset ovat lonkkamurtumiseen HUS:ssa ja sitten alkaa tämä kotouttamisen rumba, yhteistyö sosiaali- ja terveysviraston kanssa on silloin saumatompaa kuin mitä se joinakin viime vuosina on ollut.

Yhden asian haluan korjata. Täällä on puhuttu moneen otteeseen, että vanhuspalveluista olisi viety jotain. Meillä on ensi vuoden budjettiin 12 miljoonaa lisätty vanhuspalveluihin, ja vanhuspalvelujen kokonaisbudjettimäärä on tosi suuri. Voitte tarkistaa sen omista sininisistä budjettikirjoistanne. Vanhuspalveluihin on satsattu rahaa, mutta meneekö se kaikkein tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja niin, että terveydestä, sairaudesta, hoivasta ja siitä kotipalvelusta vastataan aina sen vanhuk-

30.11.2011

sen tarvitsemalla tavalla parhaiten? Siitä en ole varma. Tähän kaikkeen työhön paljon onnea ja jaksamista virkamiehille ja luottamusmiehille.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Meillä Suomessa väestö ikääntyy nopeammin kuin Euroopassa keskimäärin ja huoltosuhde heikkenee voimakkaasti. Meidän on varauduttava tähän muutoksen jollakin tavalla, jos kaupunkilaisille halutaan jatkossakin turvata edes kohtuulliset palvelut. Helsingin sosiaali- ja terveystoimen organisaation uudistaminen on yksi mahdollisuus kehittää palvelurakennetta ja toimintaprosesseja mahdollisimman joustaviksi ja toimiviksi tuleviin haasteisiin vastaamiseksi. Kun virastoraja ei jatkossa ole este nopeillekaan resurssien ohjausliikkeelle, on todennäköistä, että kaupunkilaisten palvelujen tarpeeseen ja erityisesti näiden tarpeiden muutoksiin pystytään vastaamaan nykyistä paremmin ja kustannustehokkaammin. Kun sosiaali- ja terveystoimen palveluilla on jatkossa yhteinen strategia, budjetti ja johto, osaoptimoinnillekaan ei jää enää sijaa.

Apulaiskaupunginjohtajan esityksessä sosiaali- ja terveystoimen yhdistymisestä pidän hyvänä sitä, että siinä painotetaan asiakkaan ympärille muodostuvia palvelukokonaisuuksia. Tämä on tarpeen erityisesti asiakasryhmille, joilla on toiminnan vajauksia. Esimerkiksi muistisairaille kahteen virastoon sijoittuvassa sosiaali- ja terveystoimen palveluviihdakossa selviäminen on ollut haasteellista.

Edelleen pidän kyllä ongelmallisena sitä, että päivähoido, joka on osa varhaiskasvatus, jää erilleen opetustoimesta ja ruotsinkielisestä varhaiskasvatuksesta. Kannatin kuitenkin äskeisessä äänestyksessä tätä apulaiskaupunginjohtajan esitystä ihan sellaisenaan sen vuoksi, että pidän tärkeänä, että varsinaisten sosiaali- ja terveystoimen palvelujen, joihin en nyt tässä lue päivähoidoa, yhdistyminen saadaan mahdollisimman nopeasti käyntiin. Erityisen kiireellisiä ovat ikäihmisten ja mielenterveyskuntoutujien palveluketjujen yhdistyminen. Niitä on odotettu jo tosi pitkään. Päivähoitokysymyksiin on mahdollista palata myöhemminkin.

Mitä tulee täällä keskustelussa esiintyneeseen lautakunnan kokoon pohdintaan, en kannata lautakunnan koon suurentamista, jottei tästä päätöksenteosta tule jatkossa liian raskasta. Tämä Tatu Rauhamäen vastaehdotus on minusta kannatettava.

30.11.2011

Sitten vielä sen verran henkilöstöstä, että tämä tuleva yhdistymisprosessi on todennäköisesti raskas henkilöstölle. Senpä vuoksi tämän koko prosessin ajan on henkilöstölle oleva riittävästi tukea tarjolla.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Me olemme taas kerran tässä salissa ison asian edessä, mutta olen siitä mieltä, että ajankohta tälle muutokselle on varsin otollinen. Toisaalta on todettava, että apulaiskaupunginjohtaja Räty oli varsin nopea liikkeissään. Ei ole montaa kuukautta hänen apulaiskaupunginjohtajakauttaan vielä kulunut, ja näin iso muutos on virastoissa jo tulossa.

Asiakkaat ovat muuttuneet. Tämä on käynyt ilmi tässä muutamissa puheenvuoroissa. Muun muassa valtuutettu Torvalds omassa puheenvuorossaan totesi, että hän tulee olemaan hankala asiakas. En muista tarkkaan, mitä sanaa hän käytti, mutta näin tulkitsen vapaasti. Meidän asiakaskuntamme tietotaso on noussut viimeisten vuosien ja vuosikymmenten aikana huimasti. Toisaalta tiedonsaanti eri asioista on parantunut ja ihmiset varsin usein sosiaali- ja terveyspalveluja hakiessaan tietävät jo varsin paljon oikeuksistaan. Terveyspuolella näkyy myös se, että tieto esimerkiksi erilaisista sairauksista ja ongelmista on kasvanut. Toisaalta kuilu asiakkaiden välillä on myös kasvanut. Meillä on myös varsin paljon niitä asiakkaita, joiden osaaminen ja tietotaso taas sitten näissä palvelujen hakemisessakin on erittäin heikko, ja he tarvitsevat siinä ohjausta kädestä pitäen niin sanotusti.

Valtuutettu Torvaldsin puheenvuorosta todellakin kävi ilmi se, että asiakkaiden vaatimustaso on kasvanut. Ei tyydytä mihin tahansa. Eräs terveydenhoitaja, jo eläkkeelle jäänyt, kertoi, että kun hän muutamia vuosikymmeniä sitten meni kunnan terveydenhoitajaksi, niin sinne tuli asiakkaaksi ensimmäisenä mies, jolla oli kolme viikkoa ollut kädessä avohaava, ja hän oli odottanut, että kuntaan tulee se uusi terveyssisar, joka sitten hoitaa sen haavan kuntoon. Kyllä siinä terveyssisar oli ihmeissään. Tänä päivänä ei odoteta kyllä hetkeäkään, palvelu pitää saada juuri nyt sellaisena kuin minä sitä toivon ja haluan.

Mielestäni meidän terveydenhuoltomme voimavarat eivät kuitenkaan tule koskaan riittämään sen paremmin sosiaalipuolellakaan siihen, että pystyisimme tyydyttämään asiakkaiden kaikki mahdolliset tarpeet ja erityisesti kaikki mahdolliset halut. Haluja ja tarpeita meillä jokaisella riit-

30.11.2011

tää, ja me voimme keksiä niitä joka päivä lisää. Resurssit eivät koskaan tule kuitenkaan riittämään siihen, että me pystyisimme niihin haluihin vastaamaan.

Olen ehdottomasti terveydenhuollon ammattilaisena sitä mieltä, että meidän pitää kehittää palveluja ja vastata asiakkaiden ja potilaiden tarpeisiin asiakas- ja potilaslähtöisesti, mutta se ei tarkoita sitä, että me vastaamme kaikkiin niihin tarpeisiin ja haluihin, joita asiakkailla ja potilailla on. Loppuviimeksi kuitenkin asiantuntija määrittelee sen, mikä on se palvelu ja se toimi, mitä asiakkaalle sitten tarjotaan ja mihin hänellä on sitten oikeus. Se määrittely ei voi tulla kuitenkaan asiakkaalta päin niin kauan, kun me puhumme julkisista palveluista.

Sitten on aivan eri asia, jos asiakas maksaa palvelun täysin itse. Suomessa ei kuitenkaan ole olemassa sellaista palvelua, jonka asiakas maksaisi täysin itse. Meillä ei ole puhtaasti yksityistä sektoriakaan, vaan sekin on osittain julkisesti rahoitettu.

Ihmisten eliniänodote on kasvanut, ja meillä on tulevana vuosina eläköitymässä huomattavasti työntekijöitä sekä sosiaali- ja terveyssektoreilla. Siinäkin mielessä tämä muutos on nyt tällä hetkellä varsin ajankohtainen, ja nytt erittäin hyvä ajankohta toteuttaa tämä uudistus. Tässä on todettu useissa puheenvuoroissa, että rajapinta häviää, mutta on muistettava, että rajapintaa jää edelleen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välille. Toivon, että jatkossa sitten keskustelu ei käänny siihen, että se on syy, miksi hommat eivät toimi.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Vielä muutama näkökulma päivähoidon hallinnollisesta paikasta. Erään englantilaisen tutkimuksen mukaan oppimistulokset ovat sitä parempia mitä pitempään lapset saavat leikkiä. Suomalaislasten hyvien Pisu-tulosten yhtenä syynä saattaa olla se, että täällä mennään kouluun vasta 7-vuotiaana, ja se, että meillä on niin hyvä päivähoitojärjestelmä. Tässä mielessä tehty päätös päivähoidon hallinnollisesta paikasta saattoi olla hyvä varsinkin, kun opetusviraston kulttuurin hierarkkisuus olisi voinut talloa sosiaalitoimen puolella rakennettuja hyviä käytäntöjä jalkoihinsa.

Nyt, kun sylinäkökulma painottui tehdyssä ratkaisussa, mikä on sinänsä hyvä, toivon että ei unohdeta panostaa päivähoitohenkilöstön työsuhteturvan parantamiseen eli esimerkiksi työsuhteiden riittävään va-

30.11.2011

kinaistamiseen. Tämä olisi opetustoimen ja päivähoidon yhteisessä hallinnossa saattanut puolestaan toimia paremmin. Se olisi voinut edistyä siellä paremmin kuin nyt tässä, mihin tulokseen tultiin.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Samoin kuin valtuutettu Peltokorpi, niin haluan kiittää apulaiskaupunginjohtaja Rätystä siitä, että hän näin nopeasti toi tämän esityksen. Oltuaan tässä virassa kaksi kuukautta tämä esitys oli jo kaupunginhallituksen pöydällä ja nyt täällä käsittelyssä. Meillä on todella Helsingissä nyt viimeinen hetki toimia ja saada hoitoketjut toimimaan, sillä huoltosuhde heikkenee koko ajan. Lisäksi vanhusten hoitopaikkojen tarve kasvaa, kuten aikaisemmin sanoin, kaksinkertaiseksi noin 15 vuodessa siihen nähden, mitä meillä nyt on käytössä. Olemme innolla sulkeneet niitä paikkoja, ja nyt ne täytyy avata. Kuntien rakennelaki ja valtionosuusudistus ovat aivan ovella.

Meidän on trimmattava toimintamme niin, että se vastaa vanhenevaa väestöä ja vastaa myös henkilöstöpulaan, niukkenevaan talouteen ja kasvaviin terveyseroihin, jotka myös monet mainitsivat. Tähän me kyllä pystymme, sillä meillä on osaava henkilöstö, mutta tämä uudistus täytyy tehdä heidän kanssaan yhteistyössä. En voi olla enemmän samaa mieltä näiden sosialidemokraattisten rouvien Tarja Kantolan, Tarja Tenkulan ja Maija Anttilan kanssa. Heidän kanssaan olen aivan samaa mieltä kaikista näistä asioista. Meidän olisi pitänyt paljon aikaisemmin tämä uudistuskin toteuttaa, ja nämä naiset todella tietävät, mistä nyt on kysymys.

Laura Rätyhän on esittänyt poliittista seurantaryhmää, virkamiehistä koostuvaa ohjausryhmää, talous- ja hallintovirkamiehistä koostuvaa projektiryhmää ja niin edespäin. Meillä on erittäin iso työ edessä. Kaikki se täytyy tehdä henkilöstön kanssa yhteistyössä. Tämä lasten päivähoidon oma virasto on erittäin hyvä ratkaisu. Mistä nämä sosialidemokraattinaisetkin sanoivat, niin ne ovat nimenomaan tämä vanhustenhoito täytyy saada kuntoon, päihde- ja mielenterveysongelmien palvelut täytyy saada kuntoon ja lasten ja perheiden mielenterveysongelmien hoito täytyy saada kuntoon.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

30.11.2011

Haluan kannattaa Rauhamäen vastaesitystä tästä lautakunnan jäsen-
ten määrän tarkistamisesta myöhemmin. Vantaallahan on 17 jäsentä,
ja täytyy myöntää, että minulle oli suuri yllätys, että tässä esitettiin 13:a.
En tiedä, mikä on se lopputulos, mutta muistan, että vantaalaiset ovat
pitäneet sitä ihan hyvänä. En itse näe, että kaupunginhallituksen koko
olisi se kriteeri, jolla lautakuntien kokoa mietitään, mutta katsotaan, mi-
tä tapahtuu sitten, kun katsotaan myös jaostojen tehtävät. Käytännössä
mielestäni nyt on jo delegoitu sosiaalilautakunnalta liikaa virkamiehille
tehtäviä.

Tässä on ollut huoli siitä, että onko kokous lyhyt vai pitkä. Niin kuin
huomaatte, täälläkin kyse on siitä, kuinka paljon puhutaan. Jos ei puhu-
ta, niin menee hyvin nopeasti, ja jos puhutaan, menee pitemmästi, ja
joidenkin mielestä se on huono asia. Sen olen huomannut, että sosiaa-
lilautakunnassa meillä kokoukset pitenevät erityisesti silloin, kun on täl-
lainen delegoitu asia ja me yritämme järjestää niin, että me saisimme
kuitenkin päättää siitä. Tällaisesta keskustelu on vienyt varmaan voi-
mia, esimerkiksi päivähoiton ostopalvelun jatkot ja muut. Tässä sitten
onneksi lautakunnan esittelijä on osannut hyvin kuulla myös lautakun-
taa, ja me saamme sitten niistä päättää.

Nämä keskustelut ovat olleet ehkä niitä, jotka on olleet turhauttavia ja
vieneet paljon aikaa, mikä liittyy siihen, että onko delegoitu liikaa. Mie-
lestäni nyt enempää ei ainakaan pitäisi delegoida. Hyvä valmistelu ja
siinä riittävien asioiden huomioiminen etukäteen varmaan myös aina
lyhentää kokouksia.

Siitä haluaisin vielä sanoa, että toivoisin, että nyt kun näitä osastotasoi-
sia yksiköitä sitten tulee, niin että ne eivät olisi sellaisia erillisiä pallukoi-
ta vaan ennemminkin linkittyisivät toisiinsa kuin olympiarenkaat, ja jos
vielä parempia kukkasmalleja keksitään, niin hyvä. Pidän erityisenä
tärkeänä, siis vanhusten puolella tämä hoitoketjukurio on, mutta halu-
aisin vielä tuoda esiin sen, että mielenterveys-, päihde-, neuvola- ja
lapsiperheiden eli lastensuojeluun liittyvien palveluiden pitäisi linkittyä
erittäin saumattomasti yhteen läjään. Nythän siis päivähoito irtautuu
tästä omaksi virastokseen ja se voi olla pikkuisen riskaabelia, mutta se
nyt sitten irtautuu.

Pullonkauloja pitäisi jotenkin miettiä, että niitä ei tulisi tai ainakaan niitä
ei tehtäisi hankalammiksi. Niin kuin tässä Terhi mainitsi, niin HUS:n
suuntaanhan tässä on rakenteellisesti jo sellainen olemassa, ja itse
katsoisin tässä mielenterveyspalveluja psykiatrian kannalta, että miten
saataisiin ne ja lastensuojelu paremmin toimimaan kuin tällä hetkellä.

30.11.2011

Nyt ne eivät ihan niin hyvin toimi kuin toivoisi. Miten saadaan varhemmin enemmän, ettei tarvitsisi tehdä niin paljon korjaavaa myöhemmin?

Tässä Tarja Tenkula puhui tästä varhaisesta puuttumisesta ja siitä, milloin on sen oikea aika. Itse ajattelen, että silloin kun se on tukea, niin silloin sitä halutaan, ja sitten kun siinä on kontrolli eli puuttuminen, niin silloin sitä ei haluta. Niin kauan kuin sitä halutaan, se on kannattavinta, eli aikaisemmin. Erityisesti voisi sanoa, että lapsiperheiden köyhyyden vähentäminen ja yksinhuoltajien tukeminen aiemmin varmasti vaikuttaa myös lastensuojelun tukitarpeissa paljon.

Näistä Pisa-tuloksista en voi olla sanomatta, että Suomessa on Pisa-tulokset sen takia hyviä, että heikointa neljänneistä tuetaan eniten ja opettajien koulutustaso on korkea. Tätä haluaisin jatkossakin pitää yllä, ja lastentarhanopettajat edustavat myös sitä hyvin vahvasti. Päivähoitossa pitää pitää yllä tämä varhaiskasvatustaso. Se, että suurin osa Pisa-testin tekijöistä Suomessa osallistuu siihen omalla äidinkielellään, myöskin vaikuttaa tuloksiin.

Valtuutettu Peltola

Minua ilahduttaa se, että valtuustosta näin suuri osa istuu täällä salissa ja monet kuuntelevat ihan selvästi. Useimmat tuntuvat kuuntelevat sitä, mitä toiset sanovat. Se on hyvä asia, kun on näin isosta ja ihmisille elintärkeästä asiasta kysymys. Täällä on hehkutettu asiakaslähtöisyyttä ja asiakkaiden valinnan mahdollisuuksia, ja tuolta oikealta aina sanotaan, että niitä pitää kamalasti avata niitä valinnan mahdollisuuksia ihmisille yksittäisinä yksilöinä. Kuitenkin nämä sosiaali- ja terveystyöasiat, varsinkin ne yhteistyöasiat, ovat yhteisöllisiä asioita.

Sosiaalipuolella suuri osa niistä ongelmista, joita sosiaalipalveluissa käsitellään, ja myöskin terveystyöpuolen ongelmista aika suuri osa on nimenomaan yhteisöllisiä ongelmia. Sellaisia ongelmia, että ihmiset voivat huonosti siinä ympäristössä, missä he elävät. Näiden palveluiden pitäisi olla sellaisia, että ne tukevat suoraan ihmisten arkielämää, ovat helposti saavutettavissa ja monipuolisia. Silloin on tärkeää, että meillä ei ole paljon erikoistuneita palveluita. Me tarvitsemme erikoistuneita palveluita, mutta nekin pitäisi olla sitten sillä tavalla yhdistettyjä, että ne saavat mahdollisimman paljon samasta paikasta.

Me Vasemmistoliitossa näemme tämän monipuolisen sosiaali- ja terveysaseman keskeisenä vastauksena juuri näihin ensimmäisen tason asioihin, ja näiden palveluiden pitäisi pystyä hoitamaan valtaosa niistä tarpeista, joita ihmiset tulevat sosiaali- ja terveystyöpuolelta hakemaan.

30.11.2011

Sitten meillä on sellaisia hyvin kompleksisia palveluita, joita pitää myöskin rakentaa. Nyt tässä on pitkään rakennettu sellaisia, että tehdään hyvin monta porrasta esimerkiksi mielenterveysongelman hoitoon. Ei niitä saa olla niin paljon. Niitä portaita pitää vähentää. Minun mielestäni niitä pitäisi olla korkeintaan kolme. Jos siellä sosiaali- ja terveysasemalla ei pystytä asiaa sen ihmisen ja sen oman lähiyhteisön kanssa hoitamaan, sitten pitää olla yksi erityistason avopalvelupaikka, jossa sitten annetaan ne seuraavan tason palvelut. Erittäin harvojen ihmisten pitäisi joutua siitä yhtään eteenpäin.

Sitten tämä asuminen. Hoiva-asuminen, yhteisöllinen asuminen. Ne ovat sellaisia asioita, jotka ovat myös arkipäivän peruskamaa, joka täytyy saada kuntoon niiden ihmisten kohdalla, jotka tarvitsevat tällaista tavalla tai toisella tukevaa asumista. Siihen kannattaa nyt tosissaan paneutua niin, että se saadaan hoidettua aukottomasti eikä niin, että kaikenlaisille erityisryhmille, joissa sitten yksilöt käsitellään todella erillään omista sosiaalisista suhteistaan, rakennetaan sitten erikoistuneet palvelut, niin kuin tällä hetkellä hyvin pitkälle on asian laita.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä keskustelu kuvaa minun mielestäni järkyttävän hyvin sitä, miten heikosti tämä päätösesitys on valmisteltu. Lähes jokainen valtuutettu on täällä kertonut asioita, jotka pitäisi ottaa huomioon, kun tällaista ratkaisua tehdään, mutta joita ei ole otettu huomioon, kun tätä esitystä on valmisteltu. Nyt ollaan tekemässä päätöstä, jos tämä esitys hyväksytään, erittäin yksipuolisen, taloudellis-hallinnollisen, byrokraattisen selvityksen johtopäätösten pohjalta ilman kaikkia niitä tietoja, jotka tässä keskustelussa on todettu välttämättömiksi, jotta löydetään oikeat asukkaiden tarpeita ja henkilöstön kokemuksia vastaavat ratkaisut.

Valtuutettu Urho väitti, että palvelun määrärahat ainakin vanhuspalveluissa lisääntyisivät kaupungin budjetissa ensi vuonna. Toivon, että hän ja muutkin valtuutetut edes näin jälkikäteen perehtyisivät siihen, mitä budjetissa päätettiin. Tosiasia on se, että kaupungin sosiaali- ja terveystoimen määrärahat kasvavat nimellisesti, mutta selvästi vähemmän kuin näiden samojen palvelujen kustannustaso nousee. Reaalisesti ne vähenevät selvästi tämänvuotisesti. Lisäksi näistä riittämättömistä rahoista esimerkiksi vanhuspalveluissa aikaisempaa suurempi osa ohjataan palveluseteleillä yksityisille firmoilla ja niille hyvätuloisemmille heikinkiläisille, jotka pystyvät sitten maksamaan sen omarahoitusosuuden.

30.11.2011

Kaupunginhallituksen esityksen mukaan tämän uuden organisaation ja sen johtamisjärjestelmän tulee vahvistaa monimuotoisen tuottajaverkon luomista. Kokoomuksen taholta kerrottiin valtuuston budjettikokouksessa hyvin selvällä suomen kielellä, mitä tällä tarkoitetaan. Muun muassa palvelusetelipohjaisen tuotannon laajentamista ja niin sanottua monituottajamallia, jossa laajennetaan palveluiden ostamista yksityisiltä firmoilta. Nämä ovat niitä linjauksia, jotka budjetin kautta ohjaavat jatkovalmistelua tietysti, ellei niitä korjata.

Kun kannatin valtuutettu Autin hylkäysesitystä, kannatin sitä muun muassa sen takia, että tällaisiin ongelmiin voitaisiin puuttua ja hakea uusia ratkaisuja muun muassa lisäämällä niitä määrärahoja, joiden ansiosta vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja hoivan paikkoja ei vähennettäisi yli 100:lla, valtuutettu Asko-Seljavaara, niitä vähennetään yli 100:lla ensi vuonna, vaan niitä lisättäisiin. Te olitte valtuutettu Asko-Seljavaara, itse hyväksymässä tämän. Samalla korjattaisiin myöskin muita ratkaisuja, kuten budjetissa alimitoitettua päivähoitoa, lapsiperheiden muita palveluita ja lastensuojelua sekä montaa muutakin määrärahaa. Jos tällainen uusi valmisteluaika otettaisiin, niin myöskin muut muutokset esimerkiksi päivähoiton asemasta voitaisiin valmistella erikseen valtuuston käsiteltäväksi.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Toden totta kyseessä on aikalailla mammuttimainen urakka. Sitä suuremmalla syyllä sopii ihmetellä, minkä takia nämä valmistelut ovat olleet näin heppoiset puhumattakaan tästä ulkopuolelta tilatusta tutkimuksesta, jossa ihan ensimmäisellä sivulla sanottiin, että tässä ei edes puututa laatuun tai arvioida sitä. Joka tapauksessa, jos tässä on kyseessä kaksi suurta virastoa, niin se ei sitten varmaan enää paljon hankaloita sitä, että onko se suuri, suurempi vai suurin, mutta saattaa käydä niin, että tällaisessa mammuttimaisessa rakennelmassa oikea käsi ei enää välttämättä tiedä, mitä vasen tekee. Voi kysyä, että sirpaloituuko vastuu, miten käy tällaisen kokonaisuuden johtamisen, ja oheneeko se jollain tavalla.

Niin kuin valtuutettu Anttila totesi, niin tässä alkaa jo budjettikakusta lähentelemään 60 % se osuus, mikä käytetään näitten sektoreitten hoitamiseen. Onko sitten talouden käsittely vaikeampaa? Joka tapauksessa ei ole mitään järkeä, että tätä hallintoa paisutetaan edelleen. Hallintohan on lähes kallein kuluerä, jos ajattelee käytännön rivityöntekijän hintaa.

30.11.2011

Valtuutettu Rauhamäki esityksessään ajatteli, että johtosäännössä siten määriteltäisiin, mikä olisi tällainen yhdistetyn sosiaali- ja terveystalutakunnan koko. Jos se on sitten liian pieni, niin paisuuko nämäkin käsiteltävät asiat liian suuriksi lautakunnan käsitellä? Joka tapauksessa strategian ja poliittisen ohjausvastuun lisääminen ei saa olla keskiössä, vaan keskiössä on pitäisi olla ihmisen eli potilaan, jota hoidetaan.

Organisaation kehittäminen perustuu tarpeeseen, joka palvelulle on, samoin kuin siihen tuottamistapaan. Niin kuin tiedetään ja on koko ajan hoettu, että hoitoketjut ja prosessit eivät toimi näitten kahden viraston välillä. Sen on melkein sama kuin Helsingin ja Vantaan yhdistämisessä. Kun ei yhteistyö suju, niin pitää kaksi kaupunkia pistää yhteen, ja nyt pitää pistää sitten sosiaali- ja terveystalut yhteen. Kyllähän me tiedetään käytännössä esimerkiksi HUS:n osalta, että kun nämä sakkopäivät poistettiin, niin ne lisääntyivät 1 300:sta 1 500:aan. Sehän paisui, mutta tällä hetkellä me emme tiedä, mitkä sosiaali- ja terveystalut ja HUS:n näiden uusien palveluprosessien kehittämishankkeen tulokset olisivat. Nehän ovat vielä auki, mutta hyvään suuntaan ollaan menossa.

Painopiste tulee olla vanhuspuolella, koska väestörakenne on ikääntyvä. Täytyy muistaa, että sähköiset järjestelmät eivät ihmistä korvaa, ja koska myös työntekijöitten saatavuus heikkenee, niin henkilöstön rooli on merkittävä. Yt-menettelyt kyllä kannattaa nostaa esiin. Lopuksi haluaisin vain sanoa, että ei voi muuta kuin toivoa, että visiot toteutuisivat, tiedonkulku toimisi, käyttäjiä kuullaan, laadussa pysytään ja käyttövaihe kiinnostaisi, eli prosessit ja hoitoketjut sujuisivat. Näinhän se on, niin kuin valtuutettu Peltokorpi sanoi, että haluja ja tarpeita on jokaisella syntymästä lähtien. Tahtoa tarvitaan elämästä selviytymiseen, mutta tahtoa tarvitaan tässäkin asiassa ja erityisesti sen toteuttamisessa.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Viimeisenä puhujana haluaisin kiittää tästä hienosta historiallisesta mahdollisuudesta kerrankin muuttaa tai aloittaa voimakas ja systemaattinen panostus ennaltaehkäisyyn nimenomaan elämänsä alkupäässä ja herkissä siirtymävaiheissa. Päivähoitoviraston ja koulujen, liikuntatoimen ja sote-toimen yhteistoimintapalaverit yhteisten tavoitteiden ja mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi on nyt aloitettava, seu-

30.11.2011

rattava ja tilastoitava. Yhteistyön tavoitteiden on myös oltava arkipäivässä mitattavia. Koulupoissaolot, avioerot, toimintatulotuen tarve, reitättömät hampaat, tupakoinnin aloittamisen siirtymisen, alkoholin ja huumeiden käyttö, koulukiusaaminen.

Ennen kaikkea nyt on rakennettava ihmistä suojelevat palvelut erittäin helposti ja kynnyksettömästi saavutettaviksi. Työntekijät sinne, missä ihmisetkin ovat ihmisten tarpeita ja niitä konkreettisia tarpeita varten. Tilastointi kertomaan siitä, mitä työllä saadaan aikaan, ei vain siitä, kuinka monta asiakasta on tavattu tai mikä on ollut sen työn tekijän työpäivän sisältö.

Tällä hetkellä toivon, että palvelusetelit edelleen yleistyvät. Ne voidaan kuitenkin määrittää tulojen mukaan. Erikoissairaanhoidon pitää ilmeisesti siirtää valtiolle sillä edellytyksellä toki, että kaupunki hoitaa oman rootelinsa edes tämän kotiutumisen ja toimintakykyä parantavan lääkinnällisen kuntoutuksen kohdalla. Tällä hetkellä nämä molemmat ongelmat ruineeraavat myöskin jo erikoissairaanhoidossa tehtyä työn tulosta.

Kiitos.

246 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTUIJEN TEKEMIEN ALOITTEIDEN KÄSITTELEMINEN

Aloite 1

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tiedän, että kaikkia jo väsyttää, joten lupaan puhua todella lyhyesti. Tässä aloitteessahan ei sinänsä ole kyse mistään kauhean vallankumouksellisesta asiasta. Kyse on siitä, että me vastustamme lapsityövoimaa ja haluamme, että niillä ihmisillä, jotka tuottavat meille eri tuotteita, on kohtuulliset ja inhimilliset työolot. Kyse on siitä, että toteutamme meidän omaa valtuustostrategiamme kirjausta siitä, että me olem-

30.11.2011

me sitoutuneet olemaan eturivin toimijana globaalin vastuun kantamisessa.

Toisaalta samalla olisin itse toivonut, että meidän ei olisi enää tarvinnut tätä aloitetta jättää, koska aloitteen sisältöhän on pitkälti sama kuin jo viime kaudella jätetyn, jonka valtuusto silloin palautti valmisteluun. Ikävä kyllä tätä samaa palautettua aloitevastausta ei koskaan tuotu takaisin tähän valtuustoon, ja minun mielestäni tämä on äärimmäisen erikoista, ja sen takia tämä piti jättää uudestaan.

Samalla myös me tässä valtuustossa päätimme vuoden alussa, että vuoden 2009 aikana tulemme käsittelemään globaalin vastuun strategiaa. Tätä strategiaa ei tuotu meille vuonna 2009, vuonna 2010 eikä tätä strategiaa ole nytkään tuotu meille vuonna 2011. Tämän takia kysyisinkin kaupunginjohtaja Pajuselta, että tuodaanko tämä strategia meille vuonna 2012, koska sen jälkeen sitä ei voi enää tälle valtuustolle tuoda, ja jos tuodaan, niin missä vaiheessa.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Globaalin vastuun strategian valmistelu on loppusuoralla, ja se on tarkoitus tuoda päätöksentekoon heti alkuvuodesta.

Ledamoten Wallgren

Hyvä valtuusto.

En malta olla kommentoimatta yhtä laadullista asiaa tässä reilun kaupan merkin hakemisessa. On olennaista nähdä tämän globaalin vastuun strategian ja Reilun kaupan välinen yhteys. Reilu kauppa pelkkänä hintalappuna ei toimi niin kuin pitäisi ilman, että on koherenttia muuta toimintaa. Kauppiksella tehdään tutkimusta, ja muuallakin on tehty ulkomailla, siitä että reilu kauppa pelkkänä hintamekanismi ei palvele sitä pientä viljelijää tai pientä tuottajaa kehitysmaissa niin hyvin kuin toivotaan, vaan reilu kauppa toimii tällaisen globaalin vastuun, solidaarisuuden ja reilun pelin välineenä vain silloin, kun reilu kauppa on osa tällaista solidaarista liikettä, jossa luodaan dialogia, yhteyksiä ja ymmärrystä kansojen ja kansakuntien välillä.

30.11.2011

Sen takia näkisin, että on hyvin tärkeää, että tällaisesta tapauskohtaisesta globaalin vastuun kehittämisestä luodaan henki ja koherentti toimintatapa. Helsingin kaupunki määritteli itsensä käytännössäkin paikaksi, jossa globaalin vastuun kanto on luonteva osa tätä paikallista toimintaa. Sen takia kannatan tätä Emma Karin puheenvuoroa ja olen iloinen siitä, että kaupunginjohtaja lupaa tuoda pian meille tämän globaalin vastuun strategian, jotta päästään tästä yksittäisten tapauskohtaisten harkintaan perustuvasta globaalin vastuun politiikasta tällaiseen kokonaisvaltaiseen politiikkaan. Siitä tulee hirveän hyvä asia meille kaikille. Hirveän hyvä asia Helsingille pitkällä tähtäimellä, että me olemme mukana kehittämässä paikallista sekä globaalista vastuuta etujoukoissa. Pidän kahta edellistä puheenvuoroa erittäin tervetulleina.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Voin täysin rinnoin kyllä yhtyä edelliseen puhujaan ja todeta, että juuri näin, ei voi olla kysymys pelkästään yksittäisistä asioista vaan on kysymys laajemmaltikin siitä, miten me toimimme ja minkälaista viestiä me haluamme välittää ulospäin Helsingistä suurena toimijana.

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin kiinnittänyt tässä huomiota myös toiseen asiaan, joka on enemmänkin tällainen tekninen asia. Kun nyt on siirrytty tähän sähköiseen kokousmenettelyyn, niin esityslistoilta on kadonnut näistä aloitteista aloitteiden sisältöä kuvaavat nimet. Minun mielestäni se on varsin surkea uudistus, ja vaadin kyllä, että sekä tänne kaupungin julkiselle nettisivulle, asiakirjahallintajärjestelmään että meidän pöydällä oleviin pöytäpaneeliin tulee sen lisäksi, että tässä lukee "Aloite 1 Emma Kari", se että mikä on se otsikko, koska jos ei satu muistamaan, kuka valtuutettu on tehnyt aloitteen, niin on aika vaikea löytää täältä 50 aloitteen joukosta se yksittäinen aloite.

Valtuutettu Ylikahri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Puhuimme tismalleen samasta meidän ryhmässämme, ja tätä esitystapaa on ehdottomasti muutettava. Otsikot mukaan, ja mielestäni olisi

30.11.2011

hyvää palvelua, että se kaupunginhallituksen vastaus ja alkuperäinen aloite löytyisivät samasta kohdasta.

Valtuutettu Virkkunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan sekä valtuutettu Peltokorpea että valtuutettu Ylikahria ja haluaisin kiinnittää huomiota myös siihen, että kyllä siellä pitäisi ne otsikot olla ja sen lisäksi ne ja muutenkin nämä liitteet pitäisi olla luettavissa. Tällä hetkellä ne eivät sitä ole. Toivon, että tähän viimeinkin saataisiin joku muutos.

Kiitos.

Ledamoten Björnberg-Enckell (replik)

Kiitos puheenjohtaja.

Olen myös sitä mieltä, että kyllä tällaisen paperimäärän lukeminen tuolta PC:lta on aivan kohtuutonta. Ei meillä ole sellaista aikaa, että näiden kaikkien läpi plärääminen onnistuisi, ja voin ihan käsi sydämellä sanoa, että en todellakaan olisi pystynyt tuolta lukemaan, mutta onneksi nyt sitten omalta lukulaitteelta osaan pystyin tutustumaan. Kyllä tämä on mielestäni huonoon suuntaan mennyt.

Kiitos.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun sen suhteen täytyy tuottaa pettymys, koska henkilökohtaisesti haluan myös kommentoida. Niin kuin tekin sanoitte, niin kikkailemalla täältä löytyy nämä asiat. Ei meillä ole aikaa sellaiseen. Emma Karin teksti ja vastaukset niihin pitäisi kyllä löytyä heti. Kannatettava asia.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

30.11.2011

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Toivon, että valtuuston puheenjohtajisto voisi oikeastaan ottaa sellaisen roolin, että silloin, jos on näin ilmiselviä viivyttelyjä kuin tässä valtuutettu Karin aloitteen prosessissa on ilmennyt, niin valtuusto ryhtyisi johtamaan kaupunginvaltuuston työtä itse. Se, että vuosi toisensa jälkeen kaupungin johto jättää valmistelematta asian tänne, on mielestäni sellaista, mitä valtuuston ei pidä hyväksyä.

Mitä tulee sitten tähän meidän työskentelyn käytännön järjestelyihin, niin suurimmasta osasta niistä ongelmista, jotka meillä tässä kokousjärjestelmässä on, minä ja eräät muut valtuustoryhmien puheenjohtajat kerroimme jo ennen kuin tämä järjestelmä otettiin käyttöön tilaisuudessa, jossa valtuustoryhmille esiteltiin tätä. Sen jälkeen heti ensimmäisessä kokouksessa jätin aloitteen, jonka enemmistö valtuutetuista allekirjoitti, siitä että näihin ongelmiin puututtaisiin. Tähän päivään mennessä valtuustolle ei ole kerrottu mistään toimenpiteistä, joihin olisi ryhdytty. Luulen, että puheenjohtajiston pitäisi tässäkin asiassa ryhtyä johtamaan valtuuston työtä. Meille pitää saada joku selvyys siitä, milloin nämä virheet ja ongelmat korjataan. Muuten tätä keskustelua käydään joka ikisessä valtuuston kokouksessa.

Aloite 3

Valtuutettu Peltola

Tuomo Valokainen tässä aloitteessaan puhuu romanien asumistilanteesta ja ehdottaa heille jonkinlaisia asumispalveluja tässä kaupungissa. Vastauksessa sitten sanotaan, että sosiaalivirasto kyllä järjestää hätämajoitusta, mutta tosiasiahan on, että sosiaalivirasto ei tänäkään syksynä ole pystynyt järjestämään hätämajoitusta kaikille, jotka ovat hakeneet sitä tuolta asunnottomien palvelukeskuksesta Hietaniemestä.

Minulle kerrottiin nyt, että siellä ollaan valmistelemassa ratkaisua, jolla pystyttäisiin talven yli sitten kaikki asunnottomat sijoittamaan majoituspalveluihin, mutta se ei ole vielä toteutunut. Toivoisin, että virastot ja lautakunnat eivät hyväksyisi tällaisia perusteettomia vastausehdotuksia. Siellä yritetään aivan liikaa kaunistella tosiasioita ja puhutaan sellaista, joka ei yksinkertaisesti pidä paikkaansa.

Valtuutettu Valokainen

30.11.2011

Kiitos, puheenjohtaja.

Katsoisin minäkin tuota päivämäärää ja tätä hetkeä, eli tähän on jo vanhentunut tämä juttu. Tämä on aika dragikoomista kyllä.

Kiitos.

Aloite 4

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Autin aloitteen saamassa vastauksessa todetaan, että kaupungille perintätoimiston käyttö on ilmaista. Marraskuun 20. päivänä Helsingin Sanomissa kuitenkin kirjoitettiin, että terveystakesmaksuista kertyy vuosittain noin 4 miljoonaa euroa, mutta noin 1,3 miljoonaa va-luu perintäkuluihin ja nettovaikutus on siis noin 2,7 miljoonaa euroa. Voisiko tätä hieman selventää? Apulaiskaupunginjohtaja, please. Syö-vätkö perintäkulut itse asiassa kokonaispottia? Olisiko terveystakesmaksujen kokonaispotti suurempi, jos maksamatta jääneitä maksuja ei edes yritettäisi periä, eli ovatko perintäkulut suuressa osassa tapauksia suuremmat kuin itse terveystakesmaksu?

Kiitos.

Valtuutettu Autti

Kun Paavo Arhinmäen aloitetta perintätoimintojen käytöstä luopumisesta käsiteltiin viime keväänä terveyslautakunnassa, ehdotin että samalla selvitetäisiin mahdollisuus perustaa pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen organisaatio kunnallisten saatavien perintään. Äänestyksen jälkeen tämä ehdotus lisättiin terveyslautakunnan lausuntoon. Nyt tiedämme, että Arhinmäen kyseinen palaute palautettiin uudelleen valmisteltavaksi tältä osin. Koska asia on kuntalaisten kannalta tärkeä, tein keväällä varmuuden vuoksi myös erillisen aloitteen terveyslautakunnassa ehdottomastani asiasta.

Syksyn aikana sekä tiedotusvälineissä että työryhmissä on keskusteltu kunnallisten maksujen, varsinkin sosiaali- ja terveystakesmaksujen kohtuuttomista perintäkuluista vähävaraisille asiakkaille. On tuotu esille, että perintätoimintojen perintäkulut ovat suuria niiden aiheuttamaan työmäärään nähden. Marraskuun 7. päivänä ilmestyi Terveystakes ja hy-

30.11.2011

vinvointilaitoksen raportti ”Laki ja asiakkaan oikeudet”, jossa on 25 ehdotusta asiakkaan perusoikeuksien parantamiseksi palvelujärjestelmässä.

Työryhmä, jonka puheenjohtajana on toiminut professori Pentti Arajärvi, ottaa raportissaan kantaa sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen perintään. Aihe on siis akuutti. Raportissa nostetaan esille sama asia kuin aloitteessani: tuleeeko myös sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen perinnässä noudattaa verojen ja maksujen perimisestä vastaavaa käytäntöä, jonka mukaan perintätoiminnan harjoittaja ei voi esiintyä velkojen toimeksiannosta hakijana tai asiamiehenä julkisen saatavan ulosotossa. Tämä tarkoittaa siis sitä, että jos kunnalta toimeksiannon saanut perintätoimisto ei saa perityksi kunnan saatavia, sen tulee palauttaa perintäasia kunnalle ulosottoperintää varten. Perintätoimisto voi periä omat kulunsa asiakkaalta suoraan ulosoton kautta.

Aloitteesta annetussa lausunnossa todetaan, että perintätoimisto olisi vain tekninen toimittaja, ja siksi perintätoimisto voi laittaa epäonnistuneen perinnän kunnan saatavana ulosottoon. Oikeustieteissä ei kuitenkaan tällaista teknistä toimittajaa tai toteuttajaa tunneta, ja siksi kunnan toiminnan tulee perustua lakiin ja sen oikeaan tulkintaan. Myös sosiaali- ja terveydenhuollon juristeilla on erilaisia näkemyksiä tästä asiasta. Tämän vuoksi olisi hyvä saada esimerkiksi eduskunnan oikeusasiamiehen tulkinta kyseiseen lainkohtaan samalla, kun selvitetään mahdollisuus perustaa pääkaupunkiseudun kuntien yhteinen organisaatio näiden kunnallisten saatavien perintään.

Sen takia esitän, että tämä aloite palautetaan ja samalla pyydetään eduskunnan oikeusasiamiehen lausunto siitä, tuleeeko myös sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen perinnässä noudattaa verojen ja maksujen perimisestä vastaavaa käytäntöä, jonka mukaan perintätoiminnan harjoittaja ei voi esiintyä velkojan toimeksiannosta hakijana tai asiamiehenä julkisen saatavan ulosotossa.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Näre kysyi terveyskeskusmaksujen perinnästä. Viitataan vastauksessa kaupunginhallituksen vastauksessa jo mainittuun eli siihen, että kaupunginvaltuusto palautti 28.1.2011 valtuutettu Paavo Arhinmäen aloitteen ja kaupunginhallitus on velvoittanut talous- ja suunnittelukeskuksen tekemään tästä laaja-alaisen selvityksen 31.3.2012 men-

30.11.2011

nessä, ja nämä mainitut asiat tullaan tämän selvityksen yhteydessä selvittämään, ja silloin valtuusto saa laaja-alaisen selvityksen asiasta.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Silloin, kun keskustelimme tästä aloitteesta yksityisten perintätoimistojen käytöstä luopumisesta, valtuutettu Vikstedt toi silloin esille yhden epäkohdan siitä, että ihmisille jotka ovat sairaalahoidossa esimerkiksi mielenterveydellisistä syistä ja pitkiäkin aikoja pois kotoa, lähetetään kuitenkin jatkuvasti laskuja kotiin, ja sitten kun lopulta pääsee hoidosta pois, niin se ei ainakaan helpota toipumista ja parantumista, että ensimmäisenä odottaa iso kasa perinnässä olevia laskuja. Tämän jälkeen tämä on noussut esille useissa eri tilaisuuksissa, joissa olen ollut ja joista puhuvat sosiaalityöntekijät ja potilasjärjestöt.

Kysyisinkin apulaiskaupunginjohtaja Rädyltä, miten tämä on mahdollista ja pystyisikö Helsinki nyt ensimmäisenä askeleena tietokantojaan sillä tavalla päivittämään ja huolehtimaan, että ihmisille jotka eivät ole kotona vaan sairaalahoidossa ei lähetettäisi kotiin laskuja odottamaan siitä, että ihmiset pääsevät kotiin sairaalahoidosta.

Valtuutettu Kanerva

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ei tämä asia voi olla näin vaikea. Henkilökohtaisesta kokemuksesta kerron niistä monista parkkisakoista, joita en ole maksanut. 40 euron sakko menee 60:een, ja sitten sieltä tulee 67 euron ulosmittaus. 7 euroa. Jos se olisi perintätoimistolle annettu, se olisi aivan toista luokkaa. Siis kaupungissa on olemassa tällainen järjestelmä, ei sitä tarvitse miettiä, vaan toteuttaa muuallakin.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kyllä minuakin vähän nyt ihmetyttää tämä tavallaan saman asian vevaaminen erilaisin tavoin ja se, että selvässä asiassa ei voida ryhtyä sanasta toimimaan. Minusta valtuusto voisi tässä nyt kyllä laittaa lais-

30.11.2011

kanlaksyille kaupungin johdon ja kaupunginjohtajan esikunnan ja palauttaa tämän esityksen. Kannatan valtuutettu Autin palautusesitystä.

Apulaiskaupunginjohtaja Rätty

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

En ota kantaa palauttamiseen. Vastaan valtuutettu Arhinmäelle, että sellaista tietojärjestelmää, joka tietäisi sen, että onko ihminen jossakin sairaalassa silloin, kun hänelle lähetetään lasku jostakin toisesta asiasta, ei ole. Meillä on valitettavasti sellainen tilanne, että sellaisia tietojärjestelmiä, jotka ikään kuin keskustelisivat keskenään näinkin syvällisesti, ei ole. Tämä oli vastaus siis kysymys.

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Haluan vielä tarkentaa muille valtuutetuille sitä, että nythän meillä on siellä Arhinmäen aloite, missä käsitellään sitä kuntien välistä, mutta nyt tässä on kysymys siitä, että voiko sitten yksittäinen perintätoimisto toimia kunnan puolesta tässä ulosottoasiassa. Nyt, kun se Arhinmäen aloite on jo siellä valmiina, samalla sitten kysyttäisiin myös tästä asiasta eduskunnan oikeusasiamiehen näkemys, niin saataisiin ne molemmat samanaikaisesti tänne takaisin käsittelyyn. Silloin tiedettäisiin, että mikä korkeimman laillisuusvalvojan näkökulma tähän asiaan on, koska kuten kerroin, tämä on monessa kohdassa tullut esille ja tästä on esitetty erilaisia argumentteja.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt tästä ei itse asiasta vaan tästä äänestyshommelistasta ja tästä kokousjärjestelmän käytöstä. Minä ainakin äsken äänestin tietämättä, mistä äänestin, koska se mistä äänestin, ei missään vaiheessa ilmestynyt tänne kokousjärjestelmään. Myöskään äänestyskellot eivät soineet. Tälle ehkä pitäisi nyt tehdä jotain tai sitten pidetään sellainen tekninen tauko, että nämä koneet alkavat toimia ennen kuin jatkamme äänestystä. Tämä olisi minun toivomukseni.

Kiitos.

30.11.2011

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Mehän liikumme nyt tosiasiassa laillisuuden rajan jollakin hämärällä puolella, ja kuka tahansa meistä ja muista helsinkiläisistä voi alkaa moittia tätä. Toivon, että viimeistään tässä vaiheessa kaupunginjohtaja ja hallintojohtaja ymmärtäisivät, että tämä kysymys on vakava. Varsinkin, kun Helsingin kaupunki maksoi miljoonia, laitteet mukaanlukien, muistaakseni noin 5 miljoonaa tästä uudesta hienosta järjestelmästä, johon tietysti liittyi muitakin asioita kuin tämä täysin epäonnistunut kokousovellus. Toivon, että ennen seuraavaa kertaa, kun me kokoonnumme, meille jaetaan, en uskalla sanoa nyt sähköisesti vaan ehdotanpa jopa paperilla, selvitys niistä toimenpiteistä, joihin kaupungin johto on ryhtynyt tämän järjestelmän korjaamiseksi.

Valtuutettu Autti

Koska tässä nyt on ollut näitä teknisiä ongelmia, niin kyllä nyt itse tietysti tällaisen aloitteen ja palautuksen tehneenä toivon, että tämä äänestys tehdään uudestaan niin, että näkyy että mikä oli palautusesitys. Jos ei se kaikille näy, niin silloin tämä tietysti täytyy siirtää käsittelyyn seuraavaan kokoukseen, jolloin tämä toimii. Kyllähän nyt kuitenkin valtuutetulla se oikeus täytyy olla, että ehdotus näkyy. Muutenhan tämä on tosiaan jo laillisuuden rajamailla, että me täällä sokkona teemme päätöksiä.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande.

Jag föreslår att vi avbryter mötet och bordlägger de ärenden som återstår till nästa möte. Jag tycker att de här tekniska problemen är ganska allvarliga ur demokratins synvinkel och att vi gör klokast i att ta en paus och komma tillbaka till ett annat möte med tekniken i skick.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

30.11.2011

Pahoittelen kovasti sitä, että järjestelmässä on joitakin alueita, joita pitää kehittää. Edelleen vakuutan, että tämä kehitystyö on käynnissä koko ajan. Äskeisestä asiasta totean, että se ei ollut järjestelmästä johtuva, vaan se oli käytötapahtumasta aiheutunut. Me tulemme purkamaan, tähän kaikki menee nauhalle, tämän kokouksen tapahtumat, että mitkä ovat järjestelmästä johtuvia virheitä ja onko käyttövirheitä.

Tulemme ottamaan siitä opiksi ja tekemään ohjelmistoihin muutoksia tämän johdosta. Sen lisäksi toivomme, että kaikista niistä virheellisyyksistä tai puutteista, mitä teille tulee vastaan tai mitkä näyttävät siltä, antaisitte meille palautteen, niin yksi kerrallaan ne saadaan korjattua. Kokonaisuudesta voidaan kuitenkin sanoa, että Ahjo-järjestelmä, joka on hyvin laaja, toimiva vaikkakaan ei tällä hetkellä riittävässä määrin, ja ne hyödyt, mitä tästä järjestelmästä ajan kanssa tulee, ovat erittäin merkittäviä, muun muassa se että 40 % meidän paperinkulutuksemme on jo vähentynyt tämän myötä, ja myöskin se tulevaisuus sitten, kun järjestelmä on saatu hiottua kuntoon. Pahoittelen erittäin paljon tätä tilannetta, mikä on syntynyt.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos.

Kiitän kaupunginjohtaja Pajusta tästä äskeisestä, mutta haluaisin nyt vielä tehdä selväksi, että tässä käytiin äsken minulle kertomassa, että miten se löytyy, mistä äsken äänestimme, ja että tämä on nyt vielä kesken tämän järjestelmän muokkaaminen, ja sen takia me emme nyt tienneet, mistä se löytyy. Ehkä tämäntyyppinen asia olisi ollut hyvä kertoa ennen kokousta, että tänne on tehty jotain muutoksia, koska ymmärsin, että en ole nyt ainoa tässä salissa, joka ei löytänyt sitä esitystä täältä, ja siinä mielessä mielestäni valtuutettu Autin pyytämä asia, äänestyksen tekeminen uudestaan, olisi ihan asiallista.

Ei minulla ole mitään halua pitkittää väkisin kokousta, mutta on se vähän ikävää, jos tällaiset vakavat ongelmat nyt sen jalkoihin, että kaikki me haluamme päästä täältä kotiin, koska kohta on puoliyö. Tämä kokousjärjestelmä alkaa oikeasti ihan merkittävästi haitata tätä demokratiaa minun mielestäni.

Valtuutettu Männistö

Kiitos, puheenjohtaja.

30.11.2011

Vetoaisin vähän kaikkiin valtuutettuihin nyt, että oltaisiin kärsivällisiä ja yritettäisiin mukautua siihen, että tämä järjestelmä ei ole täydellinen. Pyydetään apua tekniseltä henkilöstöltä ja yritetään tehdä täällä päätöksiä. En nyt tässä lähde...

Valtuutettu Koskinen

Itse asiassa kaupunginjohtajan puheenvuoroon sanoisin, että se paperinkäyttö on lisääntynyt toisessa päässä.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Voin puhua tästä aloitteesta, että siihen liittyvien liitteiden hakeminen on jo äärimmäinen työ. Jos kaikkien näiden aloitteiden liitteet katsotaan erilaisten näppäimien kautta, sitä ei tule tapahtumaan. Aiemmin kykeni selaamaan nopeasti, ja me olemme monet pikalukutaidon taitavia. Tässä ei ole mahdollisuutta tutustua asioihin todella, mutta kun pyydettiin puhumaan siitä, niin totta kai kannatan Autin melkein kaikkia aloitteita riippumatta, olenko lukenut niitä.

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Jos tämä oikeasti nyt vielä puretaan tämä nauha, niin sanonpa nyt tässä, että voisi laittaa ne esitykset vielä tuonne noin seinälle, että jos joutuu säätämään joku täällä, niin ei tarvitse siihen panna aikaa. Aloitteet voisi jatkossa jakaa paperilla.

Kiitos.

Aloite 8

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

En odottanutkaan, että vastauksessa sanottaisiin, että Bulevardin pyörätiet pistetään heti kuntoon, vaikka ne ovat kuin perunapelloja, mutta

30.11.2011

vastauksessa ehkä kiinnitettiin liikaa huomiota siihen niiden leventämiseen, mikä ei ole suurin ongelma. Luin herkillä silmällä sen, että kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto ovat valmiita tekemään pieniä korjauksia näihin risteysalueisiin, jotka ovat nykyään hengenvaarallisia. Jään odottamaan niitä.

Aloite 13

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valitettavasti en nyt täältä kokousjärjestelmä onnistu löytämään juuri sitä paperia, jota etsin, mutta ulkomuistista nyt viittaan tähän opetuslautakunnan lausuntoon, joka on pohjana tälle kaupunginhallituksen esitykselle. Perusteena sille, että emme määrittäisi, toisin kuin esimerkiksi Espoo, maksimiluokkakokoja, niin todetaan, että tietyillä alueilla se on ongelma lähikouluperiaatteen vuoksi. Tässä voisi itse asiassa kertoa, mistä tässä ongelmassa on kysymys.

Helsingin Sanomissahan oli artikkeli, jossa käytiin läpi näitä erikokoisia ryhmiä ja sitä, miten eri puolille Helsinkiä nämä ylisuuret ryhmät sijoittuvat. Ne sijoittuivat ennen muuta Itä-Helsinkiin, jossa on alueita, joissa on paljon lapsia. Lähdetään siis siitä, että alueellisesti epätasa-arvoisesti voi olla erikokoisia luokkia, jos on paljon lapsia. Tämä ei voi olla hyväksyttävää. Sen takia tarvittaisiin tällaisia kaupungin tasoista sääntelyä asiassa.

Toinen minua hämmästyttänyt peruste oli se, että pedagogisesti pidettiin ongelmallisena määritellä luokkamaksimikokoa. Ehkä kuitenkin pedagogisesti aina mitä pienempi luokka, sen helpompi sitä on opettaa, oli kysymys melkein aineesta kuin aineesta. Ehkä korkeintaan liikunnassa tarvitaan tietynkokoisia ryhmiä moniin pallopeleihin. Aikaisemminhan yhdistettiin liikuntatunneille eri luokkia, jotta saatiin tarpeeksi suuria ryhmiä. Näillä perusteilla, siis koska tämä on alueellista epätasa-arvoistava ja meillä on hyvin erikokoisia luokkia eri puolilla Helsinkiä, esitän asiaa palautettavaksi uudelleen valmisteluun ilman perusteita, koska en osaa niitä kirjoittaa tänne järjestelmään.

Valtuutettu Siimes

Kiitos, puheenjohtaja.

30.11.2011

Kannatan valtuutettu Arhinmäen palautusesitystä. Näen itsekin, että tähän vastaukseen pitäisi nyt vähän enemmän siellä opetuslautakunnassa paneutua ja miettiä tätä alueellisen tasa-arvon näkökulmasta. Käsitykseni on, että luokkakoot ovat suurempia nimenomaan Itä-Helsingissä. Itähelsinkiläisiä ei lohduta se, jos Helsingissä keskimäärin ryhmäkoko on 20–25 oppilasta ja jos se Itä-Helsingissä usein on yli 30 oppilasta jo kolmannelta luokasta eteenpäin. Ehkä ykkönen ja kakkonen onnistutaan Itä-Helsingissäkin kohtuullisesti järjestämään, mutta kolmannelta luokasta eteenpäin on niin suuria ryhmiä, että muualla Helsingissä ei sellaisia opettajat ole todellakaan nähneet.

Näissä perusteluissa viitattiin siihen, että joidenkin tuntien tai ymmärtäisin näin, että valinnaisuuksien takia, olisi jotenkin hyväksyttävämpää, että on isot ryhmäkoot. En itse näe, että jos lapsi tai lapsen vanhemmat ovat valinneet, että lapsi menee musiikkiluokalle tai jollekin erityispaikalle luokalle ala-asteikäisenä, sen takia olisi pakko hyväksyä se, että luokassa on 30–33 oppilasta.

Kiitos.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Arhinmäen aloitteen palauttamista. En itse asiassa löytänyt nyt tämänkään aloitteen vastauksia näistä liitteistä. Se ei ainakaan nyt ole tässä listassa, mikä tässä kokousjärjestelmässä näkyy. Siihen palautetta. Se syy, minkä takia haluan kannattaa tätä palautusesitystä, liittyy aistihäiriöihin. Meistä noin 10–15 % syntyy erilaisina aistijoina, joille suuret ryhmät, jos ajattelee lasta koulutilanteessa, tuottavat aistien ylikuormitusta. Jos tätä sensomotorisen järjestelmän epätasapainoa ei ole vielä tunnistettu päivähoidossa, niin sitten, kun lapsi menee kouluun, tämä hänen kokemansa aististressi häiritsee koko opetusta. Koska kaikilla opettajilla ei ole erityisopettajan taitoja, on hyvä, että luokat ovat kohtuullisen kokoisia.

Valtuutettu Abdulla

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulla on samoja ajatuksia kuin Sarilla äsken. Joissakin ryhmissä kyllä 15:kin ryhmä on jo paljon ja suuri. Täytyy ottaa huomioon, että tällä hetkellä Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla erityisopettajat ovat aika

30.11.2011

vähissä. Helsingissä ja pääkaupungilla ei välttämättä saa erityisopettajia, joten suuret ryhmät vaikuttavat paljon myöskin opetuksen laatuun. Myöhemmin ongelmia on vaikeampi korjata verrattuna siihen, että ne havaittaisiin jo varhaisessa vaiheessa, joten minun mielestäni on parempi, että tämä valmistellaan vähän paremmin.

Kiitos.

Ledamoten Björnberg-Enckell

Tack ordförande.

Nu förstår jag vad folk talar. Här är alltså under punkt ett, vastauksia, så finns det en lång lista som i det här fallet...on erittäin vaikea nyt kyllä löytää tämä opetusviraston vastaus tähän Arhinmäen aloitteeseen. En pystynyt ensin edes löytämään kaupunginhallituksen vastausta, mutta onneksi puheenjohtaja Torvalds tässä tietokoneihmisenä osoitti tämän paikan, mistä sen voi kalastaa, mutta sinne asti en ehtinyt.

En ole tämän Arhinmäen palautuksen kannalla ihan sen takia, että kun tästä opetuslautakunnassa käytiin keskustelua, niin virkamiehet korostivat sitä, että koska Helsingissä on pienet opetusryhmät ja pyrkimys näihin pieniin opetusryhmiin, siihen päästään paremmin, jos ei lyödä kiinni näitä sallittuja ryhmäkokoja. Helsingin keskimääräinen ryhmäkoko on pieni, ja on aivan selvää, että siellä, missä tällaisia liian isoja ryhmiä esiintyy, tarvitaan toimia, mutta tavallaan näiden ryhmäkokojen kiinnilyöminen voisi myös vaikeuttaa koulutyön organisointia.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

On todella harmi, että tästä järjestelmästä nyt ei kovin hyvin näy se vastaus, mutta se löytyy kyllä edu.hel.fi-sivulta, 1.11. pidetty opetuslautakunnan kokous. En todellakaan kannata palautusta. Mehän kerran sen palautimme tuolla opetuslautakunnassa, koska saimme siitä hyvän suullinen selvitys, mutta halusimme, että valtuutettu Arhinmäki saa hyvän vastauksen, ja mielestäni sai sen.

Tässä se syyhän oli se, että jos määritellään joku ryhmäkoko ja se menee yhdenkin oppilaan verran yli, esimerkiksi jo 25:n raja, 26:n jälkeen

30.11.2011

ryhmä täytyy jakaa kahtia, mikä tekee todella hankalaksi sen opetuksen suunnittelun. Toinen asia on se, että nämä pedagogiset opetustavat nykyään ovat sellaisia, että luokka jaetaan halki tai poikki tai piinon. Opetus ei siis tapahdu siinä isossa ryhmässä. Kaikki tämä olisi mahdotonta, jos siinä olisi tällainen ryhmäkokoraja.

Käytännössähän se jää monessa koulussa siis alle 20:n. Itse en ole kyllä havainnut, että tämä olisi jotenkin alueellisesti painottunut. En tiedä, mihin tämä ajatus perustuu. Jos te katsotte sen 1.11. saadun vastauksen, niin siinä kyllä tosi hyvin selitettiin se, miksi näin on parempi. Totta kai pyrimme niitä ryhmiä pienentämään, se on ilman muuta opetuslautakunnassa ja Helsingin kaupungissa ylipäänsä tavoitteena.

Kiitos.

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Todellakin tässä opetuslautakunnan vastauksessa ja minun esittelyssäni olevassa vastauksessa käydään läpi tätä problematiikkaa siihen liittyen, miten näihin ryhmäkokoihin voitaisiin sitten suhtautua. Olennainen tämän vastauksen sisältö on kuitenkin siinä viimeisessä kappaleessa. Opetus- ja kulttuuriministeriö parasta aikaa pohtii koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelman linjausten mukaisesti ryhmäkokokysymystä. Se on ollut hallitusohjelmassa.

Minusta olisi ihan hyvä, että me rauhassa katsoisimme, mitä nyt sitten valtakunnan tasolla tästä asiasta tullaan linjaamaan ja kirjaamaan, ja menisimme sen mukaan eteenpäin. Helsingin kaupungissa ei mitään jättisuuria ryhmiä massiivisesti ole. Meillä on hyvin joustavat järjestelyt. Positiivisen diskriminaation rahalla pystytään myös ohjaamaan tukea niihin kouluihin, joihin kertyy erilaisia tekijöitä, jotka vaativat, että opetusresurssi on vahvempaa.

Sen lisäksi meillä on lähikouluperiaate, ja meillä on joitakin sellaisia kouluja, joissa tämä tiukka raja saattaisi johtaa siihen, että mahdollisesti jouduttaisiin todella hankaliin tilanteisiin sen koko koulun tulevaisuuden kannalta. Tässä vastauksessa ei tiukkaa kantaa oteta näihin ryhmäkokoihin nyt puolesta eikä vastaan, vaan siinä todellakin esitetään, että odotettaisiin nyt valtakunnan tason keskustelua, johon varmasti Helsingilläkin tulee olemaan sanansa sanottavana lausujana ja muun päätöksenteon kautta.

30.11.2011

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen siis edelleen sen opetuslautakunnan lausunnon kannalla, mutta voin kertoa teille, että se ei löydy täältä liitteistä sen takia, että sitä ei täällä kokousjärjestelmässä ole. Kuvittelin, että syy oli minun, etten vain löytänyt, ja pyysin teknistä tukea avuksi, mutta tekninen tuki ei myöskään löytänyt liitteistä sitä vastausta tähän aloitteeseen. Me voisimme kaikki katsoa peiliin ja miettiä, että mistä me oikeastaan luimme sen vastauksen tähän aloitteeseen, jos me emme sitä täältä koneelta löydä. Itse luin sen netistä, ja jostain syystä se tuli minulle myös paperille, mikä saattaa johtua siitä, että olen tästä aiheesta aiemminkin antanut palautetta.

En siis kannata asian palauttamista, koska sen lähikouluperiaatteen takia oikeasti on vähän ongelmallista se ryhmäkoon tiukka määrittäminen. Pyysimme opetuslautakunnassa selvitystä siitä, että minkä kokoisia ryhmiä eri puolilla Helsinkiä on, ja minulle jäi sellainen käsitys, että isoimmat luokkakoot johtuvat soveltuvuuskoeluoista. Olen iloinen, että apulaiskaupunginjohtaja otti esiin tämän positiivisen diskriminaation rahan. Aina se luokkakoko ei kerro kuitenkaan opetusryhmäkoosta. En nyt ole tämän palautuksen kannalla.

Kiitos.

Valtuutettu Lohi

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olen sitä mieltä, että jos opetusryhmän maksimikoko on tiukasti säädelty, niin siitä voi aiheutua aikamoisia ongelmia. Tosin valtuutettu Arhinmäki nyt puhuu suosituksesta. Jos esimerkiksi oppilaita on sen verran, että täytyy perustaa uusi ryhmä, ja koulussa ei ole niin monta luokkahuonetta, täytyy siirtää oppilaita lähikoulusta jonnekin muualla, mikä ei varmaan ole oikea ratkaisu.

Tietysti pitää muistaa, että mitä enemmän opetusryhmiä jaetaan pienemmäksi, sitä enemmän tarvitaan opettajia. Opettaja tarvitsee palkan ja näin ollen, kun me täällä olemme päättäneet tai opetuslautakunta on päättänyt näistä tuntiresursseista, niin tämä ryhmäkokojen pienentämi-

30.11.2011

nen edellyttää lisää tuntiresursseja eli aika paljon lisää rahaa. Tämä on aika mutkikas asia.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri tällä hetkellä, kun sain puheenvuoron, löysin uudestaan sen vastauksen täältä. Se on aika monimutkaista löytää, mutta se on olemassa täällä kokousjärjestelmässä. Pääsen lukemaan toisen kerran sen.

Puheenjohtaja.

Kysymys oli siitä, että annetaan suositukset, ja haluaisin tietää, että onko Espoon koulujärjestelmä romahtanut sen myötä, kun tällaiset suositukset on annettu. Minun käsitykseni on, että siellä on oltu aika tyytyväisiä näihin suosituksiin. Toinen kysymys on se, että mihin perustuu tämä tieto näistä erisuuruisista luokkako'oista. Se on noin kaksi tämän Helsingin Sanomien selvityksen mukaan. Tässä kävi ilmi, että tällainen laskelma on tehty opetuslautakunnalle, ja olisi ollut ihan mukavaa, että myös valtuutetuille olisi tullut tieto siitä, miten nämä jakautuvat.

Tässähän nimenomaan on pyrkimys puuttua näihin ylisuuriin luokkiin. Tässä puhuttiin, että jos on 25:n sijaan 26, mutta kysymys on ylisuurista luokista. Kun sanottiin, että tosiasialla ei ole näin suuria luokkia, kun tehdään näitä jakotunteja, joita saadaan esimerkiksi erillisen määrärahan kautta, jota valtio on antanut luokkakokojen pienentämiseen, niin haluaisin tietää, että kuinka suuri osa tunneista on sitten näitä jakotunteja. Sanotaan, että näillä tämä kysymys hoidetaan, että vaikka luokat ovat tosiasialla suurempia, niin jakotunneilla ne jaetaan, mutta kuinka suuri osuus tunneista on jakotunteja?

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Pitäisin itse myös hyvänä sitä, että meillä olisi monen asian käsittelyssä enemmän sitä perustietoa saatavilla, ja varmasti tämänkin asian käsittelyn yhteydessä olisi aivan hyvä, että meillä olisi tilastotietoa siitä, että minkälaisia luokkakokoja kaupungissa on. Neljän koulukäisen lapsen äitinä tiedän varsin hyvin sen, että luokkakoko itsessään ei ole pelkäs-

30.11.2011

tään se ratkaiseva kysymys ja luokkakoko voi myös saman koulun sisällä vaihdella merkittävästi.

Esimerkiksi viime vuonna omien lasteni kohdalla tilanne oli se, että 5.-luokkalainen oli ala-asteella luokassa, jossa oli 9 oppilasta, kaikki aivan niin sanottuja normaalioppilaita. Samassa koulussa 6.-luokkalaisen luokalla oli 31 oppilasta. Siis kysymys voi olla monestakin muustakin asiasta kuin siitä, että on alueellisia eroja. Eroja voi olla myös koulun sisällä, ja ne voivat olla monella tavalla perusteltuja.

Omista lapsistani kaksi on yhdysluokilla. Vajaan 400 oppilaan koulussa on siis yhdysluokka, 3.–4. luokka ja 5.–6. luokka. Tällä tavalla on saatu kaikilla näillä luokka-asteilla 3.-6. luokkakokoa hieman pienemmäksi yhdysluokkia tekemällä. Osa vanhemmista vastustaa sitä ja näkee sen negatiivisena, mutta oma kokemukseni on positiivinen, ja kannustaisin kyllä monissa kouluissa kokeilemaan myös tätä yhdysluokkakäytäntöä. Silloin, kun on kokenut opettaja, joka hallitsee homman, ja on riittävästi jakotunteja käytettävissä, on monesti oppilaiden etu, että he voivat olla monenlaisissa ryhmissä.

Ledamoten Torvalds

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt, kun on keskusteltu opetusryhmien koosta, voidaan todeta, että selaisessa tietokoneopetusryhmässä, jossa on 85 jäsentä, tämä ei oikein nyt pelaa. Se on ensimmäinen huomio liittyy apulaiskaupunginjohtaja Haataiseen erittäin valaisevaan puheenvuoroon. Jos ymmärsin oikein, niin hän yritti sanoa, että valtuutettu Arhinmäki mahdollisesti saisi tämän vastauksen nopeammin opetusministeriön kautta, ja se ei ehkä ole hänelle ihan vieras paikka.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Tässä luokkakoosta keskusteltaessa on hyvä muistaa myös se, että valtion ensi vuoden budjetissa on noin 20 miljoonaa euroa enemmän eli noin 50 miljoonaa euroa varattu luokkakokojen pienentämiseen. Kyse on siitä tietysti, että käyttävätkö kunnat tämän hyväkseen. Se edellyttää nimittäin nimenomaan sitä, että luokkakokoja pienennetään. Toivon todella, että myös Helsinki hyödyntää sitten tämän rahan, joka on tarjolla.

30.11.2011

Apulaiskaupunginjohtaja Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on saanut jo kuluneena vuonnakin luokkakoon pienentämiseen suunnattua määrärahaa, ja se on suunnattu todellakin niihin kouluihin, joissa on suuria ryhmiä, ja niihin, joissa on paljon erityisryhmiä ja maahanmuuttajataustaisia lapsia ja nuoria. Sillä on saatu tietenkin lisää resursseja ja pienempiä ryhmiä eli ikuisia enemmän lapsimäärään verrattuna. Todellakin hallitusohjelmassa on nyt linjaus lisärahan suuntaamisesta tähän vastaavaan tarkoitukseen, ja minusta on hyvä, että se raha on nyt koko hallituskaudelle suunnattu. Se ei ole yksi vuosi kerrallaan, vaan me tiedämme ennakoiden, että sitä tulee pysyvämminkin. Meidän viestimme ylipäättänsäkin on valtiovaltaan päin, että kun tehdään lisäyksiä, niin tehdään niitä pysyvästi, jotta myös pystytään suunnittelemaan koulutyötä järkevällä tavalla.

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja.

Minäkään en kannata kategorisia määriä, kuinka paljon saa lapsia olla luokalla. Nimenomaan se liittyy myös tähän soveltuvuusluokkakysymykseen. Yhdessäkin koulussa oli kaksi 3. luokkaa, joista toisella oli 28 oppilasta, se oli musiikkiluokka, ja sitten toisella luokalla 14 oppilasta. Kaikki silloin pääsivät musiikkiluokalle, ja vaikka se ryhmä oli suuri, kyllä se oli myös keskimäärin paljon helpompi ryhmä niin sanotusti kuin tämä pienempi luokka. On se parempi, jos koulut itse saavat päättää.

Kiitos.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan edelleen asian palauttamista. Vaikka valtuutettu Torvalds sanoi, että ensi kuussa päätettävässä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa todetaan, että selvitetään mahdollista lainsäädäntöä, niin me pystymme omilla päätöksillämme suosituksista siitä, minkä kokoisia luokat voivat Helsingissä olla, toimia hyvin paljon riippämmin kuin odottamalla mahdollista lainsäädäntöä. Ehkä poliittises-

30.11.2011

sa päätöksenteossa kolme tai neljä vuotta on lyhyt aika, mutta jos ajatellaan peruskoulua, niin siinä se on aika pitkä aika, joten tämä Torvaldsin peruste ei ehkä palautusta vastaan tältä osin ole pätevä.

Aloite 18

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on tosiaan taas näistä Helsingin kaupungin tilakeskuksen tiloista, tyhjästä toimitiloista, konttoreista, varastoista ja makasiineista, joita on muun muassa Kalasatamassa ja Sompasaassa. Vastaus ei tyydyttänyt minua ollenkaan, koska tiedän, että tyhjiä tiloja on. Ihmettelen sitä, kun vastauksessa sanottiin, että yksityinen sektori on tehnyt jotain vuokraavaa työtä. Minkä takia Helsingin kaupunki ei sitten kykenen siihen? Tässä vedotaan siihen, että ne tilat eivät ole toimivia ja niitä pitää remonteerata. Mihin niitä täytyy remonteerata? Emme me tarvitse kriteerejä. Me tarvitsemme soittotiloja, me muusikot ja taiteilijat.

Anteeksi, haluan tehdä palautusehdotuksen tästä kysymyksestä.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Aikaisemmin tänä iltana keskusteltiin kulttuuristrategiasta, ja siinä yhteydessä tämä sama asia oli esillä, ja itse asiassa positiivisessa mielessä suhtauduttiin tähän, mitä Valokainen on aloitteessaan ehdottanut. Sen takia on vähän erikoista, että tämä aloitevastaus ei ole linjassa sen kanssa, mitä tavoitteita kulttuuristrategiaan liittyy. Kannatan Valokaisen palautusesitystä.

Aloite 25

Valtuutettu Peltola

Hyvät ihmiset.

Tämä Sirpa Puhakan tekemä aloite Osmankallion entisen vanhainkodin tilojen muuttamisesta vanhusten ryhmäkodeista on saanut erittäin epäasiallisia vastauksia. Sosiaalipuolelta tulee edelleenkin sellainen vasta-

30.11.2011

us, että ei tätä voi ollenkaan ajatellakaan ja että sen takia lopetettiin koko vanhainkoti, kun se ei sovellu palveluasumiseen eikä siitä voi sel- laista tehdä. Tilakeskuksesta on kerrottu, että on tullut useita kyselyjä yksityisiltä palveluasuntojen tuottajilta, jotka haluaisivat tehdä sinne palveluasuntoja, eli kysyntääkin olisi. Tiedän itse erittäin hyvin, että se soveltuisi nimenomaan vanhusten palveluasunto- ja ryhmäkotien pe- ruskorjaamiseen.

Toinen väite silloin, kun vanhainkoti lopetettiin, oli se, että se on niin huonossa kunnossa, että se vaatisi aivan kauheat remontit, jotta sitä toimintaa kannattaisi jatkaa. Nyt siellä on tehty pientä pintaremonttia, ja siellä on aloittamassa kaksi päiväkotia, jotka ovat evakossa omien tilo- jensa peruskorjausten takia.

Sitten moitin myöskin sitä, että siellä vastauksissa selitetään, että siellä toimii kaksi päiväkotia. Ei siellä toimi, kävin eilen katsomassa, niin siellä on kyllä remonttimiehet ihan tarmokkaasti töissä, mikä on ilahduttavaa, mutta todellakin, se kelpaa päivähoitoon, mutta suurin osa siitä tilasta jää pitkäksi aikaa käyttämättä, kun pelkästään sitä alakertaa nyt käyte- tään päiväkotitarkoitukseen.

Todella toivon, että myöskin yläkerrassa tehtäisiin korjauksia tietenkin silloin, kun lapset eivät ole paikalla, ja kunnostettaisiin se johonkin jär- kevään käyttöön. Sitä isoa, valtavaa taloa pidetään suureksi osaksi tyh- jillään. Tähän asti on pidetty tyhjillään ja lämpöisenä toista vuotta. Se on kamalaa tuhlausta. Viittaisin vielä tuohon Valokaisen aloitteeseen, josta äsken puhuttiin. Näitä tällaisia tiloja on todella paljon kaupungilla, jotka ovat vain tyhjillään, ja tilakeskuksessa sitten odotellaan, että jos sitten päättäjät viisaudessaan päättäisivät ottaa ne taas käyttöön.

Tässä Osmonkallion tapauksessa on tietysti erityisen surullista se, että me olemme kasvattaneet näitä huonokuntoisten vanhusten jonoja sai- raaloissa ja kotona vain sen takia, että tämä talo päätettiin sulkea.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On selvää, että tilat pitää saada järkevään käyttöön mahdollisimman nopeasti. Minusta on hyvä muistaa kuitenkin se, että kun puhutaan pal- veluasumisesta, niin osa yksityisistä vielä voi puhua palveluasumisesta, vaikka ei puhukaan ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, mikä taas vaatii sitten eri kriteereitä nykypäivänä, ja jos on todettu, että sii- hen ei ole soveltuvia, niin minun mielestäni se kannattaa uskoa.

30.11.2011

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Kyllä ne on nimenomaan ympärivuorokautista palveluasumista, ja siinä on todellakin sellaiset tilat, jotka sellaiseen toimintaan soveltuvat aivan yhtä hyvin kuin missä tahansa muussakin talossa.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Asun myöskin siinä ihan vieressä, ja aikanaan tämä Osmonkallio, kuten muut vastaavat kaupungin säätiön rakennukset, tehtiin vanhuksia varten. Pulma on nyt se, että se tulee olemaan 10 vuotta tyhjänä, ellei kaupunki kykene tekemään päätöstä siitä, että se joko uudelleen rakennetaan, mikä on kallista, jos halutaan siitä tehdä normaaleja asuntoja. Y-säätiö on esimerkiksi ilmeisesti tutkinut sen. Toinen vaihtoehto on se, että se puretaan.

Olen seurannut Kellokosken ? nuorisotaloa, jota on pidetty yli 15 vuotta tyhjillään ja lämpimänä, miljoona euroa mennyt HUS:n rahaa käytännössä tyhjiin taloon. Tässä on samanlainen vaara. Samantapainen rakennus on myöskin Koskelan sairaalan yhteydessä, G-talo, ja niitä saattaa tulla muitakin. Siinä on tietysti järkeviä ehdotuksia tulossa sitten, kun Helsingin pesularakennus kyetään purkamaan ja Koskelasta tehdään tällainen palvelukampus. Osmonkallio pitää joko uudisrakentaa sisältä, saneerata tai purkaa, ja nopeasti. Tässä on nyt päätöksen teon paikka, hyvä kaupungin pormestari.

Aloite 27

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on sellainen aloite, joka on valtakunnallinen ja oikeastaan maailmanlaajuinen. Suomessa ja muuallakin väestöpolitiikkaa noudatettiin Napoleonin tapaan, eli väestöliitto perustettiin sitä varten, että oltaisiin saatu enemmän tykinruokaa Neuvostoliittoa vastaan aikanaan, mutta väestöliitto itse on muuntanut toimintansa aivan loistavasti, niin kuin osa näistä vastauksista näyttää, järkevään suuntaan. Nyt monissa teollisuusmaissa syntyvyys alkaa olla 1,2:ta, 1,3:a, 1,4:ää: Singaporessa,

30.11.2011

Japanissa, Etelä-Koreassa ja niin edelleen. He joutuvat katsomaan tällä hetkellä mallia Pohjoismaista, missä luodaan lasten päivähoito kuntoon, naiset tulevat työmarkkinoille tietysti mieluummin kuin kiinalaiset muuttavat sinne, he pelkäävät kiinalaisia tietysti, mutta myös monet muut sosiaalipoliittiset temput tehdään.

Meidän syntyvyytemme on tällä hetkellä 1,8, tosin Helsingissä vain 1,4 johtuen paljolti asuntopolitiikasta. 1,8 on kohtuullisen hyvä, mutta jos halutaan kansa uusitaan, niin tässä on maininta, että 2,1. Täällä ei kuitenkaan puhuta täsmällisistä toimenpiteistä. Terveyslautakunnan vastaus on varsin hyvä, kattava ja laaja. En kuitenkaan sitä sano, että väistämättä tarvisi olla kansaa enemmän. Meitä oli aikanaan puoli miljoonaa 1700-luvulla. Pultavan taisteluihin ei ollut kovin paljon miehiä, ja moni ei päässyt sieltä takaisinkaan. Kyllä me pärjätään pienemmällä väestöllä, mutta tätä kannattaa ihan vakavasti harkita, ja ne suurimmat toimenpiteet ovat juuri niitä, mitä Aasian kansat ryhtyvät toteuttamaan. Maksuton päivähoito on yksi ilman muuta. Korkeasti koulutetut alkavat pohtia kolmatta ja neljättäkin lasta, se alkaa olla vähän muotiakin perheissä, ja niin edelleen.

Tämä ei ole mikään pieni asia, eikä tätä voi pitää myöskään tällaisena rasistisena tai muuta. Maahanmuutto on järkevää, ja sitä tapahtuu, mutta jos me haluamme pitää oman kansamme kasassa, niin tämän tapaiseen asiaan kyllä kannattaa panostaa. Nythän naiset synnyttävän yleensä yli kolmekymppisenä vasta, kun meidän sukupolvessamme se oli tavallista 25 vuoden iässä. Me emme tiedä tarkkaan, miten ikäkohortit toimivat tässä asiassa, mutta toivoisin ihan vakavasti, että kaupunki ottaa tämän pitkän tähtäimen tavoitteeksi. Tosin Uudellamaalla syntyvyys on 1,8–1,9 ja meillä 1,4, ja se viittaa siihen, että meillä ei ole asuntopolitiikka kunnossa. Sehän on ihan selvä asia. Tältä pohjalta, päästään taksilla kotiin ihan kohta.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

30.11.2011

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Jarmo Nieminen
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Sture Gadd
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot